

2003 FAALİYET RAPORU

1. GENEL

1.1. TÜBİTAK'ın Kuruluş Amacı ve Görevleri

Amacı

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), 24 Temmuz 1963 tarih ve 11462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 278 sayılı Kanun ile kurulmuştur. 9 Eylül 1993 tarih ve 21693 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 498 sayılı K.H.K. ile değiştirilen Kuruluş Kanunu'nun 1. maddesine göre kuruluş amacı; "Türkiye'de Müspet bilimlerde araştırma ve geliştirme faaliyetlerini ülke kalkınmasındaki önceliklere göre geliştirmek, özendirmek, düzenlemek ve koordine etmek; mevcut bilimsel ve teknik bilgilere erişmek ve erişilmesini sağlamak"tır. Kurumun "tüzel kişiliği, idari ve mali özerkliği" vardır. Başbakan'a bağlı olan Kurum, kendi Kanununda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Görevleri

Ulusal kalkınma hedefleri doğrultusunda, kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek üzere 278 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile Kuruma aşağıdaki görevler verilmiştir.

- Müspet bilimler alanında, temel ve uygulamalı araştırma yapmak, yaptırmak, yapmayı özendirmek ve bu amaçla merkez ve enstitüler kurmak;
- Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikalarının saptanmasında Hükümete yardımcı olmak; "Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu"na sekreteryaya görevi yapmak;
- Müspet bilimler alanında yapılacak öğretime temel olacak prensip ve yolları saptamak ve ilgili kurumlara önermek;
- Türkiye'nin uluslararası alanda bilimsel ve teknolojik rekabet gücünü arttırmak için önlemler almak; bilimsel araştırmaların teknolojik yeniliklere süratle dönüşebilmesi için yöntemler geliştirmek; özel sektörün teknolojik araştırma ve geliştirmeye etkin ve ağırlıklı olarak katılımını sağlayacak programlar yapmak; Türk Sanayii'nin üniversite ve araştırma kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmasını sağlayacak programlar geliştirmek, bu işbirliğinin somut hale dönüşebileceği fiziki ortamlar yaratmak;
- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki isteklerini değerlendirmek ve imkanları dahilinde yardım etmek;
- Türkiye'nin taraf olacağı bilimsel ve teknolojik yardım ve işbirliği anlaşmalarının hazırlanması ve müzakeresinde Hükümete yardımcı olmak ve bu anlaşmaların izlenme ve uygulanmasında 244 ve 1173 sayılı kanunlar çerçevesinde görev almak;

- Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak ve bu kurumlara, gerekirse üye olmak; uluslararası bilimsel ve teknik anlaşmalara Türkiye adına taraf olmak;
- Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer, kollokyum gibi bilimsel toplantıları desteklemek, düzenlemek ve bunlara katılmak;
- Kurumun ilgi alanlarında Türkçe ve yabancı dillerde kitap ve periyodik yayınlamak ve bu tür yayınları desteklemek;
- Dokümantasyon, enformasyon sistemleri, bilgi bankaları, kütüphane ve arşiv gibi bilimsel destek birimleri kurmak, mevcut ulusal ve uluslararası sistemlerle işbirliği yapmak;
- Bilim insanlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için olanaklar sağlamak; bu amaçla ödüller vermek, öğrenim ve sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek ve bu amaçla burslar vermek, yarışmalar düzenlemek ve yayınlar yapmak;
- Yukarıda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi ile ilgili her türlü faaliyette bulunmak.

1.2. TÜBİTAK'ın Örgütlenme Düzeni

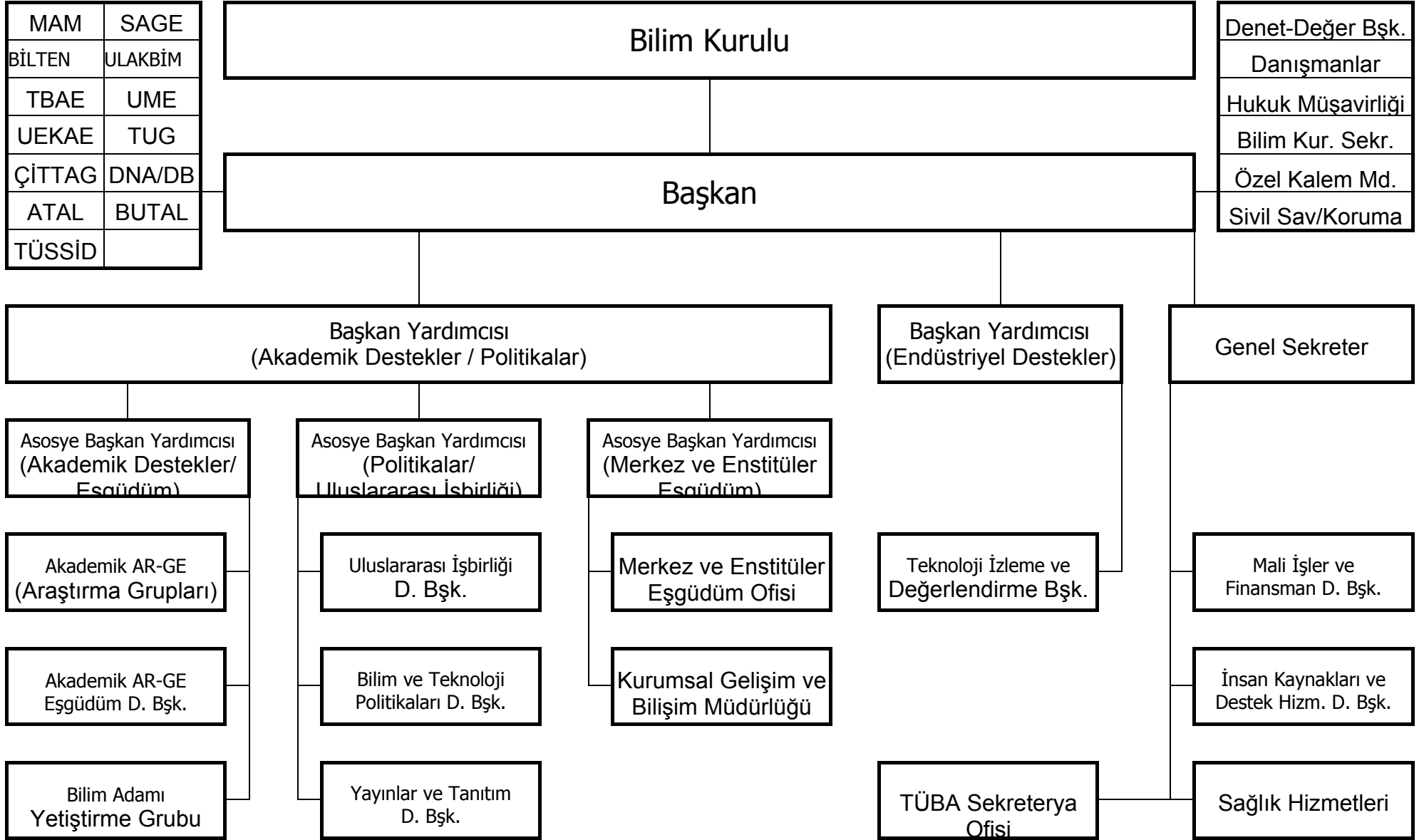
278 sayılı Kuruluş Kanunu'nun 3. maddesine göre Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun en yüksek seviyede yönetim ve karar organı olan Bilim Kurulu Başkan ve 12 üyeden oluşur; TÜBİTAK Başkanı Bilim Kurulu'nun da başkanıdır. Bilim Kurulu ve Başkan, TÜBİTAK Kuruluş Kanunu'nda gösterilen görevleri yerine getirirler.

TÜBİTAK'ın Bilim Kurulu'nda 5.10.2002 tarihinde kabul edilen son organizasyon şeması, Şekil 1'de gösterilmiştir. Kurum Başkanlığında iki Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter, üç Asosye Başkan Yardımcısı ile Araştırma Grupları, Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı (TİDEB), Daire Başkanlıkları ile Müdürlükler bulunmaktadır. Ayrıca bir Araştırma Merkezi, sekiz Enstitü (Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü'nün (GMBAE) reorganizasyon çalışmaları kapsamında Bilim Kurulu'nun 7.6.2003 tarih ve 112 sayılı toplantısında GMBAE'nin "Başkanlığa doğrudan bağlı Enstitü statüsünde misyon, vizyon, organizasyon şeması ile Enstitü Yönetmeliği'nin hazırlanarak Bilim Kurulu'na getirilmesine" karar verilmiştir. Bu kararla Başkanlığa doğrudan bağlı enstitü statüsü kazanan GMBAE anılan sekiz enstitünün biri olmakla birlikte, bu tarihten sonra TÜBİTAK Organizasyon Şeması Bilim Kurulu'nda görüşülüp onaylanmadığı için şemada yer almamaktadır.) Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi, Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı, Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı ve DNA/Doku Bankası ve Gen Araştırmaları Laboratuvarı da başkanlığa doğrudan bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Bilim Kurulu, Başkan, Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter, Asosye

Başkan Yardımcıları ile ilgili olarak EK 1'de, MAM Başkanı, Enstitü Müdürleri, Araştırma Grupları Yürütme Komitesi Sekreter ve Üyeleri ile ilgili olarak EK 2'de bilgi verilmiştir.

TÜBİTAK Organizasyon Şeması'nda Başkanlık birimleri ayrıntılı olarak gösterilmekte olup araştırma Merkez ve Enstitüleri ile ilgili ise ayrıntılar raporun ilgili bölümlerinde verilmektedir.

Şekil 1.TÜBİTAK ÖRGÜTLENME DÜZENİ

2. BİLİM KURULU ÇALIŞMALARI

TÜBİTAK Bilim Kurulu, 2003 yılında 9 kez toplanmış ve Kuruluş Kanunu'nda belirtilen görevler doğrultusunda çalışmıştır.

TÜBİTAK Bilim Kurulu'nun 2003 yılı içindeki toplantılarında;

- TÜBİTAK Araştırma Gruplarının ve Yürütme Komitelerinin Kuruluş, Görev, Yetki ve Çalışma Esasları'nda değişiklik yapılması,
- Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı Kuruluş ve Çalışma Esasları'nda değişiklik yapılması,
- Avrupa Birliği Çerçeve Programları için Proje Geliştirme Amaçlı Seyahat Desteği Programı Esasları'nda değişiklik yapılarak Avrupa Birliği Çerçeve Programları için Proje Geliştirme Amaçlı Seyahat ve toplantı Esasları'nın kabulü,
- TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Çalışma Esasları'nın değişiklik yapılması,
- TÜBİTAK Yayın Yönetmeliği'nde değişiklik yapılması,
- MAM ve UEKAE'nin organizasyon şemasının yenilenmesi,
- "TÜBİTAK Hizmet Grupları ve Dereceler Tablosu"da değişiklik yapılması,
- TÜBİTAK Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü Yönetmeliği'nin kabulü,
- TÜBİTAK Avrupa Birliği Çerçeve Programları Proje Önerisi Özendirme Ödülü Esasları'nın kabulü,
- İTÜ bünyesinde "Otomotiv Teknoloji AR-GE Merkezi" kurulması,
- BAYG Burs, Destek ve Yarışma Programları Genel Uygulama Esasları'nda değişiklik yapılması

konularında kararlar almıştır.

Ayrıca rapor döneminde Merkez ve Enstitülerin 2003 yılı Çalışma Programları ve Faaliyet Raporları çeşitli toplantılarda görüşülerek kabul edilmiştir.

3. BAŞKANLIK ÇALIŞMALARI

3.1. Bilim ve Teknoloji Politikalarına İlişkin alıŐmalar

Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikası'nın ana hatları ve temel dayanaklarıyla ilgili çalışmalar yapmak, dokümanlar hazırlamak ve TÜBİTAK adına Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) sekreteryasını yürütmek Bilim ve Teknoloji Politikaları Daire Başkanlığı'nın (BTPDB) faaliyet alanını oluşturmaktadır.

3.1.1. BTYK alıŐmaları

BTYK sekreteryası çalışmaları; toplantı gündem ve karar tasarılarının hazırlanması, alınan kararların ilgililere ulaŐtırılması ve gelişmelerin izlenmesini içermektedir.

BTYK'nın dokuzuncu toplantısı 6 Şubat 2003 tarihinde, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ertuğrul Yalçınbayır'ın başkanlığında yapılmıştır. TBMM' indeki teskere oylaması nedeniyle Yüksek Kurul üyelerinin ayrılmak zorunda kaldığı bu toplantıda karar alınamamıŐtır.

3.1.2. Bilim ve Teknoloji Politika ve Stratejileri ile İlgili alıŐmalar

BTPDB'nin faaliyetlerinde bilim ve teknoloji politikaları, stratejileri, uygulama araçları ve temel kavramlarına ilişkin çalışmalar önemli bir yer tutmaktadır. Bu çerçevede yürütölen çalışmalar 2002 yılında olduğu gibi 2003 yılında da Vizyon 2023 Projesine odaklı olmuştur.

▪ Vizyon 2023: Bilim ve Teknoloji Stratejileri Projesi

Ana teması; Cumhuriyetimizin 100. yılında, Atatürk'ün işaret ettiği muasır medeniyet seviyesine ulaşma hedefi doğrultusunda

- bilim ve teknolojiye hakim,
- teknolojiyi bilinçli kullanan ve yeni teknolojiler üretebilen,
- teknolojik gelişmeleri toplumsal ve ekonomik faydaya dönüŐtürme yeteneği kazanmış

bir "refah toplumu" yaratmak olarak belirlenmiş olan Vizyon 2023 kapsamında dört alt proje yürütölmektedir:

- Teknoloji Öngörü Projesi
- Ulusal Teknolojik Yetenek Projesi
- Türk Araştırmacılar Envanteri Projesi
- Ulusal AR-GE Altyapısı Projesi

Teknoloji Öngörüsü Projesi: Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilmekte olan Teknoloji Öngörü Projesi kapsamında oluşturulmuş olan 12 öngörü paneli, Temmuz 2002'de baŐladıkları çalışmalarının birinci aŐamasını 24 Ocak 2003 tarihinde tamamlamıştır. Panellerin hazırlamıŐ oldukları ve kendi ilgi alanlarındaki;

- Türkiye'nin 2023 vizyonunu,
- Bu vizyonu gerçekleştirmek için ulaŐılması gereken hedefleri,
- Bu hedeflere ulaŐmak için gerekli teknolojik faaliyet konuları ve teknoloji alanlarını

kapsayan raporlar 28 Ocak 2003 tarihinde düzenlenen bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyurulmuŐ ve Proje web sayfasında yayımlanmıştır.

Panel çalışmalarının ikinci aşaması olan "yaygınlaştırma" dönemi Mayıs ayı sonuna kadar devam etmiştir. Bu dönemde paneller, projeyi ve panel sonuçlarını duyurmak üzere geniş katılımlı toplantılar ve etkinlikler düzenlemişlerdir.

Diğer taraftan, Vizyon 2023 Projesi Yönlendirme Kurulu 12 Nisan 2003 tarihinde toplanarak, Delfi Sorgulamasında ve Türkiye için stratejik teknolojilerin belirlenmesinde kullanılacak olan “stratejik teknoloji” ölçütlerini belirlemiştir.

Proje kapsamında yapılan Delfi Sorgulaması, Türkiye’de ulusal bazda ilk uygulama olmuştur. Teknoloji Öngörü Projesi kapsamında, paneller tarafından öngörülen teknolojik gelişmeler ve etkileri hakkında daha geniş bir uzman grubunun görüşlerine başvurulması amacıyla yapılan Delfi Sorgulaması çerçevesinde, 11 panel için hazırlanan Delfi anketi iki tur olarak uygulanmıştır. Birinci turu 14 Mayıs – 8 Haziran, ikinci turu 18 Haziran – 30 Haziran tarihlerinde gerçekleştirilen Delfi anketine toplam 7000 uzman davet edilmiş ve anketi yanıtlayanların sayısı ise 2323 olmuştur. Delfi anketi sonuçları, istatistiksel olarak değerlendirilerek panellere iletilmiştir. Ayrıca Delfi sorgulaması ve sonuçlarıyla ilgili kapsamlı bir raporun hazırlanması 2003 yılı sonunda tamamlanmış olup; rapor 2004 yılında basılacaktır.

Paneller, Delfi anketi sonuçlarını ve yaygınlaştırma faaliyetleri çerçevesinde alınan görüş, eleştiri ve önerileri göz önüne alarak ön raporlarında gerekli gördükleri değişiklikleri yapmışlar ve öncelikli teknolojik faaliyet konularını kesinleştirmişlerdir. Son olarak, 12-13 Temmuz 2003 tarihlerinde yapılan bir çalıştay ile, paneller, belirledikleri her bir öncelikli teknolojik faaliyet konusu için gerekli teknolojik yetenekleri ve bu yeteneklerin hangi takvim ve politika araçları ile elde edileceğini gösteren yol haritalarını hazırlamışlardır. Panel raporları 24 Temmuz 2003 tarihinde proje web sayfasında yayımlanmıştır.

Panel raporlarının son şeklini almasından sonra başlatılan ve Teknoloji Öngörü Projesi sonuç raporu olan “Sentez Raporu” nu hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Ulusal Teknolojik Yetenek Projesi: Türkiye’de ilk kez uluslararası normlarda kapsamlı bir teknolojik yetenek düzeyi saptanmasını amaçlayan bu proje kapsamında,

- AR-GE yapan / TİDEB veya TTGV’den AR-GE desteği almış olan imalat sanayii işyerleri [~750]
- 100 ve daha fazla kişi çalıştıran imalat sanayii işyerlerinden çekilen örneklem [~700]
- 10-99 kişi çalıştıran imalat sanayii işyerlerinden çekilen örneklem [1000] ve
- Yazılım sektöründeki işyerleri [~250]

olmak üzere 2500’ün üzerinde firmaya yönelik bir anket çalışması yürütülmüştür. İlk gruptaki firmalarla yüz yüze görüşme, ikinci ve üçüncü gruptaki firmalarla posta ve son gruptaki yazılım firmaları için de elektronik ortamda yürütülen anket çalışmaları ve değerlendirmeleri tamamlanmış olup, proje raporu hazırlanmaktadır.

Türk Araştırmacılar Envanteri Projesi: Proje ile,

- yurt içi ve yurt dışındaki araştırmacıların bilimsel faaliyet alanları, yürüttükleri AR-GE çalışmalarının uygulanabileceği endüstriyel iş kolları ve bu çalışmalar sonucu geliştirilen ürün ve teknolojiler hakkında kodlanmış bilgi derlenmesi,
- Ulusal Bilim İnsanları Kataloğu hazırlanması ve
- bibliyometrik analiz yapılması planlanmıştır.

AR-GE faaliyetlerinde bulunan araştırmacı personel tarafından doldurulmak üzere, bir süredir hizmete açılmış olan ve TÜBİTAK BİGİ Pınarı adı verilen veritabanına bugüne kadar başvuran 5000’in üzerinde araştırmacının kayıtlarından 2700’ü onaylanarak aktarılmıştır. Bugüne kadar 370 AR-GE kuruluşu (191 üniversite, 119 kamu, 72 ticari (özel), 7 sivil toplum kuruluşu ve 6 ticari (KIT)) onaylanarak veritabanı

listelerine alınmıştır. “Araştırmacı Bilgi Derleme Formu”na web üzerinden veri girişleri devam etmektedir. Bilgi Pınarı sistemine giren araştırmacılar, ilk planda;

- TÜBİTAK Araştırma Grupları, TÜBİTAK-TİDEB ve TTGV tarafından yürütülen proje destek programları için hakem ve izleyici havuzları,
- AB Altıncı Çerçeve Programı için TÜBİTAK tarafından açılan web sayfasında ortak bulma, tartışma forumlarına katılma, e-ileti alma ve yazma gibi iletişim platformları,

gibi farklı amaçlı veritabanlarında da yer alacaklardır. Bilgi Pınarı sisteminin ayrıca, 2004 yılından itibaren TÜBİTAK’a yapılacak bütün destek başvuruları ekindeki özgeçmiş formları için kullanılması ve ileride farklı kurum ve kuruluşların yapacakları araştırmacı tarama ve envanter çalışmalarına da açılması planlanmıştır. Böylelikle, hem değişmeyen bilgilerin her seferinde tekrarlanmasının önüne geçilebilecek, hem de bilgilerin sürekli olarak güncellenmesi sağlanabilecektir.

Araştırmacılar envanteri 2004 yılının ilk aylarında öncelikle kayıtları onaylanmış kullanıcılara olmak üzere sorgulamaya açılacaktır.

Ulusal AR-GE Altyapısı Projesi kapsamında, Türkiye’de AR-GE faaliyetlerine yönelik makine-teçhizat ve proje stoğunun saptanması amacıyla, AR-GE faaliyetlerinde bulunan araştırma kurumları ve işyerlerimizin, bu faaliyetlerinden sorumlu yöneticileri tarafından doldurulmak üzere, TÜBİTAK web sayfasından ulaşılabilecek “Altyapı Bilgi Derleme Formu” hazırlanmıştır. Bu sistemde toplanacak bilgilerin, Vizyon 2023 projesi kapsamında ileriye yönelik planlama çalışmalarında kullanılması yanında, AR-GE faaliyetlerinde bulunan iş ve üniversite çevrelerinin yararlanabilecekleri, sağlıklı ve sürekli işleyen bir veri tabanı olarak gelişmesi planlanmıştır.

- Vizyon 2023 Projesi kapsamında 2003 yılı içerisinde çeşitli uluslararası toplantılara katılmıştır. 27-29 Mart 2003 tarihlerinde Budapeşte’de yapılan “Technology Foresight Summit” toplantısında “The Rationale and methodology of the Turkish Foresight Programme” başlıklı bir sunum ile Türkiye’nin Teknoloji Öngörü Projesi tanıtılmıştır.

Türkiye’den TÜBİTAK’ın dahil olduğu, 14 Avrupa ülkesi kamu kurumlarının “Teknoloji Öngörü” Programlarının bir ağ yapısı içinde koordine edilmesine yönelik olan ve AB 6. Çerçeve Programı Özel Destek Etkinliği (SSA) kapsamında desteklenen “Laying the Foundations of an ERA-Net on Foresight and Society (kısa adıyla ForSociety)” Projesi çerçevesinde 25-26 Kasım 2003’de Frankfurt’ta yapılan toplantıda ülkemiz temsil edilmiştir. TÜBİTAK, SSA ön projesinde, nihai ERA-Net proje önerisinin yazılmasıyla ilgili iş paketinin liderliğini üstlenmiştir

- 2004 yılında yapılacak “**Türkiye İktisat Kongresi**” hazırlık çalışmaları kapsamında DPT Müsteşarlığı’nca oluşturulan 22 çalışma grubundan biri olan “Bilim ve Teknoloji Politikaları” Çalışma Grubu’nun koordinasyonu TÜBİTAK ve TTGV tarafından yapılmıştır. Çalışma Grubu raporu, Türkiye’nin 20 yıllık bilim ve teknoloji politika ve stratejilerini belirlemek üzere yürütülen ve geniş kapsamlı ve geniş katılımlı bir proje olan Vizyon 2023’ün ilk sonuçları dikkate alınarak hazırlanmış olup, (bu rapor 5-9 Mayıs 2004 tarihlerinde yapılacak Kongre’de sunulacaktır.)
- Vizyon 2023 Teknoloji Öngörü Projesi yoluyla edinmiş olduğu deneyimler TÜBİTAK’a, teknoloji öngörüsü konusunda “uluslararası eğitici” niteliği kazandırmıştır. TÜBİTAK’ın Birleşmiş Milletler

Sınai Kalkınma Örgütü (UNIDO) işbirliğiyle düzenlediği, 19 ülkeden 37 uzmanın katıldığı teknoloji öngörüsü konulu uluslararası eğitim semineri 8-12 Aralık 2003 tarihleri arasında Ankara'da yapılmıştır (UNIDO – Training Course “Technology Foresight for Organizers”). Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri ile ve Bağımsızlığını Yeni Kazanmış (eski Sovyet Bloğu) Ülkelerden uzman ve teknisyenlere teknoloji öngörüsü konusunda beş gün süreyle verilen uluslararası seminer, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi (TİKA) ve Macaristan Hükümetinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Seminerde Vizyon 2023 Teknoloji Öngörüsü deneyimi katılımcılarla paylaşılmış; ve kendi ülkelerindeki teknoloji öngörü çalışmalarında aktif rol alacak uzmanlara, teknoloji öngörüsü çalışmalarının temel ilkelerinin yanı sıra, Türkiye'nin uygulamış olduğu yöntem de iki günlük katılımlı bir çalışmayla öğretilmiştir.

3.2. Akademik AR-GE Destek Çalışmaları

3.2.1. Araştırma Projeleri-Araştırma Altyapısı Destekleri

Araştırma Grupları, Türkiye'nin, genel bilim ve teknoloji politikası, hedef, ilke ve yöntemlerine uygun olarak Bilim Kurulu'nca onaylanmış yıllık programlar veya uzun vadeli hedefler doğrultusunda, alanlarındaki AR-GE faaliyetlerini programlamak, değerlendirmek, yönlendirmek, koordine etmek, desteklemek ve yönetmek amacıyla, TÜBİTAK Kuruluş Kanunu uyarınca TÜBİTAK bünyesinde Bilim Kurulu kararı ile kurulan birimlerdir.*

TÜBİTAK'ın temel ve uygulamalı araştırma yaptırma işlevinin yürütücüsü durumunda olan Araştırma Grupları, bunu esas olarak Araştırma Projelerini Destekleme ve Araştırma Altyapısını Destekleme Programları aracılığı ile gerçekleştirmektedirler.

Araştırma Altyapısını Destekleme Programı'nın amacı, üniversitelerin, araştırma Laboratuvarlarının altyapısını iyileştirmek, güçlendirmek ve işler halde tutarak bilimsel ve teknik gücü artırmak ulusal ekonomiye katkıda bulunmak olarak belirlenmiştir.

2003 yılında Kurumumuza 709'u Araştırma Projesi, 118'i Araştırma Altyapısını Destekleme Programı Projesi olmak üzere toplam 827 proje önerisi gelmiştir. Önerilen 709 Araştırma Projesinden 560'ı TÜBİTAK Araştırma, 16'sı DPT aracılığıyla gelen sektör, 125'i uluslararası, 8'i ünite projesi olup, bu sayılar TÜBİTAK Araştırma Projeleri için iki proje çağrı dönemini; diğer projeler için ise yıl boyunca yapılan başvuruların toplamını kapsamaktadır. Sözkonusu projelerin Araştırma Gruplarına göre dağılımı Tablo 1'de, öneren kuruluşlara göre dağılımı EK 3'de verilmiştir.

---

* 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla Kurum bünyesinde bulunan sekiz Araştırma Grubunun isimleri aşağıda verilmiştir.

- Elektrik, Elektronik ve Enformatik Araştırma Grubu (EEEAG)
- İnşaat ve Çevre Teknolojileri Araştırma Grubu (İÇTAG)
- Makina, Kimyasal Teknolojiler, Malzeme ve İmalat Sistemleri Araştırma Grubu (MİSAG)
- Sağlık Bilimleri Araştırma Grubu (SBAG)
- Temel Bilimler Araştırma Grubu (TBAG)
- Tarım, Orman ve Gıda Teknolojileri Araştırma Grubu (TOGTAG)
- Veteriner ve Hayvancılık Araştırma Grubu (VHAG)
- Yer, Deniz ve Atmosfer Bilimleri Araştırma Grubu (YDABAG)

Tablo 1. 2003 Yılında Önerilen ve Desteklenmesine Karar Verilen Projelerin Araştırma Gruplarına Göre Sayısal Dağılımı

Grup Adı	Araştırma Projeleri(*)		Araştırma Altyapısını Destekleme Programı Projeleri		Toplam Proje Sayısı(**)	
	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı
	EEEAG	28	14	13	5	41
İÇTAG	43	26	9	4	52	30
MİSAG	71	36	10	4	81	40
SBAG	85	13	23	11	108	24
TBAG	150	59	42	16	192	75
TOGTAG	142	49	9	2	151	51
VHAG	68	18	5	0	73	18
YDABAG	122	65	7	3	129	68
TOPLAM	709	280	118	45	827	325

(*) TÜBİTAK Araştırma, Sektör, Ünite ve Uluslararası projeleri kapsamaktadır.

(**) Önerilen 827 projeden 571'inin değerlendirme sonucu belli olmuştur. Desteklenen 325 projenin 121'i ise 2002 yılında önerilip, 2003 yılında desteklenmiştir.

Önerilen 560 TÜBİTAK Araştırma Projesinin 277'si 2003 yılı 1.döneminde, geriye kalanı da 2.dönemde gelmiştir. 31 Aralık 2003 tarihine kadar bu 560 projeden 410'unun değerlendirme sonucu belli olmuş, 124 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. Buna; 2002 yılı 2. döneminde önerilip, 2003 yılında desteklenmesine karar verilen 82 proje eklendiğinde 2003 yılında desteklenmesine karar verilen TÜBİTAK Araştırma projesi sayısı 206 olmuştur. 2003 yılında desteklenmesine karar verilen toplam 280 Araştırma projesinin 206'sını TÜBİTAK Araştırma projeleri, 22'sini sektör projeleri, 52'sini de uluslararası projeler oluşturmaktadır. 22 sektör projesinden yedisi, 52 uluslararası projeden ise 30'u 2002 yılında önerilip 2003 yılında desteklenmiştir. 84 uluslararası ve sekiz ünite projesinin değerlendirme işlemleri devam etmektedir

Yıl içinde Kuruma önerilen 118 Araştırma Altyapısını Destekleme Programı projesinden 104'ünün değerlendirme sonucu belli olmuş, 43 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. Buna; 2002 yılında önerilip, 2003 yılında desteklenmesine karar verilen 2 proje de eklendiğinde, 2003 yılında desteklenen proje sayısı 45 'dir.

2003 yılında desteklenmesine karar verilen projelerin Araştırma Gruplarına göre sayısal ve bütçesel dağılımları Tablo 2'de verilmiştir. Tablodan da görüleceği üzere, desteklenmesine karar verilen toplam 325 projenin bütçesi yaklaşık 6.927,5 Milyar TL'dir.

Tablo 2. 2003 Yılında Desteklenmesine Karar Verilen Projelerin Araştırma Gruplarına Göre Sayısal ve Bütçesel Dağılımı

Grup Adı	Araştırma Projeleri(*)		Araştırma Altyapısını Destekleme Programı Projeleri			Toplam	
	Proje Sayısı	Bütçe (x 1000 TL)	Proje Sayısı	Bütçe (x 1000 TL)	Proje Sayısı	Bütçe (x 1000 TL)	
EEEAG	14	432.781.785	5	18.100.000	19	450.881.785	
İÇTAG	26	445.220.000	4	14.000.000	30	459.220.000	
MİSAG	36	1.123.920.000	4	10.300.000	40	1.134.220.000	
SBAG	13	211.144.800	11	41.350.000	24	252.494.800	
TBAG	59	1.919.818.650	16	55.465.800	75	1.975.284.450	
TOGTAG	49	688.516.715	2	6.350.000	51	694.866.715	
VHAG	18	206.650.000	0	0	18	206.650.000	
YDABAG	65	1.741.904.500	3	12.000.000	68	1.753.904.500	
TOPLAM	280	6.769.956.450	45	157.565.800	325	6.927.522.250	

(*) TÜBİTAK Araştırma, Sektör, Ünite ve Uluslararası projeleri kapsamaktadır.

1 Ocak 2003-31 Aralık 2003 tarihleri arasında sonuçlanan, yürürlükten kaldırılan, dondurulan, iptal edilen, yürürlüğe giren projelerin Araştırma Gruplarına göre sayısal dağılımları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Araştırma Gruplarında İşlem Gören Projelerin 1 Ocak 2003- 31 Aralık 2003 Tarihleri Arasındaki Durumları (*)

Grup Adı	Sonuçlanan Projeler	Yürürlükten Kaldırılan Projeler	İptal Edilen Projeler	Dondurulan Projeler (**)	Kesin Raporu Reddedilen Projeler	Yürürlüğe Giren Projeler	31.12.2003 Tarihi itibarıyla Yürürlükte Olan Projeler
EEEAG	26	0	0	0	0	21	56
İÇTAG	24	0	0	0	0	31	75
MİSAG	35	0	0	0	0	42	116
SBAG	61	2	0	1	4	28	100
TBAG	91	3	2	0	0	105	301
TOGTAG	33	0	0	0	0	51	183
VHAG	42	0	0	0	0	18	55
YDABAG	47	3	0	4	0	67	313
TOPLAM	359	8	2	5	4	363	1199

(*) Araştırma Projeleri (TÜBİTAK Araştırma, Sektör, Ünite ve Uluslararası projeler) + Araştırma Altyapısını Destekleme Programı Projeleri

(**) SBAG ve YDABAG'da dondurulan 1'er proje aynı yıl içinde tekrar yürürlüğe girmiştir.

Buradan da görüleceği üzere, 2003 yılında yürürlüğe giren 363 projeye birlikte 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 1199 olmuştur. Yürürlükte olan 1199 projenin toplam bütçesi 23.235,3 Milyar TL.'dir. Ayrıca, Dünya Bankası tarafından 334,9 Milyar TL. bütçe ile desteklenen 52'si Tarımsal Araştırma projesi (TARP), 9'u Ünite projesi, 4'ü de GÜDÜMLÜ proje olmak üzere toplam 65 proje ile 2003 yılında desteklenerek yürürlüğe giren 148,5 Milyar TL. bütçeli 7 adet Japon projesi TOGTAG tarafından izlenmiştir.

Yıl içinde toplam bütçesi 2.679,3 Milyar TL olan 359 proje sonuçlanmış olup, bu projelerin 283'ü Araştırma, 76'sı da Araştırma Altyapısını Destekleme Programı projesidir. Sonuçlanan 283 Araştırma projesinden sonuç raporları da dahil olmak üzere, projelerin başlangıçlarından itibaren 633 yayın yapılmıştır. Sonuçlanan 76 Altyapı projesinden çıkan yayın sayısı ise 82'dir. Sonuçlanan 359 projenin dışında; Dünya Bankası tarafından desteklenip TOGTAG tarafından izlenmiş olan yaklaşık 261,4 Milyar TL bütçeli 66 adet TARP projesi, 79,9 Milyar TL. bütçeli 12 ünite projesi ve 99,9 Milyar TL. bütçeli 4 güdümlü proje olmak üzere toplam 82 proje sonuçlanmıştır. Bu 82 projeden sonuç raporları da dahil olmak üzere yapılan yayın sayısı 88'dir.

DPT Müsteşarlığı ve TÜBİTAK Başkanlığı arasında 10 Mart 1999 tarihinde imzalanmış olan ve "Üniversitelere Ait İleri Araştırma Projeleri"nin seçimi, değerlendirilmesi ve izlenmesine ilişkin esasları belirleyen protokol gereğince 2004 Yılı Yatırım Programında yer alması talep edilen 635 adet Üniversitelere Ait İleri Araştırma Proje önerisi Kurumumuzca değerlendirilmiş ve değerlendirme sonuçları 14 Ağustos 2003 tarihinde DPT Müsteşarlığına iletilmiştir.

2003 yılı Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma projeleri çağrısı, TÜBİTAK Araştırma projeleri çağrısı ile eş zamanlı olarak internet aracılığıyla yapılmış ve 2003 yılında Kurumumuza 17'si 1. proje çağrı döneminde, 12'si de 2. proje çağrı döneminde olmak üzere toplam 29 Sosyal ve Beşeri Bilimler araştırma proje önerisi gelmiştir. 31 Aralık 2003 tarihine kadar 27 projenin değerlendirme işlemleri tamamlanmış, bu projelerden altısının desteklenmesine karar verilmiştir. 2003 yılında desteklenen toplam proje sayısı, 2002 yılında önerilip 2003 yılında desteklenmesine karar verilen altı proje ile birlikte 12, sağlanan destek miktarı yaklaşık 190,4 Milyar TL.dir. Söz konusu projelerin değerlendirme, kabul ve izlenmesine ilişkin işlemler "TÜBİTAK Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik" usullerine uygun olarak, TÜBA, YÖK ve TÜBİTAK temsilcilerinden oluşan Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Destekleme Kurulu'nun kararları doğrultusunda, AR-GE Eşgüdüm Daire Başkanlığı tarafından yapılmıştır.

Bu projelerin dışında; 1 Ocak 2003 – 31 Aralık 2003 tarihleri arasında 11 adet sosyal içerikli uluslararası proje başvurusu yapılmış, bu projelerden 2'sinin reddine karar verilmiştir. Yıl sonu itibarıyla dokuz

proje incelemesidir. 2002 yılında önerilen 1 uluslararası proje ise 2003 yılında 4,2 Milyar TL. bütçe ile desteklenmiştir.

2003 yılında önerilen ve desteklenmesine karar verilen Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma projelerinin önerildikleri kuruluşlara göre sayısal ve bütçesel dağılımı Tablo 4'de verilmiştir. Tablodan da görüleceği üzere, desteklenmesine karar verilen toplam 13 projenin bütçesi yaklaşık 194,6 Milyar TL'dir.

Tablo 4. 2003 Yılında Önerilen ve Desteklenmesine Karar Verilen Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Projelerinin Önerildikleri Kuruluşlara Göre Sayısal ve Bütçesel Dağılımı

KURULUŞLAR	Önerilen Proje Sayısı (*)		Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı(**)		Toplam Bütçe (x 1000 TL)	
	Ulusal (***)	Uluslararası	Ulusal (***)	Uluslararası	Ulusal (***)	Uluslararası
A.İzzet Baysal Ü.	1	0	0	0	0	0
Akdeniz Ü.	1	0	1	0	3.900.000	0
Ankara Ü.	1	0	2	0	19.000.000	0
Balıkesir Ü.	1	0	1	0	9.350.000	0
Ç.18 Mart Ü.	1	0	0	0	0	0
Çankaya Ü.	0	0	1	0	19.000.000	0
Çukurova Ü.	4	0	0	0	0	0
Dokuz Eylül Ü.	0	2	0	0	0	0
Ege Ü.	2	0	1	0	5.755.000	0
Galatasaray Ü.	0	1	0	0	0	0
Gazi Ü.	2	0	0	0	0	0
Hacettepe Ü.	1	0	1	0	6.840.000	0
İstanbul Ü.	2	0	0	0	0	0
K.T.Ü	1	0	0	0	0	0
Kocaeli Ü.	1	0	1	0	13.400.00	0
Koç Ü.	0	3	0	0	0	0
Marmara Ü	0	1	0	0	0	0
M.Sinan Ü.	0	1	0	0	0	0
M.Kemal Ü.	1	0	0	0	0	0
ODTÜ	1	1	3	0	101.184.000	0
Osmangazi Ü.	1	0	0	0	0	0
Pamukkale Ü.	1	0	0	0	0	0
Sabancı Ü.	0	1	0	0	0	0
Sakarya Ü.	1	0	0	0	0	0
Selçuk Ü.	1	0	0	0	0	0
Y.Y.Ü.	2	1	0	1	0	4.200.000
Toplam	26	11	11	1	178.429.000	4.200.000
Kamu	2	0	1	0	11.925.000	0
Diğer	1	0	0	0	0	0
Genel Toplam	29	11	12	1	190.354.000	4.200.000

(*) 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla iki ulusal, dokuz uluslararası proje incelemesidir.

(**) Desteklenen 13 projeden 7'si, 2002 yılında önerilip, 2003 yılında desteklenmiştir.

(***) TÜBİTAK Araştırma projeleri ile eş zamanlı olarak yılda iki kez önerilen projeler

31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla üçü uluslararası proje (COST,CNRS,GSRT) olmak üzere toplam 28 Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma projesi yürürlükte olup, bu projelerin 11'i 2003 yılı içinde yürürlüğe girmiştir. Yaklaşık 305,7 Milyar TL. bütçe ile desteklenmekte olan 28 proje çerçevesinde yapılan yayın sayısı tamamı bildiri olmak üzere yedidir. Ayrıca, yıl içinde 68,3 Milyar TL. bütçeli 11 proje sonuçlanmış, 6,8 Milyar TL. bütçeli bir proje yürürlükten kaldırılmış, 4,5 Milyar TL.bütçeli bir proje de dondurulmuştur. Sonuçlanan 11 projeden 2'si makale, 3'ü bildiri, 11'i sonuç raporu olmak üzere toplam 16 yayın yapılmıştır. Raporda verilen bilgilere ilişkin ayrıntıları içeren "TÜBİTAK Projeleri Değerlendirme Raporu" (1 Ocak 2003-31 Aralık 2003 Dönemi) AR-GE Eşgüdüm Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.

Kurumda Araştırma Gruplarına bağlı altı Araştırma Ünitesi ve dört Çalışma Grubu faaliyet göstermektedir. Araştırma Üniteleri üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlarda belirli bir alanda mevcut araştırma ve geliştirme potansiyelini daha verimli duruma getirmek, o alandaki gelişmeleri takip etmek ve ülkemize aktarmak, yeni bilgiler üretmek, çözümü gereken konu ve sorunları araştırmak ve yeni araştırmacılar yetiştirmek üzere TÜBİTAK tarafından kısmen veya tamamen desteklenmek suretiyle kurulan mükemmeliyet merkezleridir. Çalışma Grupları ise belirli araştırma alanlarında, ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği yapılarak ülkemizde temel araştırmalar yapılmasını özendirmek, yurtdışı bilimsel temasları artırarak ya da uluslararası bilimsel konsorsiyumlara katılarak Türk bilim dünyasının dışa açılmasını sağlamak ve genç bilim adamlarının yetişmelerine katkıda bulunmak amacını taşımaktadır. 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla faaliyette olan Araştırma Üniteleri ve Çalışma Gruplarının isimleri aşağıda verilmiştir.

Araştırma Üniteleri :

- Yapı Mühendisliği Araştırma Ünitesi (İÇTAG)
- Biyoçeşitlilik Enformasyon Araştırma Ünitesi(TBAG)
- Biyomühendislik Ünitesi (TBAG)
- Global Tektonik Araştırma Ünitesi (YDABAG)
- Kayısı Araştırma Ünitesi (TOGTAG)(Dünya Bankası Destekli)
- İncir Araştırma Ünitesi (TOGTAG)(Dünya Bankası Destekli)

Çalışma Grupları :

- Beyin Dinamiği Multi-disipliner Çalışma Grubu(TBAG)
- Matematik Çalışma Grubu(TBAG)
- Yüksek Enerji Fiziği Etkinlikleri Çalışma Grubu(TBAG)
- Yüksek Enerji Astrofiziği Çalışma Grubu(TBAG)

2003 yılında; İÇTAG'a bağlı olarak faaliyet gösteren Konut Araştırmaları Ünitesi sonuçlanmış, Yüksek Enerji Fiziği Çalışma Grubu'nun ismi Bilim Kurulu kararı ile "Yüksek Enerji Fiziği Etkinlikleri Çalışma Grubu" olarak değiştirilmiştir.

3.2.2. Bilimsel Toplantı Destekleri

Bilimsel toplantı desteklerinin amacı, müspet bilimler alanında ulusal ve uluslararası bilimsel işbirliğini artırmaya yönelik olarak düzenlenecek sempozyum, kongre, kolokyum, seminer, kurs ve yaz okulu türündeki bilimsel toplantıları desteklemektir. 2003 yılında Araştırma Grupları tarafından 111 bilimsel toplantı desteklenmiştir. 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla sekiz toplantı incelemededir. Sözkonusu toplantıların listesi EK 4'te verilmiştir.

3.2.3. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı

Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) Programı, ülkede uluslararası düzeyde yapılan yayınların sayısını, dolayısıyla da bilimsel gelişmişlik düzeyini artırmak üzere 1993 yılında müspet bilimler alanındaki uluslararası yayınları teşvik etmek amacıyla başlatılmıştır.

UBYT Programına yapılan başvuruların değerlendirilmesi sırasında yayınlar, yayımlandıkları dergiler, türleri ve programın uygulama esasları çerçevesinde belirlenen kriterlere göre incelenmektedir. 2003 yayınları değerlendirmelerinde esas olarak kullanılan kitapçık, sene başında hazırlanmış ve üniversite kütüphanelerine gönderilmiştir.

2003 yılında 20.082 araştırmacıya, 8611 yayın için yaklaşık 1,430 Milyar TL teşvik verilmiştir. Teşvik verilmiş olan araştırmacıların % 52,7'si sağlık, % 24,4'ü temel ve % 22,9'u mühendislik bilimlerinde olup, yayınlarının % 87'sini özgün makale, % 13'ünü teknik not, vaka takdimi vb. yayınlar oluşturmuştur.

3.2.4. Uluslararası Toplantı Destekleme Programı (TÜSEP)

Uluslararası Toplantı Destekleme Programı'nın amacı, müspet bilimler alanında uluslararası bilimsel işbirliğini artırmaya yönelik olarak düzenlenecek ve çeşitli ülkelerden gelecek uzmanlar arasında ileri düzeyde, yoğun tartışmaların yapılabileceği, kısa süreli toplantıları destekleyerek Türkiye'nin bilimsel ve teknolojik düzeyini yükseltmektir.

TÜSEP kapsamında 2003 yılında yedi toplantının desteklenmesine karar verilmiş, desteklenmesi uygun bulunan yedi bilimsel toplantıdan altısı aynı yıl içinde gerçekleştirilmiştir. 2003 yılında düzenlenen toplantı sayısı, 2002 yılında desteklenmesine karar verilip 2003 yılında düzenlenmiş olan bir toplantı ile birlikte yedidir. Bu toplantılara 2003 yılında verilen toplam destek miktarı ise yaklaşık 41.014 ABD Doları olmuştur.

2003 yılında desteklenmesine karar verilen bir toplantı ise 2004 yılına ertelenmiştir. Bu toplantı için 4.000 ABD Doları destek verilmesi öngörülmüştür.

Bu program çerçevesinde 2003 yılında düzenlenen toplantılara ilişkin ayrıntılı bilgi EK 5'te verilmiştir.

3.3. Endüstriyel AR-GE Destek Çalışmaları

"İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı" çerçevesinde kurulmuş olan Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı (TİDEB), Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 1 Haziran 1995 tarihinde yürürlüğe koyduğu, 4 Kasım 1998'de ve 10 Şubat 2001'de iyileştirerek yeniden yayımladığı Araştırma-Geliştirme (AR-GE) Yardımına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:98/10) çerçevesinde sanayi kuruluşlarının, araştırmaya ve yeni ürün ile üretim yöntemi ve teknolojsi geliştirmeye yönelik projelerinin AR-GE kapsamı içinde olup olmadığının değerlendirilmesi ve bu kapsamda olan projelerin izlenmesi görevlerini yerine getirmektedir.

Ayrıca TİDEB, teknoloji geliştirme yeteneğinin desteklenmesi yönünde çalışmalar yapmayı, üniversite-sanayi işbirliğinin artırılması yönünde politikalar oluşturmayı amaçlamaktadır.

3.3.1. AR-GE Yardımı Uygulaması

1 Ocak 2003-31 Aralık 2003 döneminde AR-GE Yardımı almak için 316 firma 418 proje başvurusu yapmıştır. 316 firmanın 192'si ilk kez AR-GE Yardımından yararlanmak üzere proje başvurusunda bulunan firmalardır. Uygulama başlangıcından bu yana yıllık en fazla proje başvurusu, bir önceki yıla göre yaklaşık % 12 artışla, 2003 yılında alınmış ve ulaşılan toplam sayı 2568 olmuştur.

2003 yılında 355 projenin inceleme ve değerlendirilme süreci tamamlanmış, 294 projenin AR-GE Yardımından yararlandırılması kararlaştırılmıştır. AR-GE tanımına uymayan 61 proje geri çevrilmiş, 27 proje firmalar tarafından geri çekilmiştir. Bu dönemde başvurusu yapılan projelerin toplam tahmini maliyeti 141 Milyon ABD Doları olup, ortalama proje süresi 20 aydır.

Bu dönem içinde tamamlanan 154 projeye birlikte toplam 959 proje başarıyla tamamlanmış ve bunlara ilişkin AR-GE Yardımı süreci sonlanmıştır.

1 Ocak 2003-31 Aralık 2003 döneminde AR-GE Yardımı almaya hak kazanan projelerin, 696 harcama dönemine ait gerçekleşen harcama tutarı toplam 116.127 Milyar TL'dir. Bu harcamalara ait ortalama destekleme oranı % 48, toplam destek tutarı 55.608 Milyar TL'dir. Aynı dönemde firmalara 51.986 Milyar TL, TÜBİTAK'a ise 3.268 Milyar TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

AR-GE Yardımı için başvuruda bulunan projelerin değerlendirilmesi ve yardım alacak projelerin belirlenmesi kararını oluşturan "Alan Komiteleri"nde görev yapan üyelere ilişkin bilgiler EK 6'da verilmektedir.

AR-GE Yardımı katkısıyla gerçekleşen sanayi projelerinin sonucunda elde edilen başarı öyküleri bu yıl içinde kitaplaştırılarak TÜBİTAK yayınları arasında "AR-GE Mucizesi" adıyla basılmıştır.

3.3.2. Üniversite - Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri Programı (ÜSAMP)

TÜBİTAK, üniversite ve sanayi kesimlerinin, teknolojik yaratıcılıkta ve endüstriyel gelişmelerde temel ve uygulamalı araştırmalar aracılığı ile etkileşimini sağlamak üzere Eylül 1996'da Üniversite – Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri Programı'nı başlatmıştır.

Bu programla; sanayicilerden ve devletten sağlanan kaynakların, üniversite-sanayi işbirliğini özendirici yönde ve sanayicinin benimsediği araştırma konularında kullanılması, araştırmaların endüstriyel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda yoğunlaştırılarak bilgi birikiminin sağlanması, bu konularda deneyimli mezunlar yetiştirilmesi, üniversitenin araştırma potansiyelinin artırılması, TÜBİTAK ve sanayi desteği ile gelişmelerini tamamlayan merkezlerin belirli bir süre sonunda kendi içinde yeterli duruma gelmeleri amaçlanmaktadır.

Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezi oluşturulabilmesi için başvuru ve hazırlık çalışmalarının değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi TÜBİTAK-TİDEB tarafından yapılmaktadır.

Bu yıl içinde, mevcut Merkez'lere ilave olarak Otomotiv Teknoloji AR-GE Merkezi kurulmuştur. 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla ÜSAMP durum raporu EK 7'de sunulmuştur.

3.3.3. AR-GE Proje Pazarı Platformu Destekleme Programı

Üniversite-sanayi işbirliğini artırmada bir araç olan proje pazarlarında; sanayi temsilcileriyle, üniversite ve araştırma kurumu temsilcilerinin AR-GE Proje önerilerini tanıtımları sağlanmakta ve AR-GE işbirliği anlayışına yönelik ikili görüşmeler için uygun ortamlar yaratılmaktadır. TÜBİTAK proje pazarlarını doğrudan düzenlemek yerine, üniversite, araştırma kurumları veya sanayi şemsiye kuruluşlarının düzenleyeceği ulusal ve uluslararası proje pazarı faaliyetlerinin finansal olarak desteklenmesine ilişkin kaynak ayırmaya karar vererek Temmuz 2001 tarihinde bu doğrultuda AR-GE Proje Pazarı Platformu Destekleme Programı Uygulama Esaslarını yürürlüğe koymuştur. Rapor döneminde, toplam dört proje pazarı desteklenmiştir.

Desteklenen proje pazarlarına ilişkin bilgi aşağıda verilmektedir.

<u>Desteklenen Proje Pazarı</u>	<u>Tarihi</u>
Bilişim AR-GE Proje Pazarı	28-29 Mart 2003
Üretim, Ürün Geliştirme, Teknoloji Yönetimi, Sanayide Bilişim AR-GE Proje Pazarı	1-3 Ekim 2003
Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Makina-Cihaz Sistem Tasarımı ve Üretimi AR-GE Proje Pazarı	21-23 Ekim 2003
Agro Endüstri AR-GE Proje Pazarı II	10-12 Kasım 2003

3.4. Bilim Adamı Yetiştirme Çalışmaları

TÜBİTAK Bilim Adamı Yetiştirme Grubu (BAYG) tarafından lise, üniversite lisans ve lisansüstü öğrencileri ile doktora sonrası düzeyde araştırma yapan araştırmacılara yönelik burs ve bilimsel destek programları yürütülmektedir.

Lise öğrencilerine yönelik programların amacı; gençleri özellikle temel bilimlerde çalışmalar yapmak üzere özendirmek, çalışmalarını yönlendirmek; yetenekli öğrencileri belirleyip onlara özel eğitim olanakları sağlamak, kendilerini geliştirmelerini kolaylaştıracak ortam hazırlamak, bilimsel çalışmanın temel ilke, kural ve yöntemlerini kavratarak onların geleceğin araştırmacıları olarak yetişmelerini sağlamaktır.

Üniversite lisans öğrencilerine yönelik programların amacı; üniversitede öğrenimlerini sürdüren gençleri araştırmacılığa yöneltmek, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkmasını sağlamak, bilimsel araştırma yöntemlerine yatkınlıklarını geliştirerek geleceğin bilimcileri olarak yetişmelerini kolaylaştırmaktır.

Lisansüstü öğrencilerine yönelik burs ve doktora sonrası düzeyde araştırma yapan araştırmacıları desteklemeye yönelik burs programlarının amacı; ülkemizde verilen lisansüstü eğitimin gelişiminin desteklenmesi ve ülkemizdeki araştırmacılarla yurt dışındaki araştırmacılar/araştırma kurumları arasındaki bilimsel etkileşimin desteklenmesi, yurt içi ve uluslararası araştırma zincirlerinin genişletilmesidir.

Bilimsel destek programlarının amacı ise; bilim insanlarının çalışma konularındaki son gelişmeleri izleyebilmelerine, benzer konularda yurt içinde ve yurt dışında çalışan araştırmacılarla iletişim içinde olabilmelerine yardımcı olmaktır.

Anılan programların 2003 yılı uygulamaları hakkında özet bilgiler aşağıda verilmiştir.

3.4.1. İlköğretim ve Lise Öğrencilerine Yönelik Programlar

Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı

İlköğretim kurumlarının 6., 7., 8. sınıflarına devam etmekte olan öğrencileri temel bilimlerde çalışmalar yapmak üzere özendirmek, çalışmalarını yönlendirmek ve bu alanlarda özel eğitim olanakları sağlayarak gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla VIII. Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı düzenlenmiştir. 5768 öğrencinin katıldığı bu olimpiyatta dokuz öğrenci altın, 20 öğrenci gümüş ve 28 öğrenci de bronz madalya almışlardır.

Ulusal Bilim Olimpiyatları

Ortaöğretim kurumlarına devam etmekte olan öğrencileri fen bilimlerinde çalışmalar yapmaya özendirmek, çalışmalarını yönlendirmek ve bu alanlarda özel eğitim olanakları sağlayarak gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla matematik, fizik, kimya, biyoloji ve bilgisayar dallarında XI. Ulusal Bilim Olimpiyatları düzenlenmiştir.

İki aşamada yapılan sınavlara 10062 öğrenci katılmış ve ikinci aşama sonunda 10 öğrenci altın, 14 öğrenci gümüş ve 29 öğrenci bronz madalya almışlardır.

Uluslararası Bilim Olimpiyatları

Uluslararası Bilim Olimpiyatları her yıl bilgisayar, biyoloji, fizik, kimya ve matematik dallarında düzenlenmektedir. 2003 yılında Matematik (Japonya), Fizik (Tayvan), Kimya (Yunanistan), Biyoloji (Beyaz Rusya), Bilgisayar (Amerika Birleşik Devletleri), Balkan Matematik (Arnavutluk), Genç Balkan Matematik (Türkiye) ve Balkan Bilgisayar (Romanya) Olimpiyatlarına katılım gerçekleştirilmiş, toplam iki altın, 14 gümüş, 14 bronz madalya alınmıştır.

Lise Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması

Ortaöğretim öğrencilerinin temel bilimlere ilgilerini artırmak, bu alanlarda bilimsel çalışmalar yapmalarına yardımcı olmak ve bilimsel araştırma yöntemlerine yatkınlıklarını geliştirmek amacıyla bilgisayar, biyoloji, fizik, kimya, matematik, mühendislik ve yerbilimi dallarında lise öğrencileri arasında araştırma projeleri yarışması düzenlenmiştir.

Yarışmaya 512 Proje başvurmuş, 66 proje sergilenmeye değer bulunmuş ve 25 proje ödül almıştır. Dereceye giren projelerin arasından seçilen iki proje özel ödüle layık görülmüştür.

Enerji Tasarrufu Proje Yarışması

TÜBİTAK ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Tasarrufu Koordinasyon Kurulu'nun işbirliği kapsamında ortaöğretim öğrencileri arasında enerji tasarrufu konusunda proje yarışması düzenlenmiştir. Yarışmaya 45 proje başvurmuş, üç proje ödül almıştır.

3.4.2. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Programlar

Üniversite Ödül Burs Programları (A, B, C)

Üniversite Ödül Burs Programı – A kapsamında; Uluslararası Bilim Olimpiyatlarında ülkemizi temsil eden öğrencilerden 16 öğrenciye, Üniversite Ödül Burs Programı – C kapsamında; 10.Ulusal Bilim Olimpiyatları 2. Aşama Sınavlarında derece alarak üniversitemizin temel fen bilimlerine kayıt yaptıran altı öğrenciye olmak üzere toplam 22 öğrenciye burs verilmiştir. Üniversite Ödül Burs Programı – B kapsamında burs verilmemiştir. Bu programlarda Aralık 2003 itibariyle toplam 70 bursiyer bulunmaktadır.

Üniversite Temel Bilimler Burs Programı - A

ÖSYS sonucunda ilk 1000 öğrenci arasına girerek temel bilim bölümlerini seçen öğrencilere burs verilen bu program 2000 yılından beri uygulanmamaktadır. Programda Aralık 2003 itibariyle sekiz bursiyer bulunmaktadır.

Üniversite Temel Bilimler Burs Programı - B

Rapor döneminde programa 249 başvuru yapılmış, 9 Kasım 2003 tarihinde yapılan seçme sınavına üniversitelerin temel fen bilimleri bölümlerinde öğrenim görmekte olan 212 öğrenci katılmış ve bunlardan 14'üne 1 Ekim 2003 tarihinden itibaren burs tahsis edilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle 55 bursiyer bulunmaktadır.

TÜBİTAK-Hüsamettin TUĞAÇ Vakfı Burs Programı

Program kapsamında üniversitelerin fen, mühendislik, tıp, diş hekimliği, veteriner veya eczacılık fakültelerinde lisans öğrenimi gören, üstün başarılı öğrencilere burs verilmektedir. 2003 yılında toplam 60 başvuru yapılmış, bunlardan 12 öğrenciye burs verilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle 19 bursiyer bulunmaktadır.

TÜBİTAK-Nurgün ARICAN Vakfı Burs Programı

Program kapsamında üniversitemizin temel ve uygulamalı fen bilimleri ile sağlık bilimlerinde lisans öğrenimi gören üstün başarılı öğrencilere burs veren vakfın kalan son öğrencisinin de bursu Temmuz 2003 tarihinde sona ermiştir. Vakfın başlıca gelir kaynağı olan bağışların yetersizliği nedeniyle Vakıf Yönetim Kurulu 4.11.2003 tarihli toplantısında Vakfın dağılması kararını almıştır. Dağılıma işlemleri halen devam etmektedir.

Üniversite Öğrencileri Yurt İçi / Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı

Program kapsamında, üniversite öğrencilerini araştırmacılığa yöneltmek, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkabilmesini sağlamak, bilimsel araştırma yöntemlerine yatkınlıklarını geliştirmek ve geleceğin bilim insanları olarak yetişmelerini kolaylaştırmak amacıyla temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimleri dallarında geliştirilecek araştırma projelerine mali destek sağlanmaktadır. 2003 yılında 12 üniversiteden 27 proje başvurusu yapılmış 15 proje desteklenmiştir. Yurt içi proje yarışmaları için iki başvuru yapılmış, bir başvuru da desteklenmiştir. Uluslararası proje yarışmaları için iki başvuru yapılmış, bir başvuru desteklenmiştir.

3.4.3. Lisansüstü Eğitim Destek Programları

Yurt İçi Yüksek Lisans ve Yurt İçi Doktora Burs Programları

Bu programlar kapsamında; üniversitelerimizin temel ve uygulamalı fen, sağlık bilimleri dallarından birinde lisansüstü çalışmalar yapan üstün başarılı öğrencilere burs verilmektedir.

2003 yılında Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı'na iki dönemde toplam 382 başvuru yapılmış, bunlardan 64 öğrenciye burs verilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle 72 bursiyer bulunmaktadır.

2003 yılında Yurt İçi Doktora Burs Programı'na iki dönemde toplam 122 başvuru yapılmış, bunlardan 47 öğrenciye burs verilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle 117 bursiyer bulunmaktadır.

Yurt İçi-Yurt Dışı Bütünleştirilmiş Doktora Burs Programı (BDP)

Üniversitelerimizde bir doktora programına kayıtlı olan genç araştırmacılara yurt içinde ve 12 aya kadar yurt dışında burs; yurt içinde kayıtlı buldukları üniversitelerin araştırma olanaklarını güçlendirmek amacıyla da destek verilmektedir.

2003 yılında desteklenmek için başvuran 17 araştırma grubundan 16 grubun başvurusu kabul edilmiş ve 34 öğrenci kontenjanı verilmiştir. Bu yıl içinde bursiyer olarak 22 yeni öğrenci seçilmiştir. Yıl içinde toplam 43 araştırma grubunun 53 öğrencisi desteklenmiştir. 2003 yılında dokuz bursiyer yurt dışına gönderilmiştir. Toplam 12 bursiyer yurt dışında desteklenmiştir.

Araştırma gruplarının 2003 yılı içinde çeşitli ülkelerden davet ettiği üç bilim insanı da program kapsamında desteklenmiştir.

31 Aralık 2003 tarihi itibariyle Program kapsamında 37 araştırma grubu ve 41 öğrenci desteklenmektedir.

Yurt Dışı Doktora Burs Programı (NATO A1)

Program kapsamında temel, uygulamalı fen veya sağlık bilimlerinde, üniversite mezunlarına NATO ve NATO-PC (NATO İşbirliği) ülkelerinden birinde doktora öğrenimi yapmalarına destek sağlamak için NATO'dan sağlanan döviz ve TL. fonlarından 2002 yılına kadar burs verilmiş ve program 2002 yılı itibariyle dondurulmuştur. Halen yurt dışında bulunan 80 bursiyerin işlemleri devam etmektedir.

Yurt Dışı Araştırma Bursları (NATO A2)

Program kapsamında temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimleri alanlarında üniversitelerimizde bir doktora programına kayıtlı olanlar ile yüksek öğrenim kurumları dışındaki araştırma kuruluşlarında çalışan araştırmacılara burs verilmektedir.

Programa 2003 yılı içinde 57 aday başvurmuş ve 23 adaya destek verilmiştir.

Doktora Bursları (NATO-PC A1-A2)

Program kapsamında temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimleri dallarından birinde doktoralarının tamamını veya bir bölümünü Türkiye'de yapacak olan hevesli, yetenekli ve başarılı NATO-PC ülkeleri vatandaşları öğrencilerine bilimsel etkileşimin gelişmesini desteklemek, uluslararası araştırma zincirini geliştirmek amacı ile burs verilmektedir.

2003 yılında NATO PC A1 ve A2 doktora burs programlarına toplam 20 kişi başvuruda bulunmuş 17 kişiye destek sağlanmıştır.

Lisans Üstü Yaz Okulu Destekleme Programı

Programla, bilim ve teknolojideki güncel gelişmeleri lisansüstü öğrencilerine ve genç araştırmacılara aktarmak amacıyla temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimlerinde yurt içinde kurum / kişilerce düzenlenmesi planlanan lisansüstü düzeydeki kurslara destek sağlanmaktadır. Bu program çerçevesinde 2003 yılında üç yaz okulu desteklenmiş ve bu yaz okullarına 222 kişi katılmıştır.

TÜBİTAK - Münir BİRSEL Vakfı Lisansüstü Bursları

Program kapsamında üniversitelerde temel bilimlerden; fizik, kimya, mühendislik bilimlerinden; elektrik, elektronik, makina, maden, metalurji, jeoloji, petrol, uçak ve kimya mühendisliği dallarında lisansüstü çalışma yapan öğrencilere araştırmalarını kısa sürede tamamlamalarına yardımcı olmak amacıyla burs verilmektedir.

2003 yılında Yüksek Lisans Burs Programı'na iki dönemde toplam 61 başvuru yapılmış, bunlardan üç öğrenciye burs verilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle üç bursiyer bulunmaktadır.

2003 yılında Doktora Burs Programı'na iki dönemde toplam 14 başvuru yapılmış, bunlardan 6 öğrenciye burs verilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle 14 bursiyer bulunmaktadır.

3.4.4. Doktora Sonrası Araştırma Destek Programları

Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı

Program kapsamında temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimlerinden birinde doktorasını ya da tıpta uzmanlığını tamamlamış genç araştırmacılara, doktora sonrası araştırmalar için burs verilmektedir. Programa 2003 yılı içinde dört başvuru yapılmış, bir araştırmacıya burs tahsis edilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle bir bursiyer bulunmaktadır.

Yurt Dışı Araştırma Bursları (TÜBİTAK/TAJD)

Bu programdan TÜBİTAK ile Türk-Alman Jinekoloji Derneği (TAJD) arasında imzalanan protokol gereğince, yurt dışında Jinekoloji konusunda araştırma yapacak bilim adamlarına burs verilmektedir. Programa 2003 yılı içinde dört başvuru yapılmış, dört araştırmacıya burs tahsis edilmiştir. Programda Aralık 2003 itibariyle 2 bursiyer bulunmaktadır.

Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Bursları (NATO B1-B2-BAYG C)

Bu program kapsamında temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimlerinde doktorasını tamamlamış araştırmacılara yurt dışında araştırma yapmak üzere burs verilmektedir. Başvuru koşullarına göre üç ayrı programdan oluşan destek için 2003 yılında toplam 188 başvuru yapılmış ve 80 aday çeşitli şekilde desteklenmiştir.

Konuk Bilim Adamı Destekleme Programı (NATO-D)

Programdan kamu veya özel sektör kuruluşlarında temel fen ve uygulamalı fen bilimleri ile sağlık bilimlerinde yürütülen araştırmalara katılmak ve / veya dizi seminerler, konferanslar vermek amacıyla yurt dışından davet edilen seçkin bilim insanlarının giderleri kısmen karşılanmaktadır.

Programa, toplam 92 bilim insanı için davet başvurusu yapılmış ve 63 bilim insanına destek sağlanmıştır.

Doktora Sonrası Araştırma Bursları (NATO-PC B)

Bu program kapsamında temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimleri dallarından birinde araştırmalarını Türkiye'de yapacak NATO-PC ülkeleri vatandaşı olan bilim insanlarının Türkiye'ye davet edilerek, bilim insanı açığının kapatılmasına ve bilim üretimine katkıda bulunmalarını sağlamak amacıyla burs sağlanmaktadır. 2003 yılında bu programa toplam 25 bilim insanı başvuruda bulunmuş 22 bilim insanına destek sağlanmıştır.

3.4.5. Bilimsel Toplantılara Katılım Destek Programları

Yurt İçi / Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı

Program kapsamında temel fen, uygulamalı fen veya sağlık bilimleri alanlarında yurt içinde düzenlenen ulusal ve uluslararası etkinliklere katılmak isteyen veya yurt dışında bilimsel etkinliklere katılmak isteyen araştırmacılara kısmi destek sağlanmaktadır.

2003 yılında yurt içinde yapılan etkinliklere katılmak isteyen 163 genç araştırmacının 161'ine, yurt dışı etkinliklere katılmak isteyen 480 araştırmacının 184'üne kısmi destek verilmiştir.

NATO (ASI/ARW)

İleri Çalışma Okulları / İleri Araştırma Toplantılarına Katılma Desteği Programı

NATO ASI veya NATO ARW programlarına katılacak Türk ve Türkiye'de çalışmakta olan NATO-PC ülkesi vatandaşı araştırmacılara, toplantıyı düzenleyen direktörün önerisi üzerine yol desteği verilmektedir.

2003 yılında bu programa başvuru yapan 116 araştırmacıdan 53'üne destek verilmiştir.

Konuk Bilim Adamı Destekleme Programı (TÜBİTAK/UNDP-TOKTEN/UNISTAR)

Yurt dışında yerleşik önde gelen Türk ve Türk asıllı bilim adamı ve uzmanların Türkiye'deki akademik kuruluşlarda, kamu veya özel sektörde kısa süreli danışmanlık hizmeti vermek üzere Türkiye'ye gelmelerini ve bu yolla, uzun vadede ülkemizin kalkınmasında katkıda bulunmayı amaçlayan ve 1976 yılında başlatılmış olan TÜBİTAK/UNDP-TOKTEN-UNISTAR programı 2003 yılında sona ermiştir.

3.5. Uluslararası İşbirliği Çalışmaları

3.5.1. OECD - İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organization for Economic Cooperation and Development)

Bu çerçevede, OECD - Bilim ve Teknoloji Politikaları Komitesi toplantılarına üst düzeyde katılım gerçekleşmiştir.

3.5.2. NATO - Kuzey Atlantik Paktı Teşkilatı (North Atlantic Treaty Organization)

Bu kapsamda;

- NATO Bilim Komitesi (NATO Science Committee),
- NATO/CCMS - Modern Toplumun Sorunları Komitesi (Committee on the Challenges of Modern Society),
- NATO Çevre ve Yerbilimleri Teknolojisi (Environmental and Earth Science Technology) Danışma Kurulu, toplantılarına temsilci düzeyinde katılım sağlanmıştır.

3.5.3. COST - Bilimsel ve Teknik Araştırma Alanında Avrupa İşbirliği (European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research)

Türkiye'nin 1971 yılından bu yana üyesi olduğu ve ülkemizdeki bilimsel sekreteryası TÜBİTAK tarafından yürütülmekte olan COST Programı çerçevesinde 2003 yılı içinde EK 8'de belirtilen COST aksiyonlarıyla ilgili çalışmalar sürdürülmüştür. 2003 yılı içinde girilen altı yeni aksiyonla birlikte ülkemizin bu yıl içinde katılmış olduğu aksiyon sayısı 23'e ulaşmıştır. Rapor dönemi içinde iki aksiyon sonuçlanmıştır.

2003 yılı içinde Dışişleri Bakanlığı ve Brüksel'deki COST Sekreteryası tarafından Kurumumuza iletilen yeni COST aksiyonları TÜBİTAK içinde ve dışında ilgililere duyurulmuştur. Yıl içinde yapılan COST Yüksek Düzeyli Temsilciler Komitesi'nin (CSO) toplantılarına katılım gerçekleştirilmiştir. 27 Mayıs 2003 tarihinde Dubrovnik, Hırvatistan'da düzenlenen COST Bakanlar Konferansına TÜBİTAK Başkan Yardımcısı katılmıştır.

3.5.4. EUREKA-Avrupa Araştırma Koordinasyonu Ajansı (European Research Coordination Agency)

Kurulduğu 1985 yılından beri Türkiye'nin tam üye olduğu EUREKA platformunda sanayi katılımlı proje ortaklıkları oluşturma amaçlı sürekli faaliyetlerin 2003 sonu itibarıyla ulaştığı sonuçlara göre, Türk sanayi kuruluşlarının ve onlarla birlikte üniversite ve araştırma kurumlarının katıldığı, devam etmekte olan EUREKA projelerinin sayısı 24'tür. Rapor döneminde onaylanan Türkiye katılımlı proje sayısı üçtür. EUREKA projeleri ile ilgili bilgiler EK 8'de verilmiştir.

Teknoloji ve inovasyon uygulamalarına öncelik vermek isteyen sanayi kesimine, üniversite ve araştırma kurumlarına; karşılıklı görüşmeler, toplantılar ve e-posta aracılığıyla ulaşılmış, ayrıca teknoloji alanı bazında e-posta ağları oluşturularak EUREKA projeleriyle ilgili bilgilerin sanayi kesimine aktarımı sağlanmıştır.

Haziran 2003 tarihine kadar Danimarka tarafından yürütülen EUREKA Dönem Başkanlığı, bu tarihten itibaren bir yıl süre ile Fransa tarafından yürütülecektir. Anılan iki ülke tarafından düzenlenen ve EUREKA üyesi ülkeler arasındaki koordinasyonun sağlıklı olarak yürütülmesi için gerekli olan EUREKA NPC (Ulusal Proje Koordinatörleri), HLG (Üst Düzey Grubu), toplantılarına Türkiye'den ilgili temsilcilerle katılım sağlanmış ve temsilcilere gerekli bilgi desteğinin verilmesi çalışmaları yapılmıştır.

3.5.5. Avrupa Birliği (AB) ile Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği

2002-2006 yılları arasında yürürlükte olacak Avrupa Birliği 6. Çerçeve Programı'na Türkiye'nin tam üye olarak katılımıyla başlayan etkinlikler çerçevesinde, programın Türkiye'deki ilgili taraflara tanıtımına yönelik yıl içerisinde birçok bilgilendirme günü düzenlenmiştir. Bu etkinliklerden en önemlisi, Kasım 2002'de Brüksel'de yapılan "Altıncı Çerçeve Programı Açılış Konferansı"nın ulusal düzeyde bir benzeri olan ve 24-25 Nisan 2003 tarihlerinde İstanbul Lütfi Kırdar Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen "AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü" ve "Araştırma ve Teknoloji Geliştirme'de Avrupa ile Bütünleşme / Yarış İçinde Yeni Fırsatlar" başlıklı "Türkiye Açılış Konferansı"dır. Avrupa Birliği Komisyonu'ndan önemli sayıda yetkilinin katılımıyla gerçekleştirilen Bilgi Günü ve Konferansa yaklaşık 1000 kişi katılmıştır.

Bu etkinliğin yanısıra, yıl boyunca gerek Ulusal İrtibat Noktaları'nın katılımıyla, gerekse yurt dışından konuyla ilgili uzmanların katılımıyla TÜBİTAK ve çeşitli üniversiteler ile kurum ve kuruluşlarda, EK 9'da verilen birçok bilgilendirme günü düzenlenmiştir.

Programa katılan aday ülkelerde, programın ilgili taraflara daha iyi tanıtımı, Ulusal İrtibat Noktası Sistemleri'nin oluşturulması ve/veya mevcut yapıların geliştirilmesi amacıyla program kapsamında yayınlanan proje teklif çağırısına Ulusal Koordinasyon Ofisi olarak genel bir proje teklifi, tematik alanlarda üç proje teklifi sunulmuştur. Bu kapsamdaki genel proje teklifi Komisyon tarafından kabul edilmiş olup, 2004 Şubat ayında projenin başlaması beklenmektedir.

Altıncı Çerçeve Programı'nın tanıtımına yönelik 2003 yılında açılan Türkçe web sayfası (<http://www.fp6.org.tr>) geliştirilmesine devam edilmiş olup, Ocak 2004'te erişime açılması planlanmaktadır.

Bu çalışmaların yanısıra, Türkiye'nin tam katılım sağlamış olduğu Altıncı Çerçeve Programı ve AB Çok Yıllı KOBİ Programı başta olmak üzere, AB programları ve ajansları çerçevesindeki etkinlikleri koordine etmek ve anılan programlara katılan kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında etkin bir işbirliği oluşturarak, tüm paydaşların bu programlardan olabildiğince verimli biçimde yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla, bir Kamu-Özel Kesim Ortaklığı (TURBO-PPP) oluşturulmuştur. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Küçük ve Orta Ölçekli Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) arasında imzalanan protokol kapsamında kurulan ofisin merkezi Brüksel'de bulunmaktadır.

3.5.6. ESF - Avrupa Bilim Vakfı (European Science Foundation)

Kurumumuzun üyesi bulunduğu Avrupa Bilim Vakfı'nın yıl içinde gerçekleştirilen,

- Genel Kurul (Assembly) ve Yürütme Konseyi (Governing Council) toplantılarına Başkan düzeyinde,
- ESF/PESC - Temel ve Mühendislik Bilimleri Daimi Komitesi (Standing Committee for Physical and Engineering Sciences),
- ESF/LESC - Yaşam ve Çevre Bilimleri Daimi Komitesi (Standing Committee for the Life and Environmental Sciences),
- ESF/EMRC - Avrupa Tıbbi Araştırma Kurumları Daimi Komitesi (Standing Committee for the European Medical research Council) ve

- Finans Komitesi

toplantılarına temsilci düzeyinde katılım sağlanmıştır.

3.5.7. Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği

EMBC - Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı (European Molecular Biology Conference)

1993 yılından beri üyesi olduğumuz EMBC'nin toplantılarına Ulusal Temsilcimiz katılmıştır.

Ayrıca, rapor döneminde aşağıda yer alan uluslararası kuruluşlarla işbirliği faaliyetleri yürütülmüştür.

- BM - Birleşmiş Milletler (United Nations - UN)
- BM/UBAKK - Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanılması Komitesi (Committee on the Peaceful Uses of Outer Space)
- UNESCO - Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (United Nations Education, Science and Culture Organization)
- UNDP - Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme)
- UNIDO - Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (United Nations Industrial Development Organization)
- UNEP - Birleşmiş Milletler Çevre Programı (United Nations Environment Programme)
- COMSTECH - İslam Konferansı Örgütü Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi (Organization of Islamic Conference Standing Committee on Science and Technical Cooperation)
- INWRDAM - İslam Ülkeleri Su Kaynakları Geliştirme ve İşletme Ağı (Inter-Islamic Network on Water Resources Development and Management)
- TWAS - Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi (Third World Academy of Sciences)
- ICSU - Uluslararası Bilim Konseyi (International Council for Science)
- SCOR - Okyanus Araştırmaları Bilimsel Komitesi (Scientific Committee on Oceanic Research)
- IUPAP – Uluslararası Temel ve Uygulamalı Fizik Birliği (International Union of Pure and Applied Physics)
- URSI – Uluslararası Radyo Bilimi Birliği (International Union of Radio Science)
- COSPAR – Uzay Araştırması Komitesi (Committee on Space Research)
- ICO – Uluslararası Optik Komisyonu (International Commission for Optics)
- ICSTI - Uluslararası Bilimsel ve Teknik Bilgi Merkezi (International Centre for Scientific and Technical Information)
- ICGEB – Uluslararası Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi (International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology)

3.5.8. Bölgesel İşbirliği

Bilim ve teknoloji faaliyetlerine yer veren çeşitli bölgesel örgütlerle işbirliği çalışmaları sürdürülmüştür. 2003 yılı içinde, aşağıda sıralanan bölgesel örgütlerle işbirliği etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.

- KEİ - Karadeniz Ekonomik İşbirliği (Black Sea Economic Cooperation - BSEC)
- Avrupa-Akdeniz İşbirliği (EURO-MED)
- Sinkrotron Işın Merkezi (Synchrotron-Light for Experimental Science and Application in the Middle East - SESAME)

3.5.9. İkili İşbirliği

Bilimsel ve teknik alanda ikili işbirliği faaliyetleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin yabancı hükümetlerle imzaladığı bilimsel ve teknik işbirliği anlaşmaları ve TÜBİTAK'ın eşdeğer yabancı kuruluşlarla imzaladığı ikili işbirliği anlaşmaları çerçevesinde yürütülmektedir.

TÜBİTAK ile ABD'de Ulusal Bilim Vakfı (National Science Foundation: NSF), Almanya'da Jülich Araştırma Merkezi ve Alman Araştırma Kurumu (Deutsche Forschungsgemeinschaft - DFG), Bulgaristan'da Bulgar Bilimler Akademisi, Fransa'da Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi (Centre National de la Recherche Scientifique - CNRS), İtalya'da Ulusal Araştırma Konseyi (Consiglio Nazionale delle Ricerche - CNR), Macaristan'da Eğitim Bakanlığı, Makedonya'da Makedonya Eğitim ve Bilim Bakanlığı, Slovakya'da Slovak Bilimler Akademisi, Yunanistan'da Yunanistan Kalkınma Bakanlığı Araştırma ve Teknoloji Genel Sekreterliği (GSRT) arasında mevcut ikili işbirliği anlaşmaları çerçevesinde yürütülen ikili ortak araştırma projelerinin Aralık 2003 itibarıyla ülkelere göre dağılımı aşağıda verilmiştir:

	2003 Yılından önce başlayanlar	2003 yılında başlayanlar	Toplam sayı
ABD – NSF	20	9	29
Almanya-Jülich	17	5	22
Almanya – DFG	1	1	2
Bulgaristan Bilimler Akademisi	2	5	7
Fransa-CNRS	-	10	10
İtalya-CNR	4	5	9
Macaristan-Eğitim Bakanlığı	8	10	18
Makedonya Bilim Bakanlığı	3	5	8
Slovak Bilimler Akademisi	1	2	3
Yunanistan – GSRT	11	7	18
TOPLAM	67	59	126

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki 22 Mart 2001 tarihli "Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması" çerçevesinde hazırlanan "Uygulama Protokolü" TÜBİTAK ile SERST (The Secretariat of State for Scientific Research and Technology) arasında 9 Ocak 2003 tarihinde Tunus'ta imzalanmıştır.

TÜBİTAK ile Ukrayna Ulusal Bilimler Akademisi arasında 15 Kasım 1995 tarihinde imzalanmış olan Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması Ukrayna tarafının talebi üzerine günün koşullarına uygun olarak Kurumumuz tarafından yeniden hazırlanmış ve 3-6 Haziran 2003 tarihlerinde Kurumumuzun davetlisi olarak

ülkemizi ziyaret eden Ukrayna Ulusal Bilimler Akademisi heyetinin ziyareti sırasında 6 Haziran 2003 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma çerçevesinde ortak araştırma projeleri yürütmek mümkün olabilecektir.

TÜBİTAK ile Fransa Dışişleri Bakanlığı arasında 16 Temmuz 2003 tarihinde Ankara'da "Programme of Integrated Actions (PIA)" başlıklı bir Protokol imzalanmıştır. Her iki tarafça "Bosphorus" adı verilen söz konusu program çerçevesinde ortak projelerin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

16 Eylül 2003 tarihinde Ankara'da "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknoloji Alanlarında İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki 5 Haziran 1989 tarihli "Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması'nın "2003-2005 Yılları Uygulama Programı" kapsamında her iki tarafça desteklenecek ortak araştırma projeleri ve diğer muhtemel işbirliği konularının görüşüldüğü "Türk-Macar Bilimsel ve Teknik İşbirliği Ortak Komitesi 5. Toplantısı" 15-16 Eylül 2003 tarihlerinde Budapeşte'de yapılmıştır. Macaristan Eğitim Bakanlığı yetkilileri, TÜBİTAK Başkan Vekili ve Budapeşte Büyükelçiliğimizden bir temsilcinin katıldığı Ortak Komite Toplantısı sonucunda taraflarca imzalanan Tutanak ile 11 ortak projenin desteklenmesi onaylanmıştır.

TÜBİTAK ile Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanlığı arasında 26 Şubat 1997 tarihinde imzalanan Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde "Laboratory for High Technology" (İleri Teknoloji Laboratuvarı) "Charter"ı 8 Ekim 2003 tarihinde TÜBİTAK/MAM'da imzalanmıştır.

TÜBİTAK ile Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanlığı arasında 26 Şubat 1997 tarihinde imzalanan Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde 8 Ekim 2003 tarihinde TÜBİTAK/MAM'da bir Uygulama Protokolü imzalanmıştır. Uygulama Protokolü uyarınca ortak araştırma projelerinin desteklenmesi mümkün olacaktır.

Mevcut ikili işbirliği anlaşmaları çerçevesinde çeşitli ülkelerle işbirliğinin geliştirilmesine, uygulama programları imzalanmasına yönelik faaliyetler sürdürülmüş, diğer ülkelerle ise anlaşma imzalanmasına yönelik yazışmalar ve karşılıklı heyet ziyaretleri yapılmıştır.

Ayrıca, ikili anlaşmalar çerçevesinde uygulanmakta olan bilimsel değişim programları içinde, bilimsel araştırma bursları verilmektedir. Rapor dönemi içinde aşağıda belirtilen programlar uygulanmıştır.

- TÜBİTAK - DFG (Almanya) Bilimsel Değişim Programı
- TÜBİTAK - ESEP (İngiltere) Avrupa Bilimsel Değişim Programı
- TÜBİTAK - Macaristan Bilimler Akademisi Bilimsel Değişim Programı
- TÜBİTAK - British Chevening Burs Programı

3.6. Ödüllerle İlgili Çalışmalar

3.6.1. TÜBİTAK Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri ve TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü

Türkiye Cumhuriyeti uyruklu bilim insanlarının Müspet bilimlerin temel ve uygulamalı alanlarındaki, seçkin araştırma, çalışma ve hizmetlerini değerlendirmek, üstün niteliklerini onayarak kamuoyuna duyurmak ve bir teşvik unsuru olmak üzere, TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK Bilim, Hizmet, Teşvik Ödülleri ile TÜBİTAK - TWAS (Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi) Teşvik Ödülü verilmektedir.

Bilim Ödülü, bilimsel araştırmalarıyla bilime evrensel düzeyde önemli katkılarda bulunmuş, halen hayatta bulunan bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2003 yılı için 4.000.000.000.-TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

Hizmet Ödülü, yetiştirdiği bilim insanları, mensup olduğu bilim dalının kurumsallaşması yolunda yaptığı çalışmalar, kurduğu ya da kurulmasına önemli ölçüde katkıda bulunduğu bilimsel kurum ve kuruluşlar bakımından üstün hizmetleri ile ülkemizdeki bilim ve teknolojinin gelişmesine önemli ve belirgin katkılarda bulunmuş olanlara verilmektedir. Ödül, 2003 yılı için 2.750.000.000.-TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

Teşvik Ödülü, bilimsel araştırmalarıyla evrensel bilime gelecekte üstün nitelikte katkılarda bulunabilecek potansiyele sahip olduğunu kanıtlamış ve ödülün verildiği yılın ilk gününde 40 yaşını geçmemiş, halen hayatta bulunan bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2003 yılı için 2.000.000.000.-TL, gümüş plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

TÜBİTAK - TWAS (Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi) Teşvik Ödülü, TÜBİTAK Bilim Ödülü'nde olduğu gibi bilimsel araştırmalarıyla bilime evrensel düzeyde önemli katkılarda bulunmuş adaylar arasından 40 yaş civarında olanlara matematik, fizik, kimya ve biyoloji alanlarında yıllar itibarıyla dönüşümlü olarak verilmektedir. Ödül, 2000 A.B.D. Doları ve ödül beratından oluşmaktadır.

2003 yılında altı Bilim Ödülü, bir Hizmet Ödülü, 15 Teşvik Ödülü ve bir TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü verilmiştir. Bu ödülleri kazananların ödülleri, 22 Aralık 2003 tarihinde TÜBİTAK Başkanlığında düzenlenen bir törenle verilmiştir.

TÜBİTAK Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri ve TWAS Teşvik Ödülü'nü kazananlar ve ödül alma gerekçeleri aşağıda sıralanmıştır.

Bilim Ödülleri

Prof. Dr. Levent TOPPARE

“İletken polimer sentezi ve tanımlanması konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. İskender YILGÖR

“Reaktif uçlu silikon oligomerleri ve silikon polimerleri konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. Yaman ARKUN

“Kimyasal süreçlerin dinamik girdi-çıkıtı verilerine göre modellenmeleri ve süreç denetimleri konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. M. Yavuz ÇORAPÇIOĞLU

“Toprak ve yeraltı sularında mikroorganizma, kolloidal madde ve petrol kökenli maddelerin taşınımı ve yarattıkları kontaminasyon konularındaki teorik ve matematik modelleme teknikleri konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. Aytemiz GÜRGEY

“Çocukluk çağı hemoglobinopati, trombofili ve hemofagositik lenfositosis konularında yaptığı moleküler düzeydeki çalışmalarda hastalıkların patolojilerinin nedenlerini bulma konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. Haluk A. TOPALOĞLU

“Çok sıklıkla görülmeyen ve ayrımcı tanısı güç heterojen bir grup hastalığı içeren konjenital musküler distrofi türlerinin tanımlanması, sınıflandırılması ve bu alt gruplarda hastalığa neden olan genlerin ve mütasyonların tanımlanması ve söz konusu genlerin işlevlerinin belirlenmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Bilim Ödülü almaya hak kazanmışlardır.

Hizmet Ödülü

Prof. Dr. Teoman ÖZALP

“İTÜ Gemi İnşaat Fakültesi'nin kurulması ve kurumsallaşması ile Türk Loydu ve International Maritime Association of East Mediterranean Countries'in (IMAEM) kuruluş ve gelişiminde yaptığı çalışma ve hizmetler” nedeniyle

Hizmet Ödülü almaya hak kazanmıştır.

Teşvik Ödülleri

Prof. Dr. Levent ARTOK

“Fosil yakıtlar kimyası ve organik tepkimeler için heterojen katalizörlerin geliştirilmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Doç. Dr. Mehmet Cem GÜÇLÜ

“Ultra-relativistik Ağır İyon Çarpışmaları sonucu ortaya çıkan elektromanyetik alandan yaratılan lepton çiftlerinin saçılma parametresine göre incelenmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Doç. Dr. O. Teoman TURGUT

“Kuantumlu alanlar teorisi, ayar teorileri ve operatör teorisi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Cenk YALTIRAK

“Kuzey Anadolu Fayı'nın Marmara Denizi ve çevresindeki tektonik evrimi konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Yrd. Doç. Dr. Yaşar YILMAZ

"Floresans ölçüm yöntemine dayanan yeni deneysel teknikler geliştirerek jellerde sol-gel faz geçişleri ve camı geçişler, şişme ve büzülme davranışları, süresiz hacim hal değişimleri ve hedef moleküllerin dönüşümlü absorpsiyonu konularında uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları" nedeniyle,

Yrd. Doç. Dr. Emine (Ubay) ÇOKGÖR

“Çevre Bilimleri ve Teknolojisinin tüm biyolojik ve biyokimyasal yönlerini içeren Çevre Biyoteknolojisi alanında, biyolojik atıksu karakterizasyonu, aktif çamur kinetiği ve modellenmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Doç. Dr. Nevzat Güneri GENÇER

“Elektromanyetik alan teorisinin tıpta uygulanması konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Doç. Dr. Levent GÜREL

“Elektromanyetik simülasyonlar için hızlı sayısal çözüm algoritmaları geliştirilmesi konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. Zümrüt Begüm ÖGEL

“Fungal enzimlerin üretimi ve genetiği alanında galaktoz oksidaz moleküler analizi ve yapısında Try-Cys bağı ve protein radikal ko-faktör oluşumu konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Yrd. Doç. Dr. Hakan ÖZKAN

“Buğday evrimi alanında; yeni sentezlenmiş farklı poliploid buğday amphiploidlerinde DNA kayıpları ve yabancı buğdaylardaki DNA analizlerini kullanarak makarnalık buğdayın ilk defa nerede kültüre alındığı konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Doç. Dr. Arbay Özden ÇİFTÇİ

“İntrauterin defekasyonun fizyolojik bir fonksiyon olabileceğini kanıtlamaya yönelik deneysel fetus cerrahisi ve pediatrik onkolojik cerrahi alanlarındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. Tamer DEMİRALP

“Beynin bilişsel işlevlerini yansıtan elektriksel aktivitesinin çözümlenmesi ve bilişsel elektrofizyolojinin klinik uygulamaları konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. Şehsuvar ERTÜRK

“Hemodiyaliz hastalarında genetik faktörlerin anemi gelişimi ve eritropoetin tedavisine yanıtındaki rolü konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Doç. Dr. Can ÖBEK

“Üro-onkoloji alanında mesane ve prostat kanseri konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle,

Prof. Dr. Işıl SAATÇİ

“Girişimsel nöroradyoloji ve pediatrik nöroradyoloji konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Teşvik Ödülü almaya hak kazanmışlardır.

TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü

Yrd. Doç. Dr. Oğuz GÜLSEREN

“ Yoğun madde fiziğinin değişik alanlarında malzemelerin yapısal ve elektronik özelliklerinin bilgisayar hesaplarıyla elde edilmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü’nü almaya hak kazanmıştır.

**3.6.2. TÜBİTAK - Almanya Atatürkçü Düşünce Derneği
Türkiye Tıp Araştırma Ödülü**

Bilim Kurulu’nun 20 Ocak 2001 tarih ve 87 sayılı toplantısında alınan kararla, TÜBİTAK ve Almanya Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Merkezi tarafından ortaklaşa olarak Türkiye Cumhuriyeti uyruklu bilim insanlarının Türkiye’de tıp alanında (tercihan Türkiye’ye özgü sağlık sorunlarını çözmeye yönelik)

çalışmalarını teşvik etmek, seçkin araştırma, çalışma ve hizmetlerini değerlendirmek amacıyla “Türkiye Tıp Araştırma Ödülü” oluşturulmuştur.

2003 yılı Türkiye Tıp Araştırma Ödülü’, “Release of cysteinyl leukotrienes with aspirin stimulation and the effect of prostaglandin E₂ on this release from peripheral blood leucocytes in aspirin-induced asthmatic patients” adlı ortak araştırmayla Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı’ndan Doç. Dr. Gülfem ÇELİK, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Allerjik Hastalıklar bilim Dalı’ndan Prof. Dr. Sevim BAVBEK, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Allerjik Hastalıklar Bilim Dalı’ndan Prof. Dr. Zeynep MISIRLIGİL ve Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Anabilim Dalı’ndan Prof. Dr. Mehmet MELLİ’ye verilmiştir.

3.6.3. TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülü

Teknoloji Ödülü, teknoloji üreten ülkeler arasında ülkemizin de yer alması çabalarına destek olmak üzere "yaratıcı düşüncenin ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürülmesi" hedefinin sanayimizde yaygınlaştırılması amacıyla, 1997 yılından bu yana TÜBİTAK, TTGV ve TÜSİAD tarafından verilmektedir. 1999-2002 yılları arasında TÜBİTAK tarafından yürütülen olan Teknoloji Ödülleri ve Teknoloji Kongresi Sekreteryası'nı 2003 yılında TTGV yürütmüştür.

Rapor döneminde IV. Teknoloji Ödülleri sahiplerini bulmuştur. Teknoloji Ödülleri etkinliğiyle birlikte 9 Aralık 2003 tarihinde ana teması “Türkiye'nin Teknoloji Geliştirmedeki Öncelikleri ve İşbirlikleri” olan V. Teknoloji Kongresi düzenlenmiştir. Bu tema çerçevesinde, yerli ve yabancı uzmanlar tarafından sunulan tebliğlerle; Türkiye'nin teknoloji geliştirmedeki öncelikleri, teknolojik işbirliği modelleri, istenilen AR-GE düzeyine erişmek için yapılması gerekenler tartışılmış ve AR-GE'de başarılı sonuçlar almış firmalar başarı öykülerini sunmuştur.

3.7. Yayın Çalışmaları

Popüler Bilim dergileri (Bilim ve Teknik/Bilim Çocuk), Popüler Bilim Kitapları ve bilimsel Dergilerin rapor dönemi faaliyetleri aşağıda verilmiştir.

3.7.1. Popüler Bilim Dergileri (Bilim ve Teknik/Bilim Çocuk)

TÜBİTAK'ın bilimi topluma maletme misyonunun temel enstrumanlarından olan Bilim ve Teknik ile Bilim Çocuk Dergileri, 2003 yılını başarılı satış performanslarıyla ve kamuoyunun ilgi ve beğenisini kazanan yeni etkinliklerle noktalamışlardır.

Bilim ve Teknik abone dahil 41.535, Bilim Çocuk ise (abone dahil) 44.466 aylık ortalama satış rakamına ulaşmışlardır. Dergilerin 2003 yılı içindeki temel atılımı, modern yayıncılık anlayışının gereği olan web sayfası (www.biltek.TUBITAK.gov.tr) üzerinde yoğunlaşmıştır.

Kamuoyunun ve medyanın yakın ilgisini çeken “Merak Ettikleriniz” köşesinde 2500’e yakın soru yanıtlanmıştır. Yine 2003 yılı içinde çeşitli bilim konularında görüntü ve animasyon ağırlıklı altı “bilgi paketi” web sayfasına konmuştur. Bunlar ve abonelik ödüllü bilgi yarışmaları, tekno tezgah gibi popüler köşeler ve abonelerin yararlanması için elektronik ortamda açılan dergi arşivleri sayesinde ziyaretçi sayısı büyük sıçramalar yaparak ayda 10 milyon düzeyini aşmıştır.

2002 yılı Eylül ayında başlatılan Aydınlanma Yolunda Bilim ve Teknik Konferansları dizisinden olarak 2003 yılında da çeşitli konularda bilim insanları çok sayıda sunum yapmışlardır. Dergiler, artık gelenekselleşmiş olan etkinliklerinden Buluş Şenliği'ni 6-7 Haziran'da TÜBİTAK Başkanlık Binası avlusunda, Gökyüzü Gözlem Şenliği'ni de 22-24 Ağustos tarihlerinde TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'yle işbirliği içinde Antalya Bakırlıtepe'de gerçekleştirmiştir. Bunlara ek olarak, gençleri doğa sporlarına özendirmek ve aynı zamanda milli parklarımızı tanıtmak amacıyla, Hacettepe Dağ Bisikleti Topluluğu'yla birlikte Antalya Köprülü Kanyon Milli Parkı'nda Türkiye'de ilk olarak bir Dağ Bisikleti Rallisi düzenlenmiştir.

Etkinlikleri çeşitlendirme, Bilim ve Teknik Dergisi'nin önder imajını pekiştirme ve ülkemiz gençlerini teknolojik atılımlara hazırlama misyonu çerçevesinde Kasım ayında, yine kamuoyu ve medyada çok olumlu bir yankı bulan, üniversitelere yönelik, 2005 yılı 30 Ağustosunda Formula-G adıyla gerçekleştirilecek bir ödüllü Güneş Arabaları Yarışı'nın duyurusu yapılmıştır.

3.7.2. Popüler Bilim Kitapları

Bilimi olabildiğince geniş kitlelere yaymak amacıyla yayımlanan TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları kapsamında Gençlik Kitaplığı, Çocuk Kitaplığı, Okulöncesi Kitaplığı, Genel Dizi, Başvuru Kitaplığı, Yaşamöyküsü Dizisi, Bilgi Dizisi ve Resimli Cep Kitapları Dizisi'nin yanı sıra 2003 yılında Akademik Dizi'nin yayımlanmasına başlanmıştır. Yıl içinde 66 kitabın yeniden baskısı yapılmış, 10 yeni kitap yayımlanmıştır.

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları 6-19 Ocak tarihleri arasında İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Ege Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği Bilim Fuarı'nda, 24-27 Şubat tarihleri arasında Boğaziçi Üniversitesi Bilim Kulübü tarafından düzenlenen 2. Geleneksel Bilim Günleri Fuarı'nda, 6-9 Mart tarihleri arasında İTÜ tarafından düzenlenen Gençlik Kariyer Günleri'nde, 11-16 Mart tarihleri arasında TÜYAP Bursa Kitap Fuarı'nda, 12-20 Nisan tarihleri arasında TÜYAP 8. İzmir Kitap Fuarı'nda, 26 Ağustos-10 Eylül tarihleri arasında İZFAŞ tarafından düzenlenen 72. İzmir Enternasyonal Fuarı'nda, 10-19 Ekim tarihleri arasında CNR 2. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'nda, 24 Ekim-3 Kasım tarihleri arasında TÜYAP 22. İstanbul Kitap Fuarı'nda temsil edilmiş; böylelikle geniş okur kitlelerinin TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları ile buluşması sağlanmıştır.

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, yeni yayım döneminde de bilim çerçevesi içine giren geniş bir alanı hedefleyerek yayın çizgisini sürdürmeyi planlamaktadır. 2003 yılı sonu itibarıyla EK 10'da listelenen 189 kitaba ulaşan Popüler Bilim Kitapları'nın toplam tirajı 5.000.000'u aşarak yayımcılıkta önemli bir başarıya imza atmıştır. 2003 yılı içinde özellikle Gençlik Kitaplığı, Çocuk Kitaplığı ve Okulöncesi Kitaplığı dizileri okurlardan hem kitapların içerikleri hem de teknik çalışmaları açısından büyük ilgi görmüştür.

3.7.3. Bilimsel Dergiler (Doğa Dergileri)

Bilimsel Dergiler Yazı İşleri Müdürlüğü Biyoloji, Botanik, Elektrik Mühendisliği ve Bilgisayar Bilimleri, Fizik, Kimya, Matematik, Mühendislik ve Çevre Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Tarım ve Ormancılık, Veteriner ve Hayvancılık, Zooloji ve Yerbilimleri olmak üzere 12 ayrı bilim dalında yayın yapmaktadır. 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla yıl içerisinde işlem gören toplam makale sayısı 2289, yeni gelen makale sayısı 1303 olmuştur.

Rapor dönemi içinde yayımlanan Bilimsel Dergilere ilişkin istatistiki bilgiler Tablo 5'de, abone dağılımı Tablo 6'da verilmiştir.

2003 yılı içinde elektronik yayıncılık konusundaki çalışmalara ve Dergi sayılarının web sayfasında yayınlanmasına devam edilmiştir.

Tablo 5. 2003 Yılında Yayımlanan Bilimsel Dergilere İlişkin İstatistiki Bilgiler

Dergi Adı	Yayın Sayısı	Makale Sayısı	Sayfa Sayısı
Turk J Agric For	5	40	322
Turk J Biol	3	24	180
Turk J Bot	5	47	442
Turk J Chem	6	89	782
Turkish J. Earth Sci.	2 + 1*	20	289
Turk J Elec Engin	3	16	236
Turkish J. Eng. Env. Sci.	5	36	362
Turk J Math	3	27	460
Turk J Med Sci.	6	73	414
Turk J Phy	3	27	215
Turk J Vet Anim Sci.	5	177	1246
Turk J Zool	3	32	266
TOPLAM	50	608	5214

* 2002 yılından kalan sayıları göstermektedir.

Tablo 6. 31 Aralık 2003 Tarihi İtibariyle Bilimsel Dergilerin Abone Dağılımı

Dergi Adı	YURTIÇİ			YURTDIŞI			Genel toplam
	Ücretli	Ücretsiz	Toplam	Ücretli	Ücretsiz	Toplam	
Turk J Agric For	67	49	116	3	70	73	189
Turk J Biol	72	42	114	4	66	70	184
Turk J Bot	108	67	175	7	120	127	302
Turk J Chem	60	60	120	4	61	65	185
Turkish J. Earth Sci.	59	42	101	3	90	93	194
Turk J Elec Engin	46	36	82	4	64	68	150
Turkish J. Eng. Env. Sci.	56	37	93	4	67	71	164
Turk J Math	58	44	102	11	17	28	130
Turk J Med Sci	54	67	121	2	84	86	207
Turk J Phys	52	44	96	7	102	109	205
Turk J Vet Anim Sci	56	35	91	6	58	64	155
Turk J Zool	63	25	88	5	64	69	157
TOPLAM	751	548	1299	60	863	923	2222

4. AR-GE BİRİMLERİ ÇALIŞMALARI

4.1. Marmara Araştırma Merkezi (MAM)

MAM'ın Misyonu

Türkiye'nin küresel rekabet gücünün geliştirilmesine bilim ve teknolojiyi kullanarak katkıda bulunmak.

MAM'ın Vizyonu

Uygulamalı araştırmalar alanında, dünyanın önder bilim ve teknoloji merkezleri içerisinde yer almak.

MAM'ın Temel Görevleri

MAM, milli kalkınma hedeflerini göz önünde tutarak, ileri ve jenerik teknoloji alanlarında öncelikle Türk Sanayiinin ihracata yönelik rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırma yapmak, araştırma sorunlarını ortaya koymak, çözmek ve/veya çözümlerine yardımcı olmak ve bu çözümlerin uygulanmasını temine çalışmak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu çerçevede MAM'ın temel görevleri aşağıda verilmiştir:

- Sanayi sektörü ile diğer ilgili kurum ve kuruluşların ihtiyacı olan konularda, öncelikleri ülke gereklerine uygun biçimde saptayarak, yeni malzeme, ürün, proses, yöntem, teknolojik sistemler ve üretim sistemleri üzerinde araştırmalar yapmak; sanayide kullanılmakta olan, ürün, proses ve sistemleri geliştirmek; teknoloji transferi yoluyla ülkemize ithal edilen teknolojilerin, ülke koşul ve olanaklarına uygunluğunu araştırmak, yeterli olmayanların uygun hale getirilmesini sağlamak ve gerektiğinde bu işleri sözleşmeli olarak yapmak ve/veya yaptırmak,
- Araştırma sonuçlarının uygulanmasına yardımcı olmak, araştırma sonuçlarını sanayicilere duyurmak, gerektiğinde uygulama yapmak, yeni bir malzeme, ürün veya prosesin üretim safhasına geçmesi için zorunlu olan teçhizat, sistem ve özellikleri saptamak, gerektiğinde pilot tesisler kurmak,
- Uygulamalı müspet bilimlerin gelişmesine katkıda bulunmak ve teknolojik araştırmaların gerektirdiği temel bilim sorunlarını çözmek üzere temel araştırmalar yapmak, gelecekte karşılaşılabilecek temel ve uygulamalı araştırma sorunlarına çözüm yolları aramak; bu amaçla üniversite ve diğer araştırma kuruluşlarıyla işbirliği yapmak,
- Üretim ve üretim yöntemleri ile işletmede karşılaşılan teknolojik güçlükler konularında danışmanlık yapmak; proses malzeme ve ürünlerdeki kusurların sebeplerinin giderilmesine, malzeme ve ürünlerin özelliklerinin saptanması ve kontrolüne, programlama ve bilgi işlem çalışmalarına yardımcı olmak ve sistem analizi yapmak,
- Merkezin çalışma alanına giren konularda seminer, sempozyum, kongre, konferans gibi bilimsel toplantılar düzenlemek, yayınlar yapmak, Araştırma Geliştirme Fuarı düzenlemek veya katılmak.

2003 Yılı Hedefleri ve Gerçekleşme Durumları

MAM kendisini “*Türk Sanayinin uluslararası rekabet gücünü ve Türkiye'nin ulusal güvenliğini artırmaya yönelik olarak sözleşmeli ve stratejik araştırmalar yapan uygulamalı ve müşteri odaklı bir araştırma merkezi*” olarak tanımlamaktadır. Bu çerçevede belirlenen 2003 yılı Çalışma Programı kapsamında faaliyetlerine yön veren MAM'ın 2003 yılı hedef gerçekleştirmeleri aşağıdaki gibidir:

- Özyeterlilik hedefleri kapsamında, MAM'da son üç yıldır sürdürülmeye çalışılan etkin iş geliştirme ve tanıtım faaliyetlerinin sonuçları 2002 yılı sonu itibarıyla hissedilmeye başlanmıştır. 2000 yılında başlatılan AR-GE projelerinin sayısı 46 iken bu sayı 2001'de 69, 2002'de 91 ve 2003 yılında ise 89 olarak gerçekleşmiştir.
- “2003 Yılında Ulusal Kalite Ödülü'ne Aday Olma” hedefi kapsamında, Ulusal Kalite Ödülü Başvuru Kitabı 3 Mart 2003 tarihinde KALDER Kalite Ödülü Yürütme Kurulu'na teslim edilmiş ve 12-15 Haziran 2003 tarihleri arasında “Kamuda Etkili İnsan Kaynakları Yönetimi” teması ile gerçekleştirilen Sempozyum'da, KalDer Ödül Yürütme Kurulu tarafından, TÜBİTAK-MAM “**Başarı Ödülü**” ile ödüllendirilmiştir.
- “2003 yılında araştırma personelinin toplam personel içindeki payını % 65'e çıkartmak” hedefi kapsamında yıl içinde öngörüldüğü kadar araştırmacı personel alınmaması nedeniyle, söz konusu oran 2001 yılında % 51, 2002 yılında % 58 iken 2003 yılında % 61 olarak gerçekleşmiştir.
- “2003 yılı sonuna kadar Merkez'de ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemleri'nin uygulanması ve belgelendirilmesini sağlamak”, hedefi kapsamında gerekli yönerge, süreç ve iş kuralları hazırlanarak yürürlüğe konulmuş ve gerekli eğitimler tamamlanmıştır. Ancak, belgelendirilme kapsamında faaliyetler nedeniyle hedef 2004 Yılı Çalışma Programı ile bir yıl ötelenmiştir.
- “Sözleşmeli özel sektör projelerinden elde edilen gelirleri sabit fiyatlar üzerinden 2003 yılı sonunda 2001 yılına göre % 50, 2005 yılı sonunda da 2003 yılına göre % 100 oranında arttırmak” hedefine uygun olarak gerekli çalışmalar yapılmış olup TÜBİTAK-MAM genelinde bu oran % 45 olarak gerçekleşmiştir.
- Tablo 7-8-9 ve 10'da “2003 Yılı Çalışma Programı” kapsamında belirlenen diğer hedefler ve bu hedeflerin gerçekleşme bilgileri görülmektedir:

Tablo 7. Proje/ Sözleşmeli Endüstriyel Teknik Destek Hizmetleri (ETDH)

PROJE/HİZMET TÜRÜ	2003 YILI	
	YÜRÜTÜLMESİ HEDEFLenen	YÜRÜTÜLEN
İÇ DESTEKLİ PROJELER	5	4
DIŞ DESTEKLİ PROJELER	160	169
SÖZLEŞMELİ	136	137
ÖZEL NİTELİKLİ*	24	32
SÖZLEŞMELİ ETDH	41	46

* Özel Nitelikli Proje : Destekleyici kurum ya da kuruluşlarca önceden belirlenen ve/veya duyurulan koşul ve yükümlülükler kabul edilerek alınan ve yürütülen projelerdir.

Tablo 8. Proje / ETDH Çıktıları

	2003 YILI HEDEFLenen			2003 YILI GERÇEKLEŞEN		
	Ulusal	Uluslararası	Toplam	Ulusal	Uluslararası	Toplam
Makale (SCI)*	0	28	28	0	34	34
Makale (Diğer)	16	4	20	0	6	6
Makale (Toplam)	16	32	48	0	40	40
Teknik Rapor	269	31	300	197	20	217
Kitap	2	1	3	1	0	1
Yayın Toplamı**	287	64	351	198	60	258
Bildiri	25	27	52	34	65	99
Patent Başvurusu	3	1	4	0	0	0
Royalty Anlaşması	0	0	0	0	0	0
Ürün			109			32

* Science Citation Index (SCI)'da yer alan dergilerde yayımlanan makalelerdir.

** İlgili dönemde basılmış yayınlardır.

Tablo 9 . Patentler

	2003 YILI ALINAN PATENT			KURULUŞTAN BUGÜNE*		
	Ulusal	Uluslararası	Toplam	Ulusal	Uluslararası	Toplam
BTAE	0	0	0	1	0	1
ESÇAE	0	0	0	6	0	6
GBTAE	0	0	0	0	0	0
MKTAE	2	0	2	24	0	24
YDBAE	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	2	0	2	31	0	31

* Koruma süreleri dolan BTAE'ye ait 2 yurtiçi, ESÇAE'ye ait 1 yurtiçi, MKTAE'ye ait 5 yurtiçi ve 1 yurtdışı patent toplama dahil edilmemiştir.

Tablo 10. Düzenlenen Bilimsel Etkinlikler

	2003 YILI HEDEFLenen			2003 YILI GERÇEKLEŞEN		
	Ulusal	Uluslararası	Toplam	Ulusal	Uluslararası	Toplam
Çalıştay	0	3	3	3	2	5
Seminer	1	0	1	7	11	18
Konferans	10	0	10	5	1	6
Eğitim	71	1	72	87	1	88

A. YÜRÜTÜLEN ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

MAM'da faaliyetlerini sürdüren enstitüler, 2003 yılında da hedefleriyle tutarlı olacak şekilde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde dış destekli projelere ağırlık vermişlerdir. 2003 yılı içerisinde 89 dış destekli proje başlatılmış; 76 dış, iki iç destekli proje tamamlanmış; toplam 169 dış destekli, dört iç destekli proje yürütülmüştür. Yürütülen uluslararası proje sayısı 36'dır. Yürütülen araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin özet bilgiler enstitü bazında aşağıda verilmiştir:

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (BTAE)

Bilişim Teknolojileri Araştırma Enstitüsü 2003 yılı faaliyetlerini aşağıdaki stratejik iş birimleri ile gerçekleştirmiştir:

- Yazılım Sistemleri
- Elektronik Sistemler
- Çokluortam Sistemleri

2003 yılı içerisinde iki dış destekli proje başlatılmış, altı dış destekli proje tamamlanmış, dördü uluslararası olmak üzere toplam 16 dış destekli proje yürütülmüştür.

2003 yılı faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen bazı önemli çalışmalar aşağıda verilmiştir:

- Güvenli ve sağlıklı veri girişi ve bu verilerin aktarımı için akıllı kart adı altında e-topluma geçiş çalışmalarında alt yapı oluşturabilecek konular araştırılmıştır. Verilerin sağlıklı ve güncel bir şekilde toplanması ve hızlı kullanımını sağlayan "Akıllı Veri Toplama" prototipi e-Avrupa+

kriterlerini karşılayacak çok amaçlı bir prototip olarak geliştirilmektedir. Konu ile ilgili olarak parmak izi el terminalinin Kıbrıs'ta pazarlanması amacı ile TTG şirketi ile sözleşme imzalanmıştır.

- Deprem konusunda ortaya çıkan ihtiyaç ve pazar olanakları bugün sahip olduğumuz teknoloji ile harmanlanarak deprem arama kurtarma çalışmalarındaki verimliliği yüksek oranda artıracak bir proje üzerinde temel tasarımlar, prototip antenler hazırlanmıştır. Bir test ortamı oluşturmak üzere, arama modülü için işaret işleme algoritmaları geliştirilmektedir.
- "Yazılım Nitelik Odağı" olmak amacına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Konu ile ilgili olarak üç **Çalıştay** düzenlenmiş ve sonuçları **Bilişim Zirvesi ve Kongresi**'nde sunulmuştur. Ayrıca konu ile ilgili CMMMI ve ISO 15504 eğitimleri planlanmış ve Aralık ayından itibaren uygulamaya konulmuştur.
- BTAE'de kullanılmakta olan "**Konfigürasyon Yönetim Araçları**" bir sunucu üzerine toplanmıştır. Bu şekilde yedeklemede ve güvenliğinin sağlanmasında önemli kazanımlar elde edilmiştir. 2004 yılında tek araç kullanımına geçilmesi için girişimler başlatılmıştır.
- KALDER ile birlikte, Avrupa Birliği 5. Çerçeve Programı kapsamında başlatılmış olan '*Yazılım Yoğun KOBİ'lerle ilgili Software TQM Projesi*'ne katılım sağlanmıştır. European Software Institute (ESI) tarafından hazırlanan teknik dokümanlara katkı yapılmaktadır.
- E-learning konusunda ve Milli Eğitim Bakanlığı portalı konularında çalışmalar başlatılmış ve bu amaçla Sun Micro Systems ve MUTLU Yayıncılık ile işbirliği olanakları araştırılmıştır. Bir ilçenin okullarında pilot uygulama yapabilmek amacıyla girişimler sürdürülmektedir.

2003 yılı boyunca BTAE'de sürdürülen AR-GE faaliyetlerinin konuları; Kalite yönetimi, plaka okuma sistemi, kapalı devre televizyon sistemi, araç takip sistemi, tır tarayıcı sistemleri, komuta kontrol konsolu, operatör konsolu, harita yönetim sistemi, otomatik hedef takip ve tespit sistemi, sistem tümeleştirme, cad/cam yazılım, yazılım geliştirme, elektronik sistem geliştirme, engel sezme ve tanıma, sayısal tasarım, fpga tasarım, radar simülatörü, yüzey dalga yayılımı, mikrodalga propogasyon, radar kesit alanı, doppler antenleri, dizi antenler, radarla kargaşa, avionik sistemler, benzetim, simülatörler, dağıtık benzetim, gömülü benzetim, yüksek seviyeli mimari, dağıtık etkileşimli benzetim, yapay zeka, zeki sistemler, uzman sistemler, zeki etmenler, yazılım etmenleri, insansız hava/kara araçları, GPR donanımı, EMI donanım tasarımı ve veri kaynaştırma'dır.

ENERJİ SİSTEMLERİ ve ÇEVRE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (ESÇAE)

Enerji Sistemleri ve Çevre Araştırma Enstitüsü 2003 yılı faaliyetlerini aşağıdaki stratejik iş birimleri ile gerçekleştirmiştir:

- Enerji Teknolojileri
- Çevre Teknolojileri

2003 yılı içerisinde 24 dış destekli proje başlatılmış, 14 dış destekli proje tamamlanmış, sekizi uluslararası olmak üzere toplam 34 dış destekli proje yürütülmüştür.

2003 yılı faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen bazı önemli çalışmalar aşağıda verilmiştir:

- CEPA (Common European Priority Areas) Programı çerçevesinde: 2001 yılında başlayan ve MSB AR-GE ve Teknoloji Daire Başkanlığı tarafından desteklenen "RTP 16.08: Yakıt Pilleri İçin Dizel Yakıt Dönüştürücüsü" ile 2002 yılı içinde MSB AR-GE ve Teknoloji Daire Başkanlığı tarafından desteklenen "RTP 16.14 Yeni Yarı İletken Teknolojisine Dayalı Gemi Elektrik Dağıtım Sistemi" ve "RTP 16.11 Ergimiş Karbonatlı Yakıt Pili Gemi Elektrik Üretim Sistemleri" projelerinin çalışmaları sürdürülmüştür.
- 2001 yılında başlayan ve MSB AR-GE ve Teknoloji Daire Başkanlığı tarafından desteklenen "Mevcut Deniz Mayınlarının Modernizasyonu" projesine devam edilmiştir.
- 2001 yılında başlayan, NATO-SfP Programı tarafından desteklenen ve Türkiye'nin liderliğinde Ukrayna, Almanya ve İngiltere tarafından yürütülen "Fotovoltaik Pil Teknolojisi" projesi çalışmalarına devam edilmiştir.
- 2002 yılında başlayan ve United Nations Development Program tarafından desteklenen "Stratejik Eylem Planının Desteğiyle Sınır Bütçenin Hazırlanması" projesi tamamlanmıştır.
- 2002 yılında başlayan ve Çevre Bakanlığı tarafından desteklenen "Hazar Gölü Yönetim Projesi 1. Aşaması", GİSAŞ A.Ş. tarafından desteklenen "GİSAŞ A.Ş. Sintine Suyu Arıtma Tesisi Tasarım" ve Mersin Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü tarafından desteklenen "Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Sisteminin Projelendirilmesi ve Çevre Yönetim Sistemi Oluşturulması" projeleri tamamlanmıştır.
- 2003 yılında başlayan ve İSKİ tarafından desteklenen "İçme Suyu Barajlarına Gelen Sularda, Sulak Alan Sistemleriyle Organik, İnorganik ve Mikrobiyolojik Kirliliğin Giderilmesi" ve "İstanbul Tuzla Atıksu Havzasından Kaynaklanan Endüstriyel Atıksuların İzlenmesi ve Kontrolü İçin En Uygun Sistematiğin Oluşturulması" projelerine devam edilmiştir.
- 2003 yılında başlayan ve 6. Çerçeve Programı kapsamında olan "The Birth of A European Distributed Energy Partnership That Will Help The Large-Scale Implementation of Distributed Energy Resources in Europe" projesine başlanmıştır.

2003 yılı boyunca ESÇAE'de sürdürülen AR-GE faaliyetlerinin konuları; Kömür teknolojileri, alternatif motor yakıtları, hibrit elektrikli muharebe aracı, atık gaz arıtma ve geri kazanım teknolojileri (voc) , BM Çevre Programı, Akdeniz Eylem Planı ve endüstriyel atıksuların geri kazanımı'dır.

GIDA BİLİMİ ve TEKNOLOJİSİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (GBTAE)

Gıda Bilimi ve Teknolojisi Araştırma Enstitüsü 2003 yılı faaliyetlerini aşağıdaki Stratejik İş Birimleri ile gerçekleştirmiştir:

- Gıda İşleme Teknolojileri ve Beslenme
- Gıda Muhafaza ve Ambalajlama Teknolojileri
- Gıda Mikrobiyolojisi ve Biyoteknoloji
- Gıda Analizleri Laboratuvarı (MEGALAB)

2003 yılı içerisinde 16 dış destekli proje başlatılmış, 23 dış destekli proje tamamlanmış, ikisi uluslararası olmak üzere toplam 37 dış destekli proje yürütülmüştür.

2003 yılı faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen bazı önemli çalışmalar aşağıda verilmiştir:

- “Improved Quality Management in the Euro-Mediterranean Fruits and Vegetables Processing Industry” projesi kapsamında 25-28 Nisan 2003 tarihlerinde Tunus’da proje dönem toplantısı yapılarak, “Dehydration of Fruits and Vegetables” konulu çalışma tamamlanmıştır. Bu toplantıda Türkiye’nin kurutulmuş meyve sebze sektörü hakkında bilgi verilmiştir.
- Marmara Birlik Zeytin İşletmeleri tarafından desteklenen, “Zeytin ve Zeytin Mamullerinden Yeni Ürünler Geliştirilmesi” projesi kapsamında beş yeni ürün geliştirilmiş ve ürünlerde raf ömrü çalışması yapılarak her ürünün raf ömrü süresi belirlenmiştir.
- Alanya Ticaret Odası tarafından desteklenen “Alanya Muzunun Raf Ömrünün Uzatılması ve Yeni Ürünlerin Geliştirilmesi” projesi kapsamında kaliteli muz için gerekli taşıma yöntemleri ve uygun depo sıcaklık/nem koşulları belirlenmiş, uygun küf önleyici, kaplama ve farklı ambalaj uygulamaları yapılmıştır. Ayrıca proje kapsamında, muz marmeladı, muz püresi, kakaolu ve sade muzlu muz, tatlı ve tuzlu muz cipsi, muz kurusu ve muz şarabı yeni ürünler olarak geliştirilmiştir.
- Milli Savunma Bakanlığı İç TEDARİK Bölge Başkanlığı tarafından desteklenen “Askeri Rasyon Prototipleri Üretimi” projesi kapsamında iki yıl dayanıklı rasyon paketleri hazırlanmıştır.
- “Fındıklarda Aflatoksin Oluşumuna Etki Eden Faktörlerin ve Önleyici Tedbirlerin Belirlenmesi” ve “Fındık ve Fındık Ürünlerinin Raf Ömürlerinin Belirlenmesi ve Uzatılması Çalışmaları” projeleri kapsamında planlanmış olan faaliyetler zamanında gerçekleştirilmiştir.
- “İyonizörlü ve İyonizörsüz Buzdolaplarının Mikrobiyolojik, Koku Çekme ve Gıda Raf Ömrü Açılarından Değerlendirilmesi” projesi ARÇELİK A.Ş. tarafından desteklenmekte olup GBTAE için son derece önemli bir projedir. Çalışmalar planlandığı şekilde gerçekleştirilmiş ve tamamlanmıştır.

- Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği tarafından desteklenen “İhracata Yönelik Yeşil, Kızıl ve Siyah Zeytin Üretimi” projesi kapsamında Gemlik zeytin tipinde meyve olgunlaşması fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik açıdan değerlendirilmiştir. Ayrıca, zeytinlerin raf ömrü çalışmaları yapılmıştır.

2003 yılı boyunca GBTAE’de sürdürülen AR-GE faaliyetlerinin konuları; Süper kritik ekstraksiyon yöntemiyle gıdalarda bulunan aroma ve bileşenlerinin belirlenmesi; enkapsülasyon çalışmaları; fermantasyon teknolojileri; modifiye atmosferde ambalajlama teknolojileri; fonksiyonel gıdalar; aktif ambalaj teknolojileri; yenilebilir filmler; askeri rasyon paketleri; hızlandırılmış raf ömrü çalışmaları; yeni ürün geliştirme’dir.

MALZEME ve KİMYA TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (MKTAE)

2003 yılında MKTAE son derece önemli bir “yeniden yapılanma” süreci gerçekleştirerek Stratejik İş Birimi, proje ve endüstriyel hizmet yapılanmasında önemli değişimleri hayata geçirmiştir. Bu kapsamda yeni Stratejik İş Birimleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Mineral, Seramik Sensör ve Metal Teknolojileri
- Döküm, Kompozit, Polimer ve Akustik Teknolojileri
- Teknolojik Destekler

2003 yılı içerisinde 40 dış destekli proje başlatılmış, iki iç destekli ve 26 dış destekli proje tamamlanmış, 19’u uluslararası olmak üzere toplam 65 dış destekli ve iki iç destekli proje yürütülmüştür.

2003 yılı faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen bazı önemli çalışmalar aşağıda verilmiştir:

- Silahlı Kuvvetlerimizin çeşitli kuruluşlarına, NBC savunmasına dönük büyük ölçekli projeler başlatılmış ve yürütülmektedir. Bunlar NBC koruma filtrelerinin savaş gemilerine uygulanması, zehirli savaş kimyasallarının tespit, teşhis ve ikazına dönük sistemlerdir. Geliştirilen NBC koruma elbise teknolojisi kapsamında sivil sektörden gelen taleplere uygun proje çalışması yürütülmüştür. Bunların yanı sıra geliştirilen ileri sensör teknolojileri uygulamaları mayın arama konusunda da destekleyici sensör olarak geliştirilmeye devam edilmektedir.
- AB 5. Çerçeve Programı kapsamında Ceramed Projesi, Yunanistan ve diğer beş ülke ile birlikte başlatılmıştır. Bu çalışmalarımızda ulusal kültür mirasımız olan geleneksel seramik ürünlerin müze kalitesinde ve çevre dostu niteliklerde üretilmesi gerçekleştirilmektedir.
- Seramik Proje Grubu, Erdemir ile gerçekleştirdiği ve EUREKA projesine dönüştürülen atık malzemelerin çimento katkısı olarak değerlendirilmesi alanında çalışmalarını sürdürmüştür.
- Teknoloji Serbest Bölgesi’nde faaliyet göstermekte olan **General Electric Marmara Technology Center Şirketi** ile ileri teknolojiler kapsamında dört adet proje yürütülmüştür.

- Alüminyum Süreçler Proje Grubu, **ASSAN A.Ş.** ile yaptığı proje çalışmalarına ilave olarak 4dört adet daha proje ile ülkemizin alüminyum sektörünün öncü araştırmalarını gerçekleştirmeye devam etmiştir.
- Bor Teknolojileri ve Mineraller ile Polimer ve Sentez Teknolojileri Proje Grupları'nın ortak yürüttükleri **TOFAŞ** destekli "*Koltuk Mükemmeliyet Merkezi*" danışmanlık Projesi başarıyla tamamlanmış ve yeni proje önerileri hazırlanmıştır.
- Döküm Proje Grubu, ülkemizde önemli enerji darboğazlarına yol açabilecek durumdaki santrallerimizle, burada ihtiyaç duyulan süperalaşım esaslı parça ve komponentleri üretmeye devam etmiştir. Üretilen malzemelerimiz başarıyla işlevlerini sürdürmektedirler.

2003 yılı boyunca MKTAE'de sürdürülen AR-GE faaliyetlerinin konuları; Sismik güçlendirme; yeni alaşımların geliştirilmesi; kalay esaslı kaplama target malzemelerin geliştirilmesi ve üretimi; alünit süreçlerinin geliştirilmesi; selüloz bazlı sünger üretimi, rezistans malzemesi üretim sistemlerinin metalurjik esaslarının belirlenmesi; intraoküler ve kontakt lens üretim teknolojisi; elektromanyetik çit; anti bakteriyel kaplama çalışması; sol-jel teknikleriyle cam üzerine satına uygulaması ve ayna üzerine kaplama ve küçük boyutlu yarıiletkenler ve etkin güç kaynaklarının nanoteknolojik fiziksel temelleri'dir.

YER ve DENİZ BİLİMLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (YDBAE)

Yer ve Deniz Bilimleri Araştırma Enstitüsü, 2003 yılı faaliyetlerini aşağıdaki stratejik iş birimleriyle gerçekleştirmiştir:

- Deprem Araştırmaları
- Deniz Araştırmaları ve Çevre Jeolojisi
- GPS-Duyarlı Konumlandırma Uygulamaları

2003 yılı içerisinde yedi dış destekli proje başlatılmış, yedi dış destekli proje tamamlanmış, 19'u uluslararası olmak üzere toplam 65 dış destekli ve iki iç destekli proje yürütülmüştür.

2003 yılı faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen bazı önemli çalışmalar aşağıda verilmiştir:

- Marmara Denizi ve çevresinin depremselliğinin izlenmesi kapsamında yürütülen 'Marmara Bölgesi ve İstanbul Metropolitan Alanındaki Deprem Riskine Yönelik Acil Gözlem Çalışmaları' adlı bir iç destekli proje kapsamında Marmara Denizi'nin depremselliği, mevcut kırık sistemlerinin diriliği, oluşan depremlerin mekanizmaları incelenmekte ve yer bilimciler için en temel bilgiler üretilmektedir. Bu proje kapsamında ülkemizde oluşan büyük depremlerin artçı-deprem izleme çalışmaları da sürdürülmektedir. Bu kapsamda Mayıs, 2003 Bingöl-Sudüğünü ana depreminin artçı deprem çalışmaları sonuçlandırılmış ve bu depremin Doğu Anadolu Fayı üzerine gelişmediği belirlenmiştir.
- Temmuz-2001'de başlayan uluslararası nitelikteki "Türkiye-İsrail Sismolojik Ağ Kalibrasyonu" projesi 2003'de devam etmiştir. 2003 yılı sonunda başlatılan bir başka uluslararası nitelikteki

proje ise AB destekli, Yalova-Gümlüce Belediyeleri'nce ortak yürütülecek olan "Yalova Yerleşim Merkezi Sismik Bölgeleme ve CBS Çalışmaları" olmuştur.

- 2003 yılında TÜBİTAK-YDABAG destekli 'Marmara Denizi Kabuk-Hız Yapısının SEISMARMARA-2001 Verilerinden Belirlenmesi' ve 'Gebze-Kartal Sismik Zonu Deprem Riski ve Sismik Tehlike Değerlendirme' adlı iki adet proje yürütülmüş olup söz konusu projelerin toplam destek bedeli ise 250 milyar TL civarındadır.
- Dz.K.K., ARMERKOM, Akustik Araştırmalar Grubu ve SHOD(Seyir Hidrografi ve Oşinografi Daire Başkanlığı) ile ortaklaşa yürütülen "Sualtı Ortam Gürültüsü Ölçümü ve Değerlendirmesi ve Deniz Tabanı Sınıflandırması" projesi başarıyla tamamlamıştır. Proje sonucunda Deniz Kuvvetlerimiz yazılım ve donanımı tamamen milli olan YUNUS isimli özgün bir sisteme sahip olmuştur.
- Deniz Kirliliği ve Ekotoksikoloji konusunda Ömerli Baraj Gölü ile ilgili olan İSKİ projesi tamamlanmıştır. TÜBİTAK-YDABAG destekli "Marmara Denizi'nde Tsunami Riski" projesi tamamlanmış olup "İzmit Körfezine Giren Kanserojenik PAH'lar" projesi ise 2004 başlarında tamamlanacaktır.
- Massachusetts Institute of Technology'nin desteğiyle Temmuz-2003'de "1999 İzmit-Düzce Depremleri Deformasyon Döngüsü'nün İzlenmesi" projesi başlatılmıştır. Söz konusu proje, deneyim ve bilgi düzeyinin artırılması ve aynı destek yönünden önemli bir projedir.
- Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemi uygulamaları AB tarafından desteklenen "Yalova Yerleşim Merkezi Sismik Bölgeleme ve CBS Çalışmaları" içinde yerini almıştır.

2003 yılı boyunca YDBAE'de sürdürülen AR-GE faaliyetlerinin konuları; Uzaktan algılama ve CBS teknolojileri; çevre jeolojisi; deniz kirliliği ve ekotoksikoloji su altı ortam gürültüsü ölçüm sistemleri; depremi izlemeye yönelik yeni metodlar; deprem kestirimi çalışmaları, vb.'dir.

Yürütülen Endüstriyel Teknik Destek ve Eğitim Hizmetleri Faaliyetleri

MAM'da analiz, muayene, ölçme ve inceleme gibi endüstriyel hizmetler müşteri odaklı çalışma ilkeleri doğrultusunda sürdürülmektedir. Bu hizmetlerin MAM'ın AR-GE yetenek ve kapasitesini sanayi kuruluşlarına tanıtmada önemli faktörlerden biri olduğu gerçeğinden hareketle başlatılan akreditasyon çalışmaları kapsamında faaliyetler ilgili MAM enstitü ve birimlerinde sürdürülmüştür.

2003 yılı boyunca MAM'da gerçekleştirilen test ve analiz sayısı 7.925'dir. Bu kapsamda en yoğun faaliyet gösteren enstitü GBTAE olup, bu enstitünün gerçekleştirdiği analiz sayısı 3.913'tür. Aynı kapsamda ESÇAE 2.375, MKTAE 1.574, YDBAE ise 63 adet analiz gerçekleştirmiştir. 2003 yılında tüm MAM'da yürütülen sözleşmeli Endüstriyel Teknik Destek Hizmeti (ETDH) sayısı ise 46 olup endüstriyel hizmetler kapsamında elde edilen gelir ortalama olarak 1.985.000 USD'dir.

Yürütülen Etkinlikler Sonucunda 2003 Yılında Elde Edilen Sonuçlar

2003 yılı sonu itibariyle 34'ü Science Citation Index (SCI)'da yer alan dergilerde yayımlanan makaleler olmak üzere hepsi uluslararası toplam 40 makale, 20'si uluslararası 217 teknik rapor, bir kitap yayımlanmış, 65'i uluslararası 99 bildiri sunulmuştur. Ayrıca, ikisi uluslararası beş çalıştay, 11'i uluslararası 18 seminer, biri uluslararası altı konferans, biri uluslararası 88 eğitim ve bir ulusal kongre düzenlenmiştir. Sözü geçen etkinliklerin toplam katılımcı sayısı 2283'dür.

B. RAPOR DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLEN DİĞER FAALİYETLER

İş Geliştirme ve Tanıtım Faaliyetleri: 2001 yılında oluşturulan İş Geliştirme ve Tanıtım Kurulu (İGTK) MAM adına yapılan ve yapılması gerekli görülen tüm iş geliştirme ve tanıtım faaliyetlerinin eşgüdümünü sağlayan kurul olarak 2003 yılında da faaliyetlerini sürdürmüştür. Enstitülerin **İş Geliştirme ve Tanıtım Birimleri**, İGTK'nın liderliğinde ve İş Geliştirme ve Endüstriyel İlişkiler Müdürlüğü'nün koordinasyonu ile MAM'ın ürünlerini müşterilerine tanıtmak, müşterilerin şimdiki ve gelecekteki ihtiyaçlarını belirlemek ve bunları karşılamak amacıyla gerekli çalışmaları 2003 yılında da sürdürmüştür.

AB 6. Çerçeve Programı Çalışmaları: MAM üstlendiği misyon gereği, Türk Sanayii'nin rekabet gücünü arttırmak amacıyla sanayi kuruluşları ile birlikte AR-GE faaliyetlerini sürdüren müşteri odaklı bir kuruluştur. Bu çerçevede MAM, kendi teknolojisini üreten ve bunu bir kültür olarak benimseyen bir ülke olmamızın gerekliliğine inanmakta ve kendi rolünü bu anlayış içerisinde tanımlamaktadır. AB 6. Çerçeve Programı MAM için ayrı bir öneme sahiptir ve teknolojiyi geliştirmek ve bilgiyi üretime dönüştürmek için bir fırsat olarak kabul edilmektedir. Bu çerçevede, 2002 yılında başlatılan faaliyetler 2003 yılında da etkin bir şekilde sürdürülmüştür. MAM tarafından, 2003 yılında, AB 6. Çerçeve Programı kapsamında "*Verilen/Katılım Sağlanan Proje Önerileri*"nin sayısı 85'dir. Verilen bu teklifler neticesinde 2003 yılında imzalanan 6. Çerçeve Programı projesi sayısı iki olup bunlardan bir adedi GBTAE'ne, bir adedi ise ESÇAE'ne aittir.

Mali ve Yönetim Bilgi Sistemleri Değerlendirme Projesi: Mevcut mevzuata uygun olarak yürütülmekte olan muhasebe sistemine ek olarak, Uluslararası Muhasebe Standartları'na uygun bir muhasebe düzeneği oluşturmak ve mevcut yönetim bilgi sistemini söz konusu düzeneğe uygun bir biçimde iyileştirmek amacıyla Deloitte&Touche Danışmanlık Hizmetleri A.Ş. ve ilgili birimlerin katılımı ile sürdürülen Mali ve Yönetim Bilgi Sistemleri Değerlendirme Projesi 2002 yılında tamamlanmıştır. Firmanın sunduğu raporda mutabık kalınan noktalarla ilgili olarak, sistemde gerekli revizyonların yapılabilmesi amacıyla Bilişim San. Ltd. Şti. ile Mart 2003'de bir sözleşme imzalanmış ve ilgili birimlerin de katılımıyla 2003 yılı sonuna kadar gerekli çalışmalar yapılmıştır. Söz konusu çalışma 2004 yılının ilk aylarında tamamlanacaktır.

Destek Birimlerinin Organizasyon Analizi: Çağdaş bir teknoloji ve araştırma merkezi haline gelebilmek amacıyla destek birimleri ile ilgili olarak sürdürülen "**Organizasyon Analizi**" çalışması tamamlanmış ve sonuçları büyük ölçüde uygulamaya alınmıştır.

ISO 9001:2000, Toplam Kalite Yönetimi, Akreditasyon ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Çalışmaları: MAM'da süreçlerle yönetim anlayışı ve Toplam Kalite Yönetimi çalışmaları 2003 yılında da yoğun bir şekilde sürdürülmüştür. Bu kapsamda;

- 2003 Yılı Çalışan Memnuniyeti Ölçme ve Değerlendirme Anketi uygulanmış ve sonuçları tüm MAM'a yaygınlaştırılmıştır.
- 12 Kasım 2003 tarihinde, “Destek Birimleri’nden beklentileri belirlemek ve yaşanan aksaklıkları tespit etmek amacıyla” **İç Müşteri Beklentileri ve Memnuniyeti Anketi** yapılmıştır.
- 17 Mart 2003 tarihinde SGS Supervise Gözetme Etüd Kontrol Servisleri A.Ş. tarafından, ESÇAE, YDBAE, BTAE ve İdari Birimleri kapsayan bir **Takip Tetkiki** gerçekleştirilmiştir. Söz konusu tetkik kapsamında, Belgelendirme tetkikinde açılmış olan uygunsuzluklar takip edilerek kapatılmıştır.
- ISO/IEC 17025 kapsamında, Enstitüler tarafından yeni akredite olacak test alanları belirlenmiş ve metod validasyon planları yapılmıştır. GBTAE, ESÇAE ve MKTAE tarafından mevcut yeterlilik (proficiency) test programlarına katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda sonuçlar değerlendirilerek, gerekli iyileştirmeler yapılmıştır. Enstitüler tarafından kalibrasyon planlarında belirtilen cihazların kalibrasyonları yenilenmiştir. ESÇAE ve GBTAE akredite analizlerinin kapsamını genişletebilmek amacıyla gerekli çalışmaları yapmış ve Ekim 2003’de DAR/DAP tarafından yapılan gözetim tetkiki sırasında kapsam genişletilmiştir. ESÇAE 16 adet analizi, GBTAE 31 adet analizi kapsama ilave etmiştir. Aralık 2003 sonu itibarıyla ESÇAE'nin 47 adet, GBTAE'nin 76 adet ve MKTAE'nin 19 akredite analizi mevcuttur. 20-23 Ekim 2003 tarihleri arasında DAR/DAP tarafından enstitülerin **Akreditasyon Dış Tetkiki** yapılmıştır.
- Bilişim Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (BTAE), Kalite Sistemini AQAP-150 isterlerini de karşılayacak biçimde revize etmiş ve 2002 yılı sonunda belge almak üzere Milli Savunma Bakanlığı'na başvurmuştur. 2003 Mayıs ayında 96/100 puan ile belge alınmasına hak kazanılmış olup söz konusu belge “Her türlü ARGE Yazılımı Geliştirmeyi” kapsamaktadır.
- “2003 Yılı Sonuna Kadar Merkez’de ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemlerinin Uygulanması ve Belgelendirilmesini Sağlamak” hedefiyle ilgili olarak gerekli çalışmalar yürütülmüştür.

CE Belgesi Kapsamında Sürdürülen Faaliyetler: “Avrupa Normlarına Uygunluk Etiketleri (CE-Conformitee European)” kapsamında *Onaylanmış Kuruluş* olmanın, MAM'ın misyonuyla örtüştüğü ve bu çerçevede ürün yelpazesi içine alınabileceğine görüşüne dayanarak, 2002 yılında başlatılan çalışmalar 2003 yılında da sürdürülmüştür. 2004 yılının ilk aylarında belirlenen kriterler çerçevesinde “*Onaylanmış Kuruluş Dosyası*” hazırlanarak Bakanlığa sunulacak ve EN 45012, EN 45011 ve EN 45004 Standartları'na göre akredite olmak amacıyla TÜRKAK'a başvuru yapılacaktır.

Performans Değerlendirme ve Geliştirme Programı ve İnsan Kaynakları Yönetimi Faaliyetleri:

Toplam kalite anlayışı ile çalışarak ölkü, görev ve hedeflerini gerçekleştirmeyi amaçlayan MAM, kurumsal başarısının çalışanlarının işlerinde gösterecekleri başarıya bağlı olduğunun bilincinde olarak Performans Yönetimi Programını uygulamaya devam etmiştir. Bu çerçevede mevcut "Başarı Teşvik Primi Sistemi" revize edilmiş ve Performans Değerlendirme ve Geliştirme Programı kapsamında bireysel hedefler değerlendirilerek, alınan sonuçlar personele verilen başarı teşvik primlerinin belirlenmesinde kullanılmıştır.

Endüstriyel Geri Besleme Faaliyetleri: 4 Nisan 2003 tarihinde MAM 4. Danışma Kurulu Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Görüşülen konularla ilgili olarak bir aksiyon planı hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur.

Endüstriyel Proje Müşteri Memnuniyeti Anketi kapsamında, "Müşteri Memnuniyeti'nin Ölçülmesi, Değerlendirilmesi, İyileştirmelerin Yapılması ve Takibi Süreci"ne uygun olarak 1 Ocak 2003-31 Aralık 2003 tarihleri arasında tamamlanan 70 proje için DKYM tarafından müşterilere anket formu gönderilmiş ve 63 müşteri tarafından anketler yanıtlanarak gönderilmiştir. Anket sonuçları değerlendirilerek yaygınlaştırılmıştır.

GBTAE için yürütülmekte olan "*Pazar Araştırması*" çalışması tamamlanmıştır. Söz konusu çalışmanın sonuçları GBTAE tarafından İş Planı'na yansıtılmıştır. Aynı kapsamda bir hizmet alımının MKTAE için de yapılması amacıyla Mart 2003'de bir sözleşme daha imzalanmıştır. Halen çalışmalar sürdürülmektedir.

C. TEKNOLOJİ SERBEST BÖLGESİ VE TEKNOLOGİ PARK MÜDÜRLÜĞÜ FAALİYETLERİ:

Teknoloji Serbest Bölgesi (TEKSEB): Hizmet Binaları tamamlanmış olup söz konusu binaların toplam kapalı alanı 14.000 m² dir. Bölge Kurucu ve İşletici Binası'nda ofis alanları tamamlanarak çalışmaya başlanmıştır. Gümrük ve Gümrük Muhafaza Müdürlüklerine ise, halen Gebze Gümrük Müdürlüğü vekalet etmektedir. TEKSEB'in Kurucu İşletici Şirketi kuruluş işlemleri sürdürülmüştür. TÜBİTAK Bilim Kurulu'nca onaylı "*TEKSEB Kiralama Esasları ve TEKSEB'de Yer Alacak Kuruluşların Seçiminde Göz Önüne Alınacak Hususlar*" çerçevesinde, yıl içerisinde TEKSEB'de yer almak isteyen ve TEKSEB kiralama Esasları kapsamında ilgili kurullarca uygun bulunan toplam 16 firmadan başvuru alınmıştır. Bu kapsamda dokuz firmanın '*Faaliyet Ruhsatı*' alması sağlanmıştır.

Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TEKGEB): 2003 yılı içinde TEKGEB faaliyete geçmiş olup bölgede çalışmalarını sürdüren firma sayısı dokuzdur. Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TEKGEB) ile ilgili kanun kapsamında TÜBİTAK MAM'ın ortak olarak yer aldığı MARTEK A.Ş. kurulmuş ve MAM kampüsü içinde bulunan Bölge arazisinin MARTEK A.Ş.'ye tahsisine ilişkin protokol imzalanmıştır. "*Teknoloji Geliştirme Bölgesi İşletme, Satınalma ve Personel Yönetmelikleri, Kira Sözleşmeleri, Kira Tarifesi*" hazırlanmış ve MARTEK Yönetim Kurulu'na onaylatılmıştır. İşletme Yönetmeliği Sanayi Bakanlığı'na gönderilmiştir. TEKGEB A Blok bitirilerek tamamı kiralanmış, B ve C Blokların bitirilmesi için ortaklardan ikinci apel ödemeleri istenerek bitirme çalışmalarına başlanmıştır. Sakarya

Üniversitesi Rektörlüğü'nün MARTEK A.Ş.'ne ortak olma kararı Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Bilim Kurulu'na iletilmiştir.

4.2. Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü (BİLTEN)

BİLTEN'in Misyonu

- Üniversite, kamu ve özel sektörün yeteneklerini birleştiren,
- Ülke sanayiinin teknoloji tabanının değişmesine, gelişmesine yönelik bilgi ve teknoloji üreten,
- Uluslararası projelerde etkin olarak yer alan,
- Ekonomik ve uygulanabilir güncel projelerle müşteri memnuniyeti yaratan,
- Mevzuat, politika, standart geliştirme/oluşturma çalışmalarıyla sektöre yön veren,

bir AR-GE enstitüsü olmaktadır.

BİLTEN'in Vizyonu

Bilgi teknolojileri ve elektronik araştırma alanlarında, kamu yararı açısından stratejik önem taşıyan belirli alt alanlara odaklanan, bütünleşik yaklaşımlar geliştiren, ulusal ve uluslararası düzeyde öncü, önalın, etkin ve söz sahibi bir çekim merkezi olmaktadır.

BİLTEN'in Temel Görevleri

- Yurt içinde üretilecek komponent, cihaz, yazılım ve sistemlerin, gerektiğinde diğer kuruluşlarla müşterek çalışarak, üretim prototipi ve ilk üretim aşamasına kadar bütün araştırma ve geliştirme çalışmalarını yapmak, uygulama planlarını, seri üretim için lüzumlu teknik bilgi ve dokümanları hazırlamak,
- Görev alanına giren konularda kamu veya özel sektör kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu araştırma, geliştirme ve hizmetleri sözleşmeli olarak sağlamak; ülkemizde araştırma-geliştirme yetkinliğinin gelişmesine katkıda bulunmak; bu amaçla, kendi içinde projeler geliştirmek ya da üniversiteler ve diğer araştırma kuruluşları ile işbirliği yapmak; uluslararası araştırma projelerine katılmak,
- Gerektiğinde araştırma ve eğitim kurumlarında tesisi ve işletimi güç olan araç ve gereçleri temin etmek ve ülke araştırmacılarına açık olarak işletmek; araştırmalar için gerekli görülen alet ve teçhizatı Enstitü içinde geliştirmek,
- Kamu ve özel sektör kuruluşlarının sistem tasarımı, seçimi, kullanımı, ürün geliştirme ve üretimi konularında çıkabilecek teknik sorunlarının çözümüne yardımcı olmak,
- Görev alanındaki araştırma sonuçlarının bilim ve sanayi dünyasına duyurulmasını sağlamak, ülke içinde uygulanmasına yardımcı olmak, gerektiğinde, bu amaçla planlar yapmak.

2003 Yılı Hedefleri

- En az 12 ulusal, sekiz uluslararası akademik yayın yapılması, bunlar arasında en az dördünün makale olması.
- Uydu projesi ile kazanılacak yeteneklerin yeni bir uydu projesi veya diğer projelerde değerlendirilmesi.
- İki ürün için fikri mülkiyet hakları konusunda başvuruda bulunulmuş olması.
- “Avrupa Birliği 6. Çerçeve Programı” ikinci çağrısında en az iki projede yer alacak duruma gelmesi.
- Bilgi teknolojilerinde politika belirleme çalışmalarında etkin rolün sürdürülmesi.
- Araştırma ve hizmet gelirinin toplam bütçeye oranının en az %30 düzeyinde tutulması.
- ISO 9001:2000 Revizyonunun uygulanmaya başlanması ve TSE'den denetim alınması.

2003 Yılı Hedeflerinin Gerçekleşme Durumu

- Dokuz ulusal, 40 uluslararası yayın (tebliğ + makale) yapılmış olup bunlardan altı adedi uluslararası dergi makalesidir.
- Yeni bir uydu yapımı projesi için DPT'ye başvurulmuş ve destek sağlanmıştır. 2006 yılında fırlatılması planlanan bu uydu BİLSAT-1 uydusundan daha iyi bir görüntüleyiciye sahip olacak ve ileride kullanılacak uydu sistemlerini uzayda test edilmesinde yararlı olacaktır.
- Pişirme Amaçlı Endüksiyon Ocağı, GEZGİN (Gerçek Zamanlı Görüntü İşleyen) kart tasarımı, Boğaziçi Fider Otomasyonu projesindeki ürünler ve sistem için fikri mülkiyet hakkı (patent) başvuruları yapılmıştır.
- “Avrupa Birliği 6. Çerçeve Programı” ile ilgili dört projeye başvurulmuş, ancak projelerin değerlendirmede yeterli puan alamamaları nedeniyle bu hedefte başarı sağlanamamıştır.
- Bilgi teknolojilerinde gerekli etkinliklere azami katkı sağlanmaya çalışılmıştır. Özellikle BM Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi ve e-İmza konularında gerek ulusal düzeyde gerekse uluslararası düzeyde yapılan toplantılara katılarak katkı sağlanmıştır.
- Araştırma ve hizmet gelirinin toplam bütçeye oranı % 22 olarak gerçekleşmiş olup, hedeflenen en az % 30 düzeyi tutturulamamıştır. Bunun başlıca nedeni oldukça büyük meblağ tutan ve Ocak 2004 ayı içinde tamamlanan iki adet dış destekli projedeki hakedişlerimizin proje bitiminden sonra ödenecek olmasıdır.
- ISO 9001:2000 Revizyonu uygulamaya geçirilmiş ve TSE tarafından gerçekleştirilen belgelendirme tetkikinde başarılı olunmuştur.

Sonuç olarak, 2003 hedeflerine ulaşıldığı hatta bazılarının büyük ölçüde aşıldığı belirtilebilir.

Yürütülen Önemli Projeler

BİLSAT-1 in Fırlatılması, Yörüngede İşletimi, Yeni Uydu Projesi

Küçük Uydu Teknolojilerini öğrenerek, bu teknolojileri ülkemize kazandırmak için başlatılmış ilk projenin ürünü olan BİLSAT-1 uydusu 27 Eylül 2003 tarihinde uzaya gönderilmiş ve başarılı bir şekilde yörüngesine yerleştirilmiştir. Uydu üzerindeki sistemlerin testleri tamamlanmış olup uydu Enstitüsü elemanlarınca işletilmektedir. Edinilen deneyimle yeni yapılacak uydularda kendi sistemlerimizi geliştirmek ve kullanmak için çalışmalar yapılmaktadır. Geliştirilmekte olan bu sistemlerin denenmesi için bir önceki uyduya göre daha yüksek çözünürlükte görüntüleme yeteneği olan bir uydu tasarımı başlatılmıştır. Yapılacak olan RASAT isimli yeni uyduyla ilgili kısmi destek DPT'ye sunulmuş olan bir proje önerisi kanalıyla sağlanmış bulunmaktadır.

DÜPT (Deniz Üstü Platform Tanıma) Projesi

Projenin amacı, uydudan alınan görüntülerden denizüstü platformları tanımadır. Marmara Araştırma Merkezi ile işbirliğiyle yürütülen proje kısa bir süre içinde tamamlanacaktır.

MPEG-7 Standardı Uyumlu Sayısal Görüntü ve Video İdare Sistemi (Video Management System) Tasarım Ve Gerçekleşmesi Projesi

Projenin amacı, her tip video bilgisinin kaydedilerek sayısal ortamda arşivlenmesi ve MPEG-7 standardı temel alınarak oluşturulacak veritabanında kullanıcıların benzerlik sorgulaması yapmasını mümkün kılacak bir sistem tasarlamak ve gerçekleştirmektir. Sistem büyük ölçüde tamamlanmış olup, üzerine yeni üniteler ekleme yönünde çalışmalar devam etmektedir. Anılan çalışmalar devam ederken biten bölümlerle ilgili ilk uygulamalar da başlatılmış olup, sistem bir üniversitemizin video arşiv sisteminde kullanılmaya başlamıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Kamuyu Aydınlatma Projesi

E-imza ve e-kimlik teknolojileriyle desteklenerek web tabanlı olarak gerçekleştirilen, SPK ve aracı şirketler arasındaki veri aktarımını sağlayan bir uygulama projesidir. Yaklaşık 500 şirketi kapsayan projede oldukça uzun bir yol alınmış olup, 2004 sonlarında tamamlanması ve anılan şirketlerce kullanıma başlanması planlanmaktadır. Bu projedeki bilgi birikimi ve deneyimle Adalet Bakanlığı'nın yürüttüğü e-imza kanunu çalışmalarında katkıda bulunulmuştur.

Güvenlik Amaçlı Yüz Tanıma Projesi

Eşkal tanımayı amaçlayan GAYE (Güvenlik Amaçlı Yüz Eşleme) projesinde fotoğraflardan ya da video kayıtlarından alınan görüntüler, bilgisayar veri tabanına daha önce kaydedilmiş görüntülerle karşılaştırılmakta ve eşleme yapılmaktadır. Projenin güvenlik dışında olabilecek değişik uygulama alanları konusunda çalışmalar devam etmektedir.

Balistik Kayıt Ünitesi Geliştirme Projesi

Özel biçimde yerleştirilmiş ve obje pozisyonu bilgisayarla kontrol edilen bu delil tarama sisteminde objelerin stereo görüntüleri alınmakta ve objelerin üç boyutlu modelleri çıkarılabilmektedir. Gerçekleştirilmiş olan sistem uluslararası konferansta sergilenmiş olup oldukça yoğun ilgi görmüştür. Yurt içi ve yurt dışı kurumlardan sistem hakkında detaylı bilgi talepleri alınmaktadır.

Bilgisayar Destekli Psikoteknik Sürücü Seçme ve Değerlendirme Test Sistemi Projesi

Sürüş tekniklerini ve davranışlarını ölçmeye yönelik bir sistem geliştirmek için ODTÜ Psikoloji Bölümü ile ortaklaşa yürütülen bu projenin uygulamaya geçebilmesi için gerekli olan Norm testleri ve bu testlerin Psikologlar Derneği'nce onaylanması gerçekleştirilmiştir. Sistem her biri farklı olan davranış tiplerini ölçmeye yönelik tasarlanmış test birimlerine sahiptir.

Reaktif Güç Kompanzasyonu Projeleri

Çeşitli kurumlara (TKİ, SAGE, BURULAŞ, İSDEMİR) değişik ölçekte reaktif güç kompanzasyonu projeleri gerçekleştirilmiştir.

Çamaşır Makinası için Asenkron Motor Denetleyicisi Projesi

Geliştirilmekte olan üç fazlı asenkron motor hız kontrol modülüne teknik destek sağlanması yönünde bir firma ile yapılan görüşmeler olumlu sonuç vermiş olup, sözleşme imzalanmış bulunmaktadır.

Yürütülen Diğer Faaliyetler

- AB 6. Çerçeve Programı Çalışmaları: Altıncı çerçeve programına katılım için bulunan ortaklarla AWCOM (İtalya), BELE (İspanya), INFATACON (İspanya) ve UHPED (Avusturya) projeleri değerlendirmeye sunulmuştur. Yapılan değerlendirmeler sonunda, desteklenmeleri için gerekenin az altında puan almaları nedeniyle projeler destek alamamışlardır.
- Ödül: Güç Elektroniği Grubu, günümüze kadar yürüttüğü çalışmaların değerlendirilmesi sonucunda, ODTÜ Prof.Dr.M.N.PARLAR Eğitim ve Araştırma Vakfı 2003 yılı Teknoloji Teşvik Ödülü'nü almıştır.

4.3. Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (SAGE)

SAGE'nin Misyonu

Türkiye'nin gereksinimlerinin bilgi, teknoloji ve ulusal kaynaklara dayalı olarak karşılanabilmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması için, savunma sanayiinde zorlu ve iddialı işlerin sorumluluğunu üstlenerek, AR-GE yoluyla uluslararası pazarda rekabet gücü olan, katma değeri yüksek, özgün ürün ve hizmetler sağlamaktır.

SAGE'nin Vizyonu

Bilgi ve teknoloji üstünlüğü ile yurt içinde öncü, uluslararası alanda etkin, savunma, havacılık ve uzay alanlarındaki başarıları ile tarihe geçecek; çalışan, paydaş ve müşterilerinin gurur duyabileceği bir AR-GE kuruluşu olacaktır.

SAGE'nin Temel Görevi

Enstitü, çalışmalarında Türk Silahlı Kuvvetleri ve ulusal savunma sanayii kuruluşlarının araştırma gereksinimlerini gözetme, TÜBİTAK'a yarışır bir bilimsel araştırma ortamı yaratma, ulusal kaynakların elden geldiğince kullanılması konusunda yaratıcılığı özendirme ilkelerini göz önünde tutar.

Bu ilke çerçevesinde Enstitü'nün temel görevi, Türk Silahlı Kuvvetleri ve ulusal savunma sanayii kuruluşlarının tanımladığı gereksinimleri karşılamak üzere, gerektiğinde yurt içi ve yurt dışı kuruluşlar ile işbirliği yaparak araştırma, geliştirme, danışmanlık, inceleme, ölçüm ve eğitim çalışmaları yapmaktır.

2003 Yılı Hedefleri

SAGE 2003 yılı başında yıl içinde yapacağı çalışmalarla ilgili hedeflerini saptamıştır. Söz konusu hedefler Sözleşmeli Proje Hedefleri, SAGE Destekli Proje Hedefleri ve Kurumsal Hedefler olarak üç ana başlık altında toplanmıştır. Sözleşmeli proje hedefleri ana başlığı altında, Enstitü'de Türk Silahlı Kuvvetleri veya Türk Savunma Sanayii Kuruluşlarının çeşitli gereksinimlerini karşılamak üzere, sözleşme ile yürütülen projelerdeki başarımlar temel alınmıştır. SAGE destekli proje hedeflerinde ise SAGE'nin daha çok ileride yürüteceği çalışmalarına temel oluşturmak amacıyla başlattığı, teknoloji geliştirme ve araştırma projelerinde elde edilmesi hedeflenen başarımlar temel alınmıştır. 2003 yılında toplam altı iç destekli proje için hedefler belirlenmiş ve söz konusu hedeflere ulaşma durumu takip edilmiştir. Kurumsal Hedefler başlığı altında ise yeni bir proje sözleşmesinin imzalanması, çalışan memnuniyetinin en az %70 olması, müşteri şikayetlerinin 10'un altında gerçekleşmesi, Yakıt ve Patlayıcı Tasarımı Laboratuvarı ile Mekatronik Laboratuvarının kurulması konuları belirlenmiştir.

2003 Yılı Hedeflerinin Gerçekleşme Durumu

SAGE'de 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla belirlenen hedefler için gerçekleşme durumu değerlendirilmiş, sözleşmeli projelerde belirlenen teknik başarımlar izleme kriterlerine, zaman ve maliyet sapması hedeflerine ve sözleşmesel gerekliliklere uyum durumu değerlendirilmiştir. Sözleşmeli proje hedeflerine ve gerçekleşme durumlarına projelerin gizlilik niteliğinden dolayı ve sözleşmesel kısıtlar nedeniyle yer verilememektedir. SAGE destekli proje hedeflerine ise başarımlar ölçütleri ve belirlenen ağırlıklara göre yapılan puanlama sonucu %80 oranında ulaşıldığı belirlenmiştir.

Kurumsal hedeflerden yeni bir projenin sözleşmesinin imzalanması dışındaki hedefler tutturulmuş, söz konusu hedef ise, SAGE dışında meydana gelen nedenlerden dolayı gerçekleştirilememiştir. 70% olarak hedeflenen çalışan memnuniyeti kurum genelinde yapılan anket ile

ölçülmüş ve %72,8 olarak gerçekleşmiştir. İnsan kaynakları ile ilgili düzenlemeler yapılmış, hedeflenenin üzerinde gerçekleşen çalışan memnuniyetini daha da artırmaya yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Müşteri memnuniyeti hedefi de benzer şekilde tutturulmuş, en fazla on olarak hedeflenen müşteri şikayeti sayısı bir olarak gerçekleşmiştir. YPTG Tasarım Laboratuvarı ve Mekatronik Laboratuvarı ise hedeflenen dönemde kurulmuştur. Sonuç olarak kurumsal hedefler %80 oranında tutturulmuştur.

2003 Yılında Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Sözleşmeli Projeler

2003 yılında SAGE'nin araştırma geliştirme faaliyetleri büyük ölçüde, sözleşme karşılığı sürdürülen, müşteri odaklı projeler üzerinde, özellikle de 2001 yılının son yarısında MSB ARGE ve Teknoloji Dairesi Başkanlığı ile imzalanan üç geliştirme projesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Söz konusu üç proje 601PG01, 601MG02 ve 601MG01 geliştirme projeleridir. Bu üç projenin amacı Türk Silahlı Kuvvetleri için Ar-Ge yoluyla milli olarak silah sistemleri geliştirilmesi ve teknik bilgi paketleri hazırlanmasıdır. Bunlardan 601MG01 projesi 2003 yılı içerisinde başarıyla tamamlanmıştır. 601MG02 projesinde Yer Denemeleri aşaması çalışmalarına devam edilmiş, bir sonraki aşama olan Uçuş Denemeleri aşamasının planlama çalışmalarına başlanmıştır. 601PG01 projesinde ise Ön Tasarım çalışmaları tamamlanmış, Tasarım Doğrulama/Son Tasarım aşamasının planlama çalışmaları yapılmıştır.

Bunların dışında 2003 yılında sürdürülen diğer sözleşmeli projeler aşağıda sıralanmıştır:

- 699KA02 CEPA 14 JP 5 Topçu Sistemleri İçin Düşük Hassasiyetli Sevk Sistemleri Projesi, (proje devam etmektedir)
- 601MD01 NIAG SG/69 Danışmanlık Projesi, (proje tamamlanmıştır)
- 601EG02 UDANS Uydu Destekli Ataletsel Navigasyon Sistemi Geliştirilmesi Projesi, (proje tamamlanmıştır)
- 602ÇD01 NABK2 Değişik Obüsler için NABK (NATO Armament Ballistic Kernel) Veri Tabanı Hazırlanması Projesi, (proje tamamlanmıştır)
- 602ÇA01-Zaman Ölçümü için Göstergeli Elektronik Devre Projesi. (proje tamamlanmıştır)

SAGE Destekli Projeler

SAGE yoğun sözleşmeli proje faaliyetlerinin yanısıra, kendi bütçe sınırları içerisinde kalarak, geleceğe yönelik olarak önemli olduğuna inandığı konularda teknoloji geliştirme, araştırma, eğitim vb. amaçlı çeşitli projeler de sürdürmektedir. Aşağıda SAGE kaynakları ile desteklenen ve 2003 yılı içerisinde, öngörülen zaman ve bütçe planları çerçevesinde başarı ile sürdürülen projeler listelenmiştir:

696PG02 TOROS - Topçu Roket Sistemi Projesi: 1996-2001 döneminde SAGE'nin en önemli projesi konumunda olan TOROS projesinin amacı, karadan karaya kullanılacak bir roket sistemini ulusal kaynaklarla geliştirmektir. Bu kapsamda havadan karaya uygulamaları da içeren

kavramsal çalışmalar yapılmış, roketlerde saçılımı etkileyen faktörler belirlenmiş, saçılımı azaltmak için altyapı ve üretim iyileştirme çalışmaları ile altsistem tasarımlarında güncelleştirmeler yapılmıştır. 2003 yılında TOROS-230 ve TOROS-260 roketlerinin yakıt dökümlerine, kimyasal ve mekanik üretimlerine devam edilmiştir. Sistem mühendisliği çalışmaları gerçekleştirilerek, şartnameler ve deneme değerlendirme planları hazırlama çalışmaları sürdürülmüştür. Üretim iyileştirme çalışmaları kapsamında tasarım güncelleme/hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

602PG01 KGYM-Kalite Güvence Yönetim Modeli Projesi: SAGE 2000 yılından beri ISO 9001 Kalite Güvence Belgesine sahiptir. Bilindiği gibi uluslararası EN ISO 9001 bir süre önce güncellenmiştir. 602PG01 projesinin amacı, SAGE Kalite Güvence Sisteminin, yeni standart şartlarını karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi, varolan sistemin geliştirilmesi ve iyileştirilmesidir. 2002 yılının ikinci altı aylık döneminde SAGE, bu projede Kalite Güvence Sisteminin, yeni ISO 9001 standardının gereklerini karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi çalışmalarını başlatmıştır. Temmuz 2003 içerisinde SAGE Kalite Yönetim Sisteminin TSE tarafından belgelendirme denetimi başarı ile geçilmiş ve ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi belgesi alınmıştır. Ayrıca, süreçlerin iyileştirilmesi ve yönetim bilgi sistemleri ile desteklenmesi amacıyla çalışmalar sürdürülmüştür. SAGE İş Sağlığı ve İş Güvenliği Sistemi'nin kurulmasına yönelik çalışmalara planlandığı şekilde devam edilmiştir.

697MA24 FMCAD - Bilgisayar Destekli Uçuş Mekanikliği Tasarım Yazılımı Geliştirme Projesi: Projenin amacı, ulusal olanaklarla geliştirilmiş, iyi bir kullanıcı arayüzüne sahip, bir uçuş mekanikliği yazılımının Türk savunma sanayiine kazandırılması; roket ve top mermisi gibi mühimmatların uçuş benzetimlerinin yapılması, kararlılık ve saçılım özelliklerinin incelenmesi, savaş başlığı etkinliklerinin hesaplanması ve adedi atış cetvellerinin hazırlanmasıdır. 2003 yılı içinde proje kapsamındaki belgeleme ve kodlama çalışmalarına devam edilmiştir.

699MA01 SAM - Sayısal Akışkanlar Mekanikliği Projesi: Projenin amacı, karmaşık akış problemlerini çözebilmek için yüksek işleme yeteneği olan bilgisayar altyapısında çalışabilecek üç boyutlu akış çözücülerin geliştirilmesi ve bu çözücülerin yeteneklerinin ihtiyaçlar doğrultusunda artırılmasıdır. 2003 yılı içerisinde, 1.0 numaralı sürümü yayınlanmış olan SET-3D Yazılımı ile ilgili hazırlanmış olan değişiklik önerileri incelenmiş, kabul gören değişiklikler Yazılım Şartnamesi'ne yansıtılmıştır. Değişiklik önerileri doğrultusunda SET-3D yazılımında gerekli düzeltmeler ve iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir.

602ÇY01 TTÜDA - Tümlülek Tasarım Üretim Deneme Altyapısı Projesi: Projenin amacı, SAGE'nin tasarım, üretim ve deneme yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik gereksinim duyulan altyapı ve bina inşaatlarının tamamlanması olarak tanımlanmıştır.

2003 yılında Mühendislik Merkez Binası ve TTÜDA altyapısının projeleri hazırlanmıştır. Çoğul Başlık İşliğı ve Deposunun inşaatı tamamlanmıştır. Değişik amaçlarla kullanılmak üzere yerleşke üzerinde konuşlandırılan prefabrik binalar kullanıma açılmıştır.

603PG01 YILDIRIM Projesi: Projenin amacı, havadan karaya kullanılacak bir roket sisteminin kavramsal tasarımında kullanılmaya hazır teknoloji geliştirme çalışmaları yapmaktır. Proje kapsamında az dumanlı iki aşamalı roket motoru sayısal ve parametrik katı model yaklaşımları ile üç boyutlu çekirdek tasarım programları geliştirme çalışmaları kapsamında geliştirilen programların doğruluğunu sınamak için tasarlanan deneysel motorların üretimleri tamamlanmış ve yer denemeleri başarıyla gerçekleştirilmiştir. Az dumanlı kompozit katı yakıt kompozisyonlarının yakıt üretimleri gerçekleştirilmiş, deneysel motorların üretimleri tamamlanmıştır. Sıvı yakıtlı roket motoru kavramsal tasarımları yapılmış ve üretilebilirlik ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

603İD01- İGEF 2003 İş Geliştirme Projesi: Bu proje ile TÜBİTAK-SAGE'de müşteri önceliği ve memnuniyeti anlayışının yerleştirilmesi için 2003 yılı boyunca müşteri ilişkileri ve tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde, İDEF-2003 fuarına katılım sağlanmıştır İDEF-2003 raporu hazırlanmış ve yayınlanmıştır.

603ÇG01 – UDÖS Uçuş Denemeleri Ölçüm ve İşleme Sistemi Projesi: Projenin amacı, roketler üzerinden roket uçuşu boyunca verilerin alınması, verilerin yeryüzüne indirilmesi ve bu verilerin işlenmesidir. Proje kapsamında veri toplama sistemi tasarlanmış ve yer denemeleri gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları planlarına uygun olarak tamamlanmıştır.

4.4 Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE)

UEKAE'nin Misyonu

Bilgi güvenliği, haberleşme ve ileri elektronik alanlarında Türkiye'nin teknolojik bağımsızlığını sağlamak ve sürdürmek için nitelikli insan gücü ve uluslararası düzeyde kabul görmüş altyapısı ile, bilimsel ve teknolojik çözümler üretmek ve uygulamaktır.

UEKAE'nin Vizyonu

Bilgi güvenliği, haberleşme ve ileri elektronik alanlarında yeni teknolojilerin geliştirilmesine öncülük eden uluslararası bilim, teknoloji ve üretim merkezi olmaktır.

UEKAE'nin Temel Görevleri

- Ülkenin Bilgi Güvenliğini, Mikroelektronik, Optoelektronik ve Elektronik Harp alanlarındaki ihtiyaçlarını milli olanaklarla karşılamak, bunun için özel sektör ve devlet kuruluşlarıyla ortak projeler üretmek, bu projelerde üniversitelerin de katılımını sağlayarak, bu alanlarda ülkemize ürünler kazandırmak,
- Milli Güvenlik konularında TSK'ya bilimsel ve teknik araştırmalar yolu ile destek sağlamak,
- Akredite test ortam ve laboratuvarlarını kurmak, buralarda temel ve uygulamalı araştırmalar yapmak,
- Özel ve kamu kuruluşlarına Bilgi Güvenliği ve İleri Elektronik Teknolojileri konularında danışmanlık yapmak ve sorunlarını çözmeye yardımcı olmaktır.

2003 Yılı Hedefleri

- Enstitü'nün ISO 9001:2000 uluslararası standardı ve AQAP 110 gereklerini karşılayacak kalite sisteminin belgelendirilmesi,
- OKTEM ve TEMPEST EMC / ETTM bölümünün ISO 17025'e göre TÜRKAK'a akredite edilmesi,
- Onaylanan bütçenin aşılmaması,
- Milli Bütçe'den daha az pay alınması (en fazla %20).
- Yürütülmekte olan projelerin, sözleşmelerinde belirtilen sürelerle uyulması,
- 2003 yılında gelirlerin giderleri aşması (Gelir/Gider = 1,6),
- Uluslararası alanda yayınlanan bildiri, rapor veya makale sayısının en az üç olması,
- Enstitü'nün artan ihtiyaçları doğrultusunda 2003 yılının sonunda 400 kişilik bir personel sayısına erişmesi.

2003 Yılı Hedeflerinin Gerçekleşme Durumu

- Enstitü, ISO 9001:2000 uluslararası standardı gereklerini karşılayacak kalite sistemini kurmuş ve Mart 2003'te belgelendirilmiştir. Haziran 2003'te de AQAP 110 belgesi alınmıştır.
- TEMPEST EMC / ETTM bölümü Nisan 2003'te ISO 17025'e göre TÜRKAK'a akredite edilmiştir.
- Şubat 2003'te CERT Koordinasyon Merkezi Yetki Belgesi alınmıştır.
- 2003 yılında harcamalar onaylanan bütçeyi aşmamıştır.
- 2003 yılı gelir-gider gerçekleşmesi olarak Milli Bütçe'den alınan pay %29 olup, giderlerin %71'i Enstitü öz (proje) gelirlerinden karşılanmıştır.
- Projelerin tamamı sözleşmelerinde belirtilen süreye uymuştur.
- 2003 yılında gelirler giderleri aşmıştır (Gelir/Gider = 1,6).
- Uluslararası alanda bir adet bildiri sunulmuştur.
- 2003 yılının sonunda UEKAE'deki toplam personel sayısı 418' dir.

2003 Yılında Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

- Toplam değeri (sözleşme bedellerine göre) yaklaşık 48 Milyon ABD Doları artı 4 Trilyon TL olan dokuz adet ve bedelleri yapılan işe bağlı olarak belirlenen dört adet yeni araştırma projesi başlatılmıştır. Önceki yıllarda iç proje olarak başlatılmış iki proje için sözleşme imzalanmıştır.
- Altı adet araştırma projesi tamamlanarak kapatılmıştır. Ayrıca, yine bu dönemde tamamlanmış olan yedi adet araştırma projesine ilişkin çalışmalar garanti bakım süresi çerçevesinde devam etmektedir.

- 2003 yılında üzerinde çalışılan 71 projeden 65 adedi (bakım süresi içindekiler dahil) 2004 yılında devam edecektir.
- Ortak Kriter Test Merkezi (OKTEM)'in ISO 17025'e göre TÜRKAK'a akredite edilmesi çalışmaları ile, TEMPEST Test ve Değerlendirme Merkezi EMC / ETTM Bölümü'nün Akreditasyon kapsamını genişletme çalışmaları yapılmıştır.
- Savunma Sanayii Müsteşarlığı (SSM) Akustik Laboratuvarı Kuruluş ve İşletme Protokolü MEBS Bşk.lığı tarafından Ağustos 2003'te imzalanmıştır. Dr. Hasan Palaz, Emniyetli ses haberleşmesi konusunda yapmış olduğu çalışmalar ile SSM ARGE özel ödülünü kazanmıştır.
- Bilim Kurulu'nun kararıyla UEKAE'nin koordinasyonunda üniversitelerle işbirliği içerisinde Kuantum Kripto çalışmalarına başlanmıştır. Bu amaçla Enstitü'de bir Kuantum Kripto Laboratuvarı kurulmaktadır.
- Enstitü tarafından geliştirilen KAYC-10 Kripto Anahtar Yükleme Cihazı, Ocak ayında SECAN onayı almıştır.
- Enstitü genelinde ISO 9001:2000 uluslararası standardı gereklerini karşılayacak, başarı ölçütleri değerlerini en üst düzeyde tutacak ve sürekliliğini sağlayacak bir kalite sistemi kurulmuş ve Mart 2003'te belgelendirilmiştir. Haziran ayında da AQAP 110 Belgesi alınmıştır.
- 6. Çerçeve Programı Birinci Çağrı'da altı grupta yer alınmış, iki proje kazanılmıştır. İkinci Çağrı'da ise dört teklife katılım sağlanmıştır.
- Proje izleme sistematığı geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Projelerin işgücü ve finansal durumlarının izlenmesi yönünde sistemler geliştirilmiş, bütçe öngörülerinin daha sağlıklı yapılabilmesi için geçmiş dönem verileriyle desteklenen elektronik bir ortam sağlanmıştır.
- Ocak ayında *Milli Gizli* Gizlilik Dereceli Tesis Güvenlik Belgesi ve *NATO Gizli* Gizlilik Dereceli Tesis Güvenlik Belgesi alınmıştır.
- YİTAL'de ülkemizde bugüne kadar üretilen en önemli teknoloji olan 1,5 ve 3 mikron ASIC (Uygulamaya Özgün Tümleşik Devre) üretimine ve sözkonusu tümleştirilmiş devrelerin özgün olarak geliştirilen kripto sistemlerinde kullanımına devam edilmiştir.

4.5. TÜBİTAK-Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü-Boğaziçi Üniversitesi (TÜBİTAK-TBAE-BÜ)

TÜBİTAK-TBAE-BÜ'nün Misyonu

- Türkiye'de temel bilimlerin, özellikle de fizik ve matematiğin düzeyini yükseltmek;
- Uluslararası bilim camiasının bir uğrak merkezi olmak;
- Yetişkin bilim insanlarımızın araştırmalarını verimli kılan ve onlara yerli ve yabancı meslektaşları ile etkileşme olanakları sağlayan ortamı yaratmaktır.

TÜBİTAK-TBAE-BÜ'nün Vizyonu

- Dünyadaki verimli araştırma Enstitüleri (örneğin Trieste'deki International Centre for Theoretical Physics) düzeyinde bir etkinliğe ulaşarak, uluslararası camiada da bir çekim merkezi olmaktır.

TÜBİTAK-TBAE-BÜ'nün Temel Görevleri

- Tüm ülkemiz üniversitelerine ulaşarak, misyonu bağlamındaki görevleri daha kapsamlı olarak yerine getirmek;
- Gençlerimizin sözü edilen alanlarda, uluslararası camia ile de etkileşmelerini sağlayarak aktif birer araştırmacı olarak yetişmelerine katkıda bulunmak;
- Fizik ve matematik araştırmacılarının bilgi ve deneyimlerinin uygulamalı sahalara ve teknolojiye sunulmasında katalizör görevi görmektir.

2003 Yılında Gerçekleştirilen Faaliyetler

2003 yılı içinde üç araştırma okulu, iki çalışma haftası düzenlenmiştir:

- 25 Ağustos – 5 Eylül 2003 tarihleri arasında “Quantum Information Computation and Cryptography”, 2 eğitmen (yurtdışından) , yaklaşık 60 öğrenci.
- 1-11 Haziran 2003 tarihleri arasında “Quantum Computation at the Atomic Scale” 22 eğitmen (17 tanesi yurtdışından), yaklaşık 65 öğrenci.
- 1 Haziran – 31 Temmuz 2003 tarihleri arasında “Gravitation and Cosmology”, 16 eğitmen (dokuz tanesi yurtdışından) yaklaşık 55 öğrenci.
- 29-30 Temmuz 2003 tarihleri arasında “Astrophysics Seminars” konulu toplantı bir eğitmen (yurtdışından), yaklaşık 20 öğrenci.
- 17-21 Kasım 2003 tarihleri arasında “Mathematical Physics”, konulu çalışma toplantısı, bir eğitmen, yaklaşık 15 öğrenci.

Ayrıca 2003 yılında yurtdışı bilimsel dergilerde toplam 37 makale yayınlanmış ve toplam 33 resmi seminer verilmiştir.

4.6. Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü (GMBAE)

2003 yılı GMBAE için önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönem olmuştur. TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi bünyesinde 1989'dan bu yana varolan Biyoloji Bölümü 1992'de Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü'ne dönüşmüştür. Başlangıçta Enstitünün amacı Moleküler Biyoloji, Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji alanlarında ülkemizin uluslararası düzeyde bilimsel ve teknolojik araştırmalar yapan önder bir kuruluş olmak şeklinde belirlenmiştir. 2000'de Enstitü'nün vizyon ve misyonunun yeniden belirlenmesi için çalışmalara başlanmıştır.

GMBAE'de 2003 yılında yürütülen projeler

- **Bitki Biyoteknolojisi:** "Pamuk bitkisinde ağır metaller ve mantar hastalıklarına karşı genetik mühendisliği ile dayanıklılık kazandırılması", "Arpa (*Hordeum vulgare* L.)'da Kuraklık İle İlgili Dizilerin Tanımlanmasında Moleküler Markır ve Floresan *In Situ* Hibridizasyon Uygulamaları", "mRNA differential display tekniğini kullanarak buğdayda kuraklığı determine eden ve absisik asitten sorumlu genlerin belirlenmesi ve izole edilmesi", "Bezelye bitkisinde ARF1 ve SAR1 GTP-bağlayan proteinlerinin ışığa ve büyüme evrelerine bağlı ekspresyonu ve regülasyonu" ve "The genetic and molecular basis of metal and oxidative stress induced responses genes in tobacco and cotton" projeleri yürütülmüştür.
- **Hayvan ve Tıp Biyoteknolojisi:** "Sığırlarda klonlama stratejilerinin geliştirilmesi", "Development of cryopreservation methods to optimise biological resources in bovine and mouse nuclear transfer", "Hepatit B Virüsüne Karşı Aşı Geliştirme Çalışmalarında Anti-idiotip Antikorların Kullanılması", "Hepatit B Virüs yüzey antijenine karşı faj gösterim teknolojisi yardımıyla rekombinant antikor geliştirilmesi", "Antianjiyogenik Antikanser Uygulamaların in vitro Olarak ve Hepatosellüler Kansere Oluşturulmuş Transgenik Farelerde in vivo Olarak Gerçekleştirilmesi", "The Use of Biopolymers in the Development of an 'Artificial Liver' for Utilization in Liver Failure (Σ! 2202" adlı EUREKA projesi)", "Polymers Suitable for Drug Carriers and Scaffolds for Tissue Engineering; Synthesis and Characterization", "Characterization of the serum albumin binding sites by investigating their interaction with 3-hydroxyflavone dyes" ve "Biyomembranların Yapı ve Dinamiklerinin Yeni Tasarlanmış 3-Hidroksiflavon Temelli Floresans Problemleri ile İncelenmesi" projeleri yürütülmüştür.
- **Mikroorganizma Biyoteknolojisi:** "Yerel Ekosistemlerden Endüstriyel Protein Üreticisi Bakterilerin Taranarak Seçilmesi ve Geliştirilmesi" ve "Fungal Enzimlerle Kuşe Karton Üretimi (EUREKA 2484)" projeleri yürütülmüştür.

4.7. Çukurova İleri Tarım Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (ÇİTTAGE)

ÇİTTAGE'nin amacı, ulusal kalkınma hedefleri ile dünyadaki gelişmeleri gözönünde tutarak, ileri bitkisel üretim teknolojilerinin oluşturulması ve geliştirilmesi için araştırma sorunlarını ortaya koymak, çözümlenmek, çözmek veya çözümlenmesine yardımcı olmak ve bu çözümlerin uygulanmasını temine çalışmaktır.

Enstitüde çeşitli turunçgil hastalık ve zararlılarının moleküler tanımlarının yapılması, etyolojileri, turunçgil kallus hücre ve protoplast kültürleri, gen transferi ve somatik hibridasyon yöntemleri ile hastalıklara dayanıklı yeni turunçgil varyetelerinin geliştirilmesi üzerinde araştırmalar yapılmaktadır. Yürütülen bu temel araştırmaların yanısıra in-vitro shoot-tip grafting yöntemi ile virüs ve virüs benzeri hastalık etmenlerinden arındırılmış turunçgil fidanları üretilmekte ve turunçgil üreticilerine verilmektedir.

Enstitü'nün 2003 yılı faaliyetleri özetle şöyledir:

- Laboratuvar ve üretim altyapılarının oluşturulması ve geliştirilmesi uğraşları öncelikli olarak çaba sarf edilen konular arasında yer almıştır.
- Üretim amacıyla kullanılan cam ve plastik seralarda saptanan eksiklikler tamamlanmış, bu surette hastalık taşıyabilecek böceklerin sera içlerine girmesi engellenmiştir.
- Fidan üretim potansiyeli yaklaşık 150.000 olduğu halde Enstitüde sadece 45.000 fidan üretimi olanağı sağlayan çöğür sayısı ilk aşamada 100.000 çöğüre çıkartılmıştır. Herhangi bir sorunla karşılaşılmadığı takdirde 2004 yılında 100.000 fidan üretimi gerçekleştirilebileceği öngörülmektedir.
- İki laboratuvar satın alınan alet-ekipman ve kimyasallarla biyoteknoloji ile ilgili olabilecek araştırmalara hazır hale getirilmiştir.

5. AR-GE KOLAYLIK BİRİMLERİ ÇALIŞMALARI

5.1. Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM)

ULAKBİM'in Misyonu

Üniversiteler ve araştırma kurumlarının etkinliğini ve üretkenliğini arttırıcı bilgi gereksinimlerinin karşılanmasında; doğrudan ya da dolaylı olarak başta bilgisayar ağları olmak üzere bilgi teknolojisi desteği bağlamında bilgi ve belge erişimi hizmetleri ile teknolojik kolaylık sağlamaktır.

ULAKBİM'in Vizyonu

Üniversiteler ve araştırma kurumlarını birbirine bağlayan akademik ağı ulusal ve uluslararası bağlamda etkileşimli, yüksek hızlı, yeni teknolojilere açık ve dünya standartlarında tutmak, bilgi ve belge erişim hizmetlerini gelişen teknolojilere uyumlu olarak yaygınlaştırmak, ulusal ve uluslararası bilgi kaynaklarına ev sahipliği yaparak ulusal arşiv niteliğine ulaşmaktır.

ULAKBİM'in Temel Görevleri

- Kurumsal kullanıcıları birbirine ve küresel bilgisayar ağlarına bağlayan etkileşimli, yüksek hızlı ve yeni teknolojilere açık bir bilgisayar ağı kurmak ve işletmek,
- Üzerinde bilgi hizmeti vermek için bu ağı uygun bir teknolojik düzeyde tutmak, hizmet kalitesini ön planda tutan bir yaklaşımla ağı işletimini ve bilgi hizmetlerini sağlamak,
- Geleneksel yöntemleri ve/veya gelişen bilgi teknolojilerini kullanarak bilgi ve belge erişim hizmetleri sunmak,
- Bilgi hizmetleri ile ilgili teknolojiler konusundaki gelişmeleri izleyerek hizmetlerini günün koşullarına uygun olarak geliştirmek ve çeşitlendirmek,
- Üniversiteler ve araştırma kurumlarının bilgi üretimine yardımcı olacak şekilde ulusal ve uluslararası bağlamda bilgi toplama ve derleme çalışmalarını yürütmek, bu bilgilerin sınıflama ve düzenleme işlevini görmek.

2003 Yılı Hedefleri

- **Ulusal Akademik Ağ (UlakNet):** ULAKBİM tarafından 1997 yılında kurularak üniversitelerin kullanımına sunulan Akademik Ağ'a (UlakNet) daha geniş kapasite ve Nitelikli Servis (QoS) özelliklerinin kazandırılması amacıyla hazırlanan **UlakNet Altyapısını İyileştirme Projesi**'nin 2003 yılı başlarında hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

- **UlakNet Servisleri:** UlakNet Altyapısını iyileştirme projesi kapsamında; **Nitelikli Servis (QoS), Çoklu Dağıtım (Multicast), Ipv6, IP üzerinden Ses İletimi (VoIP), FTP, Proxy** gibi hizmetlerin de 2003 yılı içerisinde verilmesi planlanmıştır.

- **Yüksek Başarılı Bilgi İşlem Merkezi:** Pek çok bilim alanında araştırmacılar yüksek işlemgücüne sahip bilgisayarlara gereksinim duymaktadır. Bu tip bilgisayarların maliyetinin çok yüksek olması araştırma gruplarına ayrı ayrı sağlanmasını ekonomik açıdan zorlaştırmakta, çözüm olarak merkezi uygulamalar yaygınlık kazanmaktadır. Çok işlemcili bilgisayarların pahalı olması nedeniyle de bu tip merkezlerde son zamanlarda LAN üzerinden bağlı ve ortak çalışan kişisel bilgisayarların kullanılması yaygınlık kazanmaya başlamıştır. İlk örneği NASA tarafından gerçekleştirilen beowulf tipi yapılarla başarılı sonuçlar alınmıştır. Yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda, 2003 yılında UlakNet üzerinden tüm ülke araştırmacılarına hizmet verilmesi amacıyla bir sistemin, Yüksek Başarılı Bilgi İşlem Merkezi'nin kurulması planlanmıştır.

- **Cisco Ağ Akademisi Programı:** Program kapsamında, uygulanmakta olan CCNA (Cisco Certified Network Associate) eğitiminin yanısıra, gerekli laboratuvar ekipmanlarının tedarik edilmesi ile CCNP (Cisco Certified Network Professional) eğitimlerinin de verilmesi planlanmaktadır.

- **Basılı Süreli Yayın Koleksiyonu ve Yönetimi:**

ULAKBİM yaklaşık 3000 civarında basılı süreli yayına (yabancı ve Türkçe) abonedir. Koleksiyonunda 1983'den günümüze alınmış olan 10.000 başlıklı süreli yayın bulunmaktadır. Bu geniş dermenin yönetimi için ULAKBİM bünyesinde, tüm ihtiyaçlar gözönünde bulundurulacak bir süreli yayın otomasyon sisteminin oluşturulması planlanmıştır. Var olan süreli yayın koleksiyonunu her yönü ile kontrol altında tutmayı mümkün kılan bu sisteme veri girişine 2002 yılının ilk çeyreğinde başlanılmış ve 2003 yılında bitirilmesi planlanmıştır.

- **Elektronik Dergi Arşivi:**

ULAKBİM'in elektronik kütüphane olma hedefi doğrultusunda yaptığı ilk çalışma, 2002 yılında Elsevier Yayınevi ile yapmış olduğu Science Direct On-Site anlaşması kapsamındaki 1438 derginin ULAKBİM sunucularında arşivlenmesidir. Bu sayede 1438 dergiye ait elektronik tam metinlerinin 1995'ten günümüze kadar olan sayılarına sürekli erişimle birlikte arşivleme hakkı da elde edilmiştir. Bu erişim ULAKBİM'in dışında tüm TÜBİTAK ve Enstitülerine de açıktır.

2003 yılında da Elektronik Dergilerin ULAKBİM sunucularında arşivlenebilmesi için önemli dermelere sahip diğer yayınevleri ile görüşmeleri sürdürerek elektronik dergi arşivini geliştirme çalışmalarına devam edilmesi planlanmaktadır.

▪ **Ulusal Veri Tabanları :**

ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi tarafından oluşturulan veri tabanlarında, Türkiye’de yayınlanan bilimsel dergiler konu alanlarında uzman akademisyenlerden oluşan kurullarca belirlenen kriterler çerçevesinde seçilmekte ve dergilerin içindeki araştırma makalelerinin bibliyografik verileri özleri ile sunulmaktadır. Halen; Tıp Veri Tabanı, Tarım, Veteriner ve Biyoloji Bilimleri Veri Tabanı ve TÜBİTAK Destekli Projeler Veri Tabanı olarak konu alanlarına göre dört grupta yürütülen çalışmaların yaygınlaştırılması ve ülkemiz için önemli bir eksik olan Sosyal Bilimler Veri Tabanı’nın 2003 yılında oluşturulması planlanmaktadır.

▪ **Belge Sağlama ve Referans Hizmetleri :**

Ülke kaynaklarının en ekonomik şekilde kullanılmasının sağlanması, ekonomik kaynak yetersizliği nedeni ile bilgi ve belgeye ihtiyaç duyan üniversite ve araştırmacıların isteklerinin karşılanması amacıyla oluşturulan Belge Sağlama ve Referans Hizmetlerinin 2003 yılı içerisinde daha da yaygınlaştırılması ve kullanıcı sayısının artırılması hedeflenmektedir.

2003 Yılı Hedeflerinin Gerçekleşme Durumu

- **UlakNet:** Altyapı Yenileme Projesi 2003 yılı içerisinde tamamlanmıştır, Bağlantılar üç büyük şehirde kurulan ana merkezlerde (PoP) (Ankara’da ULAKBİM Merkezi, İstanbul’da İTÜ Bilgi İşlem Merkezi, İzmir’de Dokuz Eylül Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi) toplanmış, bu ana merkezler arasında iç bağlantıların sağlanmasını temin etmek içinse 155 Mbps kapasitesinde bir ATM omurga kullanılmıştır.

UlakNet’in Internet bağlantısı, küresel ve akademik olmak üzere iki farklı kanaldan sağlanmaktadır:

- Küresel internet geçişi için Türk Telekom (TTNET) üzerinden üç adet 155 Mbps kapasitesindeki devre kullanılmaktadır. Bu devrelerin ikisi Ankara PoP noktasında, birisi İstanbul PoP noktasında sonlanmaktadır.
- Dünya akademik ağlarına olan bağlantı ise, Avrupa, Kuzey Amerika, Doğu Asya yüksek eğitim ve araştırma kuruluşlarını kapsayan Avrupa Akademik Ağı GEANT’a olan 155 Mbps kapasiteli ayrı bir uydu bağlantısı üzerinden sağlanmaktadır.

Söz konusu iki bağlantı birbirlerinin yedeği olarak da planlanmış ve kullanılabilir. 22 Mayıs 2003 tarihinde Cezayir’de meydana gelen depremden sonra üç hafta süre ile TTNET yurtdışı bağlantılarının tamamen kesilmesi üzerine UlakNet yurtdışı çıkışları DANTE ile yapılan geçici bir anlaşma ile GEANT’a yönlendirilmiş, öğrenci ve araştırmacıların dünya ile iletişimi makul seviyelerde temin edilmiştir.

Tablo 11. UlakNet'e Bağlı Uçların Kapasite Karşılaştırması

Kasım 2002 Öncesi		Kasım 2003	
Kapasite	Uç Sayısı	Kapasite	Uç Sayısı
128 Kbps	33	1 Mbps ve altı	39
256 Kbps	30	2 Mbps	72
512 Kbps	15	8 Mbps	32
1 Mbps	33	16 Mbps	8
2 Mbps	44	34 Mbps	27
4 Mbps	1	46 Mbps	3
8 Mbps	2	100 Mbps	3
34 Mbps	1	155 Mbps	7
Toplam sayı	159	Toplam sayı	191
Toplam Kapasite	138 Mbps	Toplam Kapasite	~2980 Mbps

UlakNet Servisleri

- **Nitelikli Servis (QOS):** Bugüne kadar düşük bağlantı kapasiteleri nedeniyle UlakNet kullanıcılarına Nitelikli Servis verilememiştir. Yeni projenin 2003 başında hayata geçmesi ile beraber geleneksel internet bağlantısı hizmetinin yanısıra, belirli trafik tiplerinin tanımlanarak önceliklendirilmesine olanak sağlayan, uzaktan erişim ve telekonferans uygulamaları için gerekli olan bu servisin uygulamaya alınması sağlanarak akademik birimlerin ortak çalışma yapma olanağı büyük ölçüde artırılmıştır.
- **Çoklu Dağıtım (Multicast):** UlakNet omurgasında, ses ve görüntü gibi çoklu ortam verilerinin daha etkin bir şekilde kullanımına imkan veren çoklu dağıtım (multicast) uygulamaları için gerekli çalışmalar 2003 yılında tamamlanmıştır. Bu uygulamaların üniversiteler ve araştırma kurumlarında yaygın kullanımı teşvik edilerek Avrupa Akademik Ağı GEANT ile multicast uygulamalarına başlanacaktır.
- **Ipv6:** Gelişen yeni teknolojilere daha hızlı uyum sağlamak amacıyla yeni uygulamaya konulan Ipv6 yeni nesil IP konusundaki gelişmeler takip edilerek, bu servisin öncelikle UlakNet omurgası ile bağlantısının yapılabilmesi için çalışmalara devam edilmektedir. Bu kapsamda 2003 yılı başında, Bölgesel İnternet Tahsis Kurumu olan RIPE organizasyonundan UlakNet için 2001:A98::/32 Ipv6 adres aralığı satın alınmıştır. 2003 yılı Haziran ayından itibaren Avrupa Akademik Ağı GEANT ile Ipv6 bağlantısı tamamlanmıştır. Bu servisin üniversitelere yaygınlaştırılmasına çalışılmaktadır.
- **IP Üzerinden Ses İletimi (VoIP) :** UlakNet omurgasını kullanan araştırmacılar arasındaki iletişimi kolaylaştırmak amacıyla sesin, telefon şebekesi yerine İnternet üzerinden taşınmasını sağlayan ve tüm dünyada kısaca IP üzerinden ses (VoIP) olarak adlandırılan teknolojinin kullanılması için çalışmalara 2003 yılında başlanmıştır.

- **Yüksek Başarımli Bilgi İşlem Merkezi** : UlakNet üzerinden tüm ülke araştırmacılarına hizmet verilmesi amacıyla planlanan Yüksek Başarımli Bilgi İşlem Merkezi; beowulf yapısında, herbiri 1 GB bellekli, 80 GB disk kullanım alanlı, 2.6 GHz P4 işlemcili, 128 kişisel bilgisayarın gigabit LAN üzerinden bir araya getirilmesiyle 2003 yılı içerisinde kurulmuştur.

Yüksek Başarımli Bilgi İşlem Merkezi'nin 2004 yılında UlakNet'in GEANT bağlantısı kullanılarak Avrupa'daki benzer merkezlerden oluşan GRID altyapısına katılması planlanmaktadır. Bu amaçla batı komşularımız olan Avrupa ve Balkan ülkeleri ile birlikte SEE-GRID projesi 6. Çerçeve program için hazırlanmış, kabul edilmiş ve ön çalışmalarını başlamıştır.

- **CISCO Ağ Akademisi Programı**: 2003 yılında gerekli laboratuvar ekipmanlarının alınması ile Ağ Akademisi Programı kapsamında ülkemizde ilk olarak CCNA eğitiminin devamı niteliğindeki Cisco Certified Networking Professional (CCNP) eğitimi çalışmalarına da başlanılmıştır.

- **Basılı Süreli Yayın Koleksiyonu** :

Basılı süreli yayın dermesinin kontrolü amacıyla geliştirilen süreli yayın otomasyon sistemine tüm verilerin giriş işlemleri Mayıs 2003 tarihinde tamamlanmıştır. Böylece büyük bir bilgi birikimi elektronik ortama aktarılmıştır.

2003 yılında TÜBİTAK Enstitülerinin basılı süreli yayınlarının da dahil olduğu ihale ULAKBİM tarafından gerçekleştirilmiş ve ULAKBİM, 1.595.722,91 ABD Doları bedel ile 2237 adet basılı dergiye abone olmuştur.

2003 yılında, aktif basılı süreli yayın koleksiyonu; 2327 adet yabancı dergi, 186 adet seri yayın ve 301 Türkiye kaynaklı dergiden oluşmaktadır.

- **Elektronik Dergi Arşivi** :

2002 yılında Elsevier yayınevi ile yapılan Science Direct On-Site anlaşması kapsamındaki dergilerin arşivlenmesine ek olarak 2003 yılında aynı kapsamdaki dergilerin cilt 1 sayı 1'den itibaren backfiles sayıları da elektronik olarak arşivlenmiştir. Ayrıca IDEAL grubu dergilerin de Science Direct kapsamına alınması nedeniyle 2003 yılında arşivlenen dergi sayısı 1970 olmuştur.

2003 yılı içerisinde 2004 yılı için yapılan çalışmalar sonucunda, IEE'nin 40, IEEE'nin 117 dergisinden oluşan toplam 157 elektronik süreli yayının ve 4000 IEEE konferans, 1400 IEEE standardın 1950 yılına kadar PDF tam metinlerine erişimini mümkün kılan içerik bilgileri elektronik ULAKBİM arşivine eklenmiştir. 2003 yılı sonu itibari ile ULAKBİM sunucularında arşivlenen dergi sayısı 2125'dir. Buna ek olarak 5400 IEEE konferans ve standart da mevcuttur.

▪ **Ulusal Veri Tabanları :**

Mevcut veri tabanlarının çalışmalarına devam edilmekle birlikte; Antropoloji, Arkeoloji, Coğrafya, Dil Bilimleri, Eğitim, Felsefe, İletişim, İşletme ve Ekonomi, Kamu Yönetimi, Kütüphanecilik ve Bilişim, Mimarlık, Psikoloji, Sanat Tarihi, Sosyoloji, Şehir Bölge Planlama, Tarih, Uluslararası İlişkiler ve Genel şeklinde 18 konu başlığını içeriğinde taşıyan Sosyal Bilimler Veri Tabanının kuruluşu 2003 yılında tamamlanarak çalışmalara başlanmıştır.

▪ **Belge Sağlama ve Referans Hizmetleri :**

2003 yılı içerisinde belge sağlama birimi ULAKBİM kaynaklarından 56.609, OBES'den 9605, yurtdışından 1228 olmak üzere toplam 67442 makaleyi isteklilere ulaştırmıştır. Okuyucu salonundan ise; basılı koleksiyondan 156.920, elektronik koleksiyondan ise 63.701 olmak üzere toplam 220.621 makale isteklilere basılı çıktı, disket veya CD'ye kaydedilmiş olarak sağlanmıştır.

2003 Yılında Gerçekleşen Diğer Önemli Faaliyetler

Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Ulusal Sempozyumu : 28 Mart 2003

Sağlık Bilimleri süreli ulusal yayınlarında kalite ve yayınlarda bilimsel standartların yükseltilmesi ve Tıp Dizini Oluşturma Kurulu çalışmalarının tanıtımı amacıyla 250'den fazla katılımcı ile TÜBİTAK Feza Gürsey Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

Güvenlik Konulu UlakNet Sistem Yönetimi Konferansı : 3-4 Ekim 2003

Bilgi Sistem güvenliği ve akademik ağların sağlıklı çalışmasını engelleyen SPAM ve istenmeyen trafiğin engellenmesi konulu konferans, UlakNet omurgasına bağlı uçların idari ve teknik bilgi işlem sorumlularının katılımı ile TÜBİTAK Feza Gürsey Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

5.2. ULUSAL METROLOJİ ENSTİTÜSÜ (UME)

UME'nin Misyonu

Ülke dahilindeki tüm ölçümleri güvence altına almak, mevcut ve yeni ölçme teknolojilerini geliştirerek Türkiye'nin bilimsel ve teknolojik gelişimine katkıda bulunmak, dolayısıyla Türk endüstriyel ürünlerinin kalitesini artırmak ve uluslararası ticarete karşılaşılan teknik engellerin aşılmasında Türk endüstrisine yardımcı olmaktır.

UME'nin Vizyonu

- Ülkenin metroloji ve ölçüm ihtiyaçlarını büyük oranda karşılamak ve UME tarafından verilen her türlü ölçüm belgesinin uluslararası geçerliliğini sağlamak.
- Ölçüm ve ölçüm teknikleri konusunda danışılan ve güvenilen en üst düzeyde bilgi merkezi ve referans olmak.
- UME'de gerçekleşen Ar-GE çalışmaları ile diğer metroloji kuruluşlarına öncülük etmek.
- Uluslararası metroloji organizasyonlarının yönetiminde yer alarak, ölçüm konusunda Türkiye'nin menfaatlerini koruyabilecek bir pozisyonda olmak.

UME'nin Temel Görevleri

- Ulusal ölçüm standartlarını oluşturmak ve bu standartların uluslararası izlenebilirliğini sağlamak.
- Ulusal Metroloji Sistemini oluşturmak ve sistem içindeki laboratuarlara kalibrasyon, eğitim, danışmanlık ve diğer konularda destek vermek.
- Ölçüm teknikleri, kalibrasyon yöntemleriyle ve temel metroloji alanlarında uluslararası düzeyde araştırma ve geliştirme çalışmalarında katkıda bulunmak.
- Gelişmiş alt yapısını kullanarak yüksek teknoloji ürünlerinin geliştirilip denenmesini sağlamak.
- Metroloji konusunda uluslararası kuruluşlar nezdinde Türkiye'yi temsil etmek.

2003 yılı hedefleri

- Yeni binaların kullanıma açılması ve laboratuvarların çalışır hale getirilmesi,
- Yürürlükteki Dünya Bankası Projesinin başarıyla yürütülüp 2004 yılı sonunda tamamlanması,
- MEDA ve MERA Projelerinin değerlendirmelerinden olumlu sonuç alınması,
- Uluslararası seviyede 10 yeni laboratuvarın kurulması ve toplam laboratuvar sayısının 44'e çıkarılması,
- Kalibrasyon konusunda Türkiye gereksiniminin en az %70 oranında karşılanması,
- 60 yeni ölçüme başlayarak UME'de yapılan ölçüm sayısının 400'den 480'e çıkarılması,
- UME'de yapılan kalibrasyon/ölçüm sayısının 3100'den 3400'e çıkarılması,
- Ulusal metroloji sisteminin kurulup uluslararası sisteme entegre edilmesi,
- Endüstriyel hizmet gelirlerinin 2 Milyon Dolar seviyesinde gerçekleşmesi,

- Yurt dışında hakemli dergilerde yapılan yayın veya hakemli konferanslarda sunulan bildiri sayısının doktoralı eleman başına yılda 1,5 oranında olması,
- UME'nin, faaliyet gösterdiği konularda dünyanın en iyi ilk on beş kuruluşu arasında olması,

2003 yılı hedeflerinin gerçekleşme durumu

2003 yılı sonunda planlanan personel mevcudu 300 kişi iken gerçekleşme 188 olmuştur. Buna paralel olarak UME'nin bilimsel çıktılarında ciddi bir düşüş olmuştur. Bunun nedeni normal şartlarda elemanların zamanlarının yaklaşık %40'ını araştırmaya ayırmaları gerekirken 2003 yılında bu oranın %10 seviyesinin altında gerçekleşmiş olmasıdır.

- **Yeni binaların kullanıma açılması ve laboratuvarların çalışır hale getirilmesi** : Büyük oranda gerçekleşmiştir.
- **Yürürlükteki Dünya Bankası Projesinin başarıyla yürütülüp 2004 yılı sonunda tamamlanması** : Projenin 2005 yılına uzatılması talep edilmiş, Dünya Bankası tarafından UME projesi en başarılı proje ilan edilmiştir.
- **MEDA ve MERA Projelerinin değerlendirmelerinden olumlu sonuç alınması** : Gerçekleşmiştir.
- **Uluslararası seviyede 10 yeni laboratuvarın kurulması ve toplam laboratuvar sayısının 44'e çıkarılması** : 39 laboratuvar çalışır duruma gelmiştir.
- **Kalibrasyon konusunda Türkiye gereksiniminin en az %70 oranında karşılanması** : % 65 oranında kalmıştır.
- **60 yeni ölçüme başlayarak UME'de yapılan ölçüm sayısını 400'den 480'e çıkarılması** : 428' de kalmıştır.
- **UME'de yapılan kalibrasyon/ölçüm sayısının 3100'den 3400'e çıkarılması** : 3218 olarak gerçekleşmiştir.
- **Ulusal metroloji sisteminin kurulup uluslararası sisteme entegre edilmesi** : Büyük ölçüde tamamlanmıştır.
- **Endüstriyel hizmet gelirlerinin 2 Milyon Dolar seviyesinde gerçekleşmesi** : 1.24 Milyon Dolar dolayında gerçekleşmiştir.
- **Yurt dışında hakemli dergilerde yapılan yayın veya hakemli konferanslarda sunulan bildiri sayısının doktoralı eleman başına yılda 1,5 oranında olması** : 1.2 civarında gerçekleşmiştir.
- **UME'nin faaliyet gösterdiği konularda dünyanın en iyi ilk on beş kuruluşu arasında olması** : Bir çok alanda gerçekleşmiştir.

2003 yılında gerçekleştirilen diğer önemli faaliyetler

Uluslararası alanda ise, 1999 yılı Ekim ayında 38 ülkenin metroloji enstitülerinin imzaladıkları Karşılıklı Tanınma Anlaşması (MRA) kapsamında, UME düzenlenen 12 uluslararası karşılaştırmaya katılmıştır. Yine bu anlaşmanın bir parçası olarak yaptığı ölçümlerin çeşit ve kalitesini gösteren ölçüm yeteneği tablolarını tamamlamış, bu tablolar önce Avrupa Birliği Metroloji Enstitüleri Organizasyonu

(EUROMET), sonra da diğer bölgesel metroloji sistemleri tarafından onaylanıp kullanılmaya başlanmıştır. Bu konuda UME, Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda, İtalya ve İsveç metroloji enstitülerinden sonra yedinci sırada yer almaktadır. MRA kapsamında diğer EUROMET üyesi laboratuvarlarla birlikte UME'nin Kalite Yönetim Sistemi de EUROMET tarafından değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda sistemin tam olarak çalıştığı ve MRA yükümlülüklerine uyduğu belirlenmiştir. UME, 38 EUROMET üyesi kuruluş içinde bunu sağlayan sekiz kuruluş arasında yer almaktadır.

5.3. TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ (TUG)

TUG'un Misyonu

Gözlemevi'ni uluslararası düzeyde geliştirmek, burada yürütülecek Astronomi ve Uzay Bilimleri ile ilgili çalışmalarını teşvik edip yönlendirmek ve bu alanda etkinlik gösteren ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, öncelikli araştırma alanlarını belirlemek, üniversitelerimizde yürütülen Astronomi ve Uzay Bilimleri ile ilgili çağdaş, güncel ve öncelikli araştırmalara uluslararası nitelikte ve düzeyde gözlem ve araştırma olanakları sağlamak, gözlem desteği vermektir.

TUG'un Vizyonu

Ülkemizde astronomi ve uzay bilimleri alanında öncü kuruluş olmak, düzenleyeceği ulusal ve uluslararası toplantılar ve katkıda bulunduğu bilimsel yayınlarla, bu alanda söz sahibi olmak ve yönlendirici rol oynamak; ülkemizde, astronomi ve uzay bilimleri alanında SCI kapsamına giren yayınlarda yüksek paya sahip kurum olmaktır.

TUG'un Temel Görevleri:

- Gözlem için gerekli teleskop, diğer cihaz ve donanımlarını alımı, yapımı, geliştirilmesi ve bakımını üstlenmek; gerekli kitap, yayın, arşiv ve benzeri materyali sağlamak,
- Üniversiteler ve diğer araştırma kuruluşlarından gelen gözlem önerilerinin bilimsel değerlendirmesini yapmak ve kabul edilen önerilere göre gözlemlerin gerçekleşmesini sağlamak,
- Öğrencilere ve halka yönelik gözlemsel astronomide eğitim programları ve etkinlikler düzenlemek,

TUG'un Genel Hedefleri :

- Gözlemevi'nde bulunan teleskop ve donanımlarının çağdaş bilimin gerektirdiği düzeyde olmasını sağlamak,
- Gözlemevi'ni günümüz teknolojisine ve öncelikli çalışma alanlarına uygun yeni teleskop ve donanımla teçhiz etmek,

- Gözlemsel araştırmaya dayalı ulusal ve uluslararası yayın sayısını artırmak,
- Ulusal ve uluslararası gözlemsel araştırma projesi sayısını artırmak,
- Ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılar düzenlemek.

2003 Yılı Hedefleri

- Uluslararası yayın sayısını yılda 20'nin üzerine çıkartmak,
- Ulusal Gözlem Projesi sayısının, teleskoplarda yıllık gözlem zamanının paylaşımı gözönünde tutularak, 60-70 arasında olmasını sağlamak ,
- DEFPOS (Çift Etalonlu Optik Fabry-Perot Tayfölçeri) için T150 teleskopunun Coude odağı çıkışı hazırlamak,
- Tayf ölçer TFOSC'u teslim almak, deneme gözlemlerini yapmak ve tayfsal gözlemleri dördüncü dönemde (1 Ekim - 31 Aralık 2003) başlatmak,
- Kazan Devlet Üniversitesi (KSU)'nde yapılmakta olan coude tayfölçerini teslim almak, kurmak ve deneme gözlemlerini yapmak,
- ROTSE III teleskopunu kurmak, TUG'a verilen zaman içinde *değişen yıldız ve geçici optik olaylar taraması* yapmak, buna uygun gözlem projeleri kabul etmek,
- Astrolab ile Güneş yarıçapının ölçülmesine ek olarak yıldız, gezegen ve küçük gezegen gözlemleri başlatmak,
- TUG yönetim binasını tamamlamak,
- Eylül ayı içerisinde uluslararası düzeyde Radyo Astronomi konusunda Max Planck Astrofizik Enstitüsü ile ortak bir toplantı düzenlemek,
- Okullara ve halka yönelik olarak 2. Antalya Astronomi Şenliği ve TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi ile ortak olarak 6. Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği düzenlemek.

2003 Yılı Hedeflerinin Gerçekleşme Durumu

- Uluslararası yayın sayısı, ulusal gözlem projesi sayısı; Gökyüzü Şenlikleri, konferanslar, radyo ve TV konuşmaları hedefleri gerçekleşmiştir.
- Tayf ölçer TFOSC, üretimindeki gecikme nedeniyle, teslim edilmemiştir.
- ROTSE III teleskopu kurulmuş, ancak ABD'den CCD kameranın gelmesi geciktiği için gözlemler 2004 yılına ertelenmiştir
- Astrolab ile Güneş yarıçapının ölçülmesine ek olarak yıldız, gezegen deneme gözlemleri başlatılmıştır.
- TUG yönetim binasına taşınılmıştır.

2003 Yılı İçerisinde Gerçekleştirilen Önemli Hedefler

Tablo 12. Başarı (Performans) Hedefleri Karşılaştırmaları

Ölçüt	Hedef	Gerçekleşen	Gerçekleşme Yüzdesi
Uluslararası yayın sayısı	20	20	100
Uluslararası Kongre Bildirisi	-	8	
Bilimsel Sirküler ve telegramlar	-	19	
Uluslararası Toplantı sayısı	1	1	100
Ulusal Toplantı Sayısı	-	-	
Gözlemsel Proje başvuru sayısı	60-70	77	110
Eğitim etkinlikleri (Gökyüzü Şenlikleri)	2	2	100
Konferanslar; radyo ve TV konuşmaları	15-20	25	125
TUG Yönetim Binası	1	1	100
ROTSE III'd kabini ve alt yapısı	1	1	100

2003 Yılında Gerçekleşen Diğer Önemli Faaliyetler:

- TUG Teknik Komisyonunun sorumluluğunda, Çukurova Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi laboratuvarlarında hazırlanan DEFPOS (Dual Etalon Fabry-Perot Optical Spectrometer - Çift Etalonlu Optik Fabry-Perot Tayfölçeri) ile ilgili çalışmalar tamamlanmış ve ilk veriler 31 Ekim 2002 tarihinde alınmıştır.
- Kazan Üniversitesi (Rusya) tarafından yaptırılan coudé tayfölçeri, Coudé odasına yerleştirilmiş ve ilk ışık alınmıştır.
- Meteoroloji istasyonuna ait sıcaklık, nem, basınç ve rüzgar hızı modülleri bitirilmiştir. Sistemin kalibrasyonu Antalya Meteoroloji Müdürlüğü'nde yapılmış ve TUG RTT150 binasının terasına yerleştirilmiştir. Veriler internet üzerinden izlenebilmektedir.
- T40 ile CCD poz süresi ise, yıldız görüntüsünün diyafram içinde salınımları nedeniyle, 0,5 dakikadan ancak üç dakikaya çıkarılabilmektedir.

5.4.MEB-TÜBİTAK Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE)

TÜSSİDE'nin Misyonu

Kurum ve kuruluşlara sürekli gelişim sağlamaları için, ileri yönetim yaklaşım ve yöntemleri kazandırmak amacıyla, bilgi ve teknolojiye dayalı yaklaşımlarla ve etkin yöntemler uygulayarak, eğitim, danışmanlık, araştırma ve yayın hizmetleri sunmaktadır.

TÜSSİDE'nin Vizyonu

Etkin yönetim sistemlerinin kurulmasına ve geliştirilmesine yönelik eğitim, danışmanlık araştırma ve yayın hizmetlerinde dünyanın önder kurumlarından biri olmaktır.

TÜSSİDE'nin Temel Görevleri

TÜSSİDE kuruluş amacı ve misyonu gereği temel görevleri aşağıda sıralanmıştır:

- Eğitim
- Eğitim Destek (Danışmanlık)
- Araştırma
- Yayın

Tablo 13. 2003 Yılı Performans Hedefleri ve Gerçekleşme Durumu

Yıl	2003 Hedef	2003 Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı (%)
Eğitim (adam-gün/yıl)	12.500	5.724	88
Kamu (adam-gün/yıl)	9.725	3.740	90
Özel (adam-gün/yıl)	2.625	1.795	82
Uluslararası (adam-gün/yıl)	150	189	126
Uluslararası davetli olarak verilen seminer sayısı (sayı/yıl, Kişi-gün/yıl)	--	0	--
Ulusal davetli olarak verilen seminer sayısı (sayı/yıl, Kişi-gün/yıl)	--	4	--
Danışmanlık (danışman-gün/yıl)			
Uzman danışman-gün/yıl	150	277	185
Araştırmacı danışman-gün/yıl	--	92	
Katılımcı sayısı (kişi-gün/yıl)	--	3.724	
Tesis kapasite kullanım oranı (%)	42	--	--
Araştırma projesi (sayı)	1	0	0
Kurumsal Müşteri Portföyü (sayı/yıl)	20	25 K16 Ö9	125
Müşteri Algılama Ölçümü (4 üzerinden puan)	3,67	3,64	99
Çalışan Algılama Ölçümü (100 üzerinden puan)	65	68	105
Hizmetin Maliyeti (milyon TL)*	--	247	
Karşılama** (%)	50	31	62

* : 2003 fiyatlarıyla
K : Kamu

** : Faaliyet Gelirleri/ Cari Giderler
Ö : Özel

2003'de yürütülen Önemli Faaliyetler

Enstitünün Kurum Dışına Sunduğu Hizmetler Bağlamında Gerçekleştirilen Projeler:

- Antalya Koleji – Eğitim Serisi
- Antalya Koleji Eğitimde Mükemmellik Projesi
- Anteks– Eğitim Serisi
- Cumhurbaşkanlığı Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- Devlet Su İşleri Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- Donanma Komutanlığı Sürekli Gelişim ve Değişim Yönetimi Projesi
- DPT-UNDP “Gelişmekte Olan Ülkeler Arasında Teknik İşbirliği Programı”
- Erol Altaca Okulları “Liderlik Çalışması”
- Fırat Plastik Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- Güven Sigorta Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- İSDEMİR “Performans Yönetim Sistemi Eğitimi”
- İstanbul Sanayi Odası "Çalışan Memnuniyeti, İletişimi ve Motivasyonu" Çalışması
- Milli Eğitim Bakanlığı Sürekli Kurum Geliştirme Projesi
- Paxar-Teslo "Eğitim İhtiyacını Belirleme Çalışması”
- SAGE Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- Sağlıkta Ortak Akıl Topluluğu
- Sermaye Piyasası Kurulu Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi
- TÜBİTAK Vizyon 2023 Panelleri
- Türk Hava Yolları Çalışan Katılımı ve Motivasyonu Anket Projesi
- Türkiye İş Bankası Stratejik Yönetim Eğitimi
- Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Enstitüsü Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi

Yürütülen Diğer Etkinlikler:

2003 yılı içerisinde düzenlenen etkinlikler aşağıda sıralanmıştır:

- Gebze Belediyesi Vizyon Toplantısı
- Gebze Eğitim ve Uygulama Okulu ve İş Eğitim Merkezi Etkinlik Programı Toplantısı
- Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Merkezi "Kültür Varlıklarının Korunmasında Örgütlenme ve Mevzuatla İlgili Ulusal Strateji Belirlenmesi" Arama Konferansı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı "Sponsorluk Ortak Akıl Toplantısı"
- SPK "Değerlendirme Toplantısı" Arama Konferansı

5.5. Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı (ATAL)

ATAL'ın Misyonu

Ülkemizin teknolojik rekabet gücünün ve bilimsel yayın üretiminin artırılmasına, üniversitelerde, kamu kurum ve kuruluşlarıyla özel sektörde ürün geliştirmesine, kalite kontrolüne ve AR-GE faaliyetlerine, test ve analiz, eğitim ve danışmanlık boyutuyla katkıda bulunmak.

ATAL'ın Vizyonu

Türkiye ve yakın çevresinde pestisit, mikotoksin ve ağır metal türlemesi test ve analizleri konularında, uluslararası boyutta yeterliliğe sahip referans Laboratuvar olmak, Laboratuvarın bilgi, deneyim ve teknolojisini her zaman uluslararası düzeyde tutmaktır.

ATAL'ın Temel Görevleri

“TÜBİTAK Test ve Analiz Laboratuvarları Kuruluş ve Çalışma Esasları” kapsamında;

- Test ve analiz amacıyla yapılan başvuruları değerlendirmek, gerekli test ve analizleri yüksek doğruluk ve tekrarlanabilirlikle gerçekleştirerek en kısa sürede başvuru sahibine ulaştırmak,
- Avrupa Birliği standartları başta olmak üzere uluslararası geçerliliği olan test ve analiz standartlarını uygulamak ve bu standartların geliştirilip Laboratuvarın koşullarına uygulanabilmesi amacıyla, kabul gören uluslararası yeterlilik testlerine katılmak,
- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörün nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması amacıyla, özellikle test ve analiz yöntemleri konularında bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası seminer, kurs, konferans, yaz okulu, çalıştay ve sempozyum gibi etkinlikler düzenlemek,

2003 Yılı Hedefleri

- Üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörden gelen analiz ve test isteklerine cevap verebilmek,
- Akreditasyon çalışmalarına ivme kazandırılarak alınacak uluslararası akreditasyon belgesi ile kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör için kalıntı (pestisit), bulaşan (mikotoksin) ve ağır metallerin türlemesi konularında referans Laboratuvar konumuna gelmek.

2003 Yılı Hedeflerinin Gerçekleşme Durumu

- ATAL kolaylık birimi olması nedeniyle yürütülen AR-GE faaliyetlerine test ve analiz boyutuyla destek sağlamaktadır. Bu bağlamda, 2003 yılında 41 üniversiteye 5087, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektöre 669 adet olmak üzere toplam 5756 test ve analiz yapılmıştır. Ayrıca çeşitli kurum ve kuruluşlara uluslararası geçerliliği olan (valide edilmiş) analiz yöntemleri geliştirilmiştir.

- ATAL' da özellikle gıda, toprak ve sudaki ağır metaller, gıda ve hayvan yeminde mikotoksin konularında TS EN ISO/IEC 17025 standardına göre akreditasyon ile ilgili çalışmalar başlatılmış, Laboratuvarın kalite el kitabı ve standart çalışma talimatları (SOP) hazırlanmış, İngiltere Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Merkezi Araştırma Laboratuvarınca (CSL-Central Science Laboratory, FAPAS) düzenlenen *Ağır Metal, Aflatoksin ve Okratoksin-A, Pestisit* konularında; Belçika'da yerleşik Avrupa Birliği kuruluşu Referans Materyaller ve Ölçümler Enstitüsü (Institute for Reference Materials and Measurements-IRMM) tarafından düzenlenen *Ağır Metal Tayinleri* konusunda Laboratuvarlararası yeterlik deneylerine katılım sürdürülmüş ve alınan sonuçlarda başarılı olunmuştur.
- 2003 yılı içinde sekiz üniversite öğrencisine staj yaptırılmıştır.

2003 Yılında Gerçekleşen Önemli Diğer Faaliyetler

ATAL, analiz hizmetleri verirken yaptığı yöntem geliştirme çalışmalarını ve sonuçlarını ulusal ve uluslararası benzer Laboratuvarların hizmetine sunmak amacıyla bilimsel dergilere ve sempozyumlara göndermektedir. Bu bağlamda, 2003 yılında ulusal dergilerde bir adet makale yayınlanmış, ulusal ve uluslararası çalıştay ve sempozyumlarda beş adet sunum yapılmıştır.

TÜBİTAK Bilim Kurulu kararıyla 2002 yılı içinde başlatılmış olan Kumluca/Antalya'da Tarım İlacı Kalıntı Analizi Laboratuvarı Kurulması, Geliştirilmesi ve Uygulaması (BATAL) isimli projede BATAL'ın kuruluş, eğitim, analiz yöntemleri ve akreditasyon çalışmaları programlandığı şekilde başarı ile devam etmektedir. BATAL 2003 yılı sonunda ATAL'dan bağımsız olarak çalışacak düzeye getirilmiştir.

Akreditasyon konusunda çalışmaları olan ATAL'ın Avrupa Birliği Standartlarına uygun bir çalışma mekanına kavuşmak hedefi doğrultusunda, Laboratuvar alt yapısı ve çevre koşullarını geliştirme çalışmaları da sürdürülmektedir.

Türkiye'de benzer Laboratuvarlar ile karşılaştırıldığında, ATAL ülke çapında analiz konusunda büyük bir mesafe almıştır. Üniversiteler ve özel sektörün yanısıra kamu kurum ve kuruluşlarının analiz ve test talepleri için ATAL'a göstermiş oldukları ilgi, Laboratuvarın hedefine ulaştığını göstermektedir.

5. 6. Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (BUTAL)

BUTAL'ın Misyonu

Ülkemizin teknolojik rekabet gücünün ve bilimsel yayın üretiminin artırılmasında, test ve analiz boyutuyla katkıda bulunmaktır.

BUTAL'ın Vizyonu

Test ve analiz konularında, uluslararası yeterliliğe sahip lider Laboratuvarlar arasında yer almaktır.

BUTAL'ın Temel Görevleri

“TÜBİTAK Test ve Analiz Laboratuvarları Kuruluş ve Çalışma Esasları” kapsamında; Test ve analiz amacıyla yapılan başvuruları değerlendirmek, gerekli test ve analizleri yapıp sonuçlarını başvuru sahibine vermek, ilgi alanına giren konularda AR-GE çalışmaları yapmak, ulusal ve uluslararası test ve analiz standartlarını uygulamak ve bu standartların geliştirilmesini sağlamak için çalışmalar yapmak, kamu kurum ve kuruluşları ile sanayi kuruluşlarının nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması amacıyla özellikle test ve analiz yöntemleri konularında hizmet-içi eğitimlerle bilgi ve becerilerin geliştirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası seminer, kurs, konferans, yaz okulu ve sempozyumlar gibi etkinlikler düzenlemektir.

2003 Yılı Hedefleri

- Akreditasyon kapsamının genişletilmesi,
- Uluslararası kurum ve kuruluşlarla Laboratuvar amacına yönelik çalışmaların geliştirilmesi,
- Sanayi kuruluşlarının ve personelin hizmet içi eğitimlerle bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi,
- Laboratuvar alt yapısının geliştirilmesidir.

2003 Yılı Hedeflerinin Gerçekleşme Durumu

- **Akreditasyon kapsamının genişletilmesi:** Akreditasyon gereği olarak belli periyotlarda yapılmakta ara denetlemelerden ikincisi 24 Ekim 2003 tarihinde DAP/Almanya denetmenleri tarafından gerçekleştirilmiş olup, Kimya&Ekoteks Laboratuvarının dört, Fizik Laboratuvarının dokuz ve Çevre Laboratuvarının 18 adet test/analiz metodunun mevcut akreditasyon kapsamına ilave edilmesi uygun görülmüştür. Ayrıca daha önceden ISO standartına göre alınmış 13 adet test/analiz metoduna da diğer standartlar (TS, BS) ilave edilmiştir.
- **Uluslararası Kurum ve Kuruluşlarla Laboratuvar amacına yönelik çalışmaların geliştirilmesi:** TÜBİTAK Bilim Adamı Yetiştirme Grubu (BAYG) tarafından yürütülmekte olan NATO PC Burs Programı çerçevesinde “Investigation of new devices for efficient in situ trapping of hydride forming elements” konusunda üç ay süreyle bursiyer olarak Çek Cumhuriyeti Bilimler Akademisi'nden gelen Dr. Bohumil Docekal Laboratuvarımızdaki çalışmalarını tamamlayarak, 02 Mayıs 2003 tarihi itibarıyla ülkemizden ayrılmıştır. Ayrıca, IIS Institute for Interlaboratory Studies), SGS Hong-Kong, Hansecontrol Textil-Labor tarafından organize edilen karşılaştırma testleri (interlaboratory) programlarına katılmıştır.
- **Sanayi kuruluşlarının ve personelin hizmet içi eğitimlerle bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi:** Üniversitelerin katkılarıyla ulusal ve uluslar arası seminerler, kurslar, konferanslar ve sempozyumlar ile ihtiyaca yönelik paket eğitim programları düzenlenmiş olup, bu kapsamda 21 adet eğitim etkinliği (dokuz adeti hizmet-içi) gerçekleştirilmiş ve 650 kişinin katılımı sağlanmıştır.

- **Laboratuvar alt yapısının geliştirilmesi:** İhtiyaca yönelik yeni Laboratuvar cihazlarının alınması/geliştirilmesi sağlanmış, idari birimler, laboratuvarlar ve sosyal tesislerin bakım onarımı ile iyileştirme çalışmalarında bulunulmuştur.

2003 Yılında Gerçekleşen Önemli Faaliyetler:

- Uluslararası Akreditasyon Belgesine sahip BUTAL'deki Fizik Lab.'nda; 2.163, Kimya&Ekoteks Lab.'nda; 3.650, Çevre Lab.'nda; 9.146, Desen Lab.'nda; 175, Sümer Holding A.Ş. İşletmelerinden gelen talepler doğrultusunda da 415 olmak üzere toplam 15.549 adet test ve analiz gerçekleştirilmiştir.
- Dönem içinde ürün ve üretim proseslerine yönelik raporlar düzenlenmiş, emisyon ölçümleri ile yanma ve proses bacalarının kontrolü gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 2003 yılı içerisinde 33 adet teknik rapor düzenlenmiştir.
- Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından verilen Gözetim Hizmetleri yetkisi çerçevesinde, ticarete konu olan malın sevkiyatının satış sözleşmesinde öngörülen koşullara ne ölçüde uygun olarak gerçekleştirildiğinin tespit edilerek raporla belgelenmesi çalışmaları kapsamında 28 adet teknik rapor düzenlenmiştir.
- 8-19 Aralık 2003 tarihleri arasında; T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) işbirliğiyle TÜBİTAK-BUTAL tesislerinde, Kırgızistan, Bangladeş, Sudan, Suriye, Tacikistan, Pakistan, Moğolistan ve Özbekistan'dan teknik elemanların katıldığı "Tekstilde Kalite ve Proses Kontrol" konulu uluslararası workshop düzenlenmiştir.

5.7. DNA/Doku Bankası ve Gen Araştırma Laboratuvarı

DNA/Doku Bankası, 1994 yılında Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Stratejik Odak Nokta Projesi kapsamında, kalıtsal hastalıklarda DNA ve doku /hücre arşivlenmesi amacı ile kurulmuş olup, 1995 yılından itibaren çalışmalarını TÜBİTAK Başkanlığı ve Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü arasındaki protokol çerçevesinde Kolaylık Birimi olarak devam ettirmektedir.

Laboratuvarın Misyonu

Uluslararası standartlara uygun olarak kalıtsal hastalıklardan etkilenmiş ailelerden biyolojik örnekleme gerçekleştirmek, bu hastalıklara ait veri tabanları oluşturmak ve bu altyapının biyomedikal araştırmalar için kullanılmasını sağlamaktır.

Laboratuvarın Vizyonu

Ünitenin ulusal nitelikli bir merkez haline gelmesi ve biyolojik kaynak bankası örnekleri kullanılarak genomik ve proteomik çalışmalar için kurum içi ve kurum dışı araştırmacılar tarafından uluslararası rekabet gücü yüksek ve fikri mülkiyet eldesi olabilecek çalışmaların gerçekleştirilmesidir.

Laboratuvarın Temel Görevleri

Ünitenin bankalama etkinlikleri çerçevesinde, DNA/RNA, cDNA gibi biyolojik örneklerin izolasyonu / arşivlenmesi, EBV lenfoblastoid hatlarının oluşturulması, doku/hücre arşivlenmesi ve gen araştırmaları kapsamında genotiplendirme, genetik varyasyonların tesbiti, hastalıklara yatkınlığa neden olan genlerin araştırılması, fonksiyonel genomik alanındaki teknolojileri geliştirmek üzere çalışmalar yürütmek, bunun yanısıra, özellikle kurum dışı araştırcılara ve lisans/yüksek lisans öğrencilerine genetik teknolojiler konusunda eğitim vermektir.

2003 yılının hedefleri

Biyolojik banka kapasitesinin geliştirilmesi, bu örneklerin araştırcılar tarafından verimli kullanımının sağlanması ve uluslararası biyolojik bankalarla işbirliği yaparak bu konuda kabul gören standartlara erişmek olarak belirlenen 2003 yılı Hedefleri arasında Laboratuvar'ın vizyonu doğrultusunda yüksek ölçekli teknolojilerin Laboratuvar'da kullanılabilir hale gelmesi de yer almıştır.

Hedeflerin gerçekteşme durumları

DNA bankası kapasitesi % 12 ve doku bankası kapasitesi % 4 oranında genişletilmiştir. Biyolojik banka örnekleri kullanılarak yapılan araştırma faaliyetlerinden ünite araştırcıları tarafından iki, ünite dışı araştırcılar tarafından üç adet yayın gerçekteştirilmiştir. 2003 yılı içerisinde toplam beş araştırıcı/öğrenci üniteye teknoloji eğitimi almıştır. 2003 yılında ünitenin kuruluşundan bu yana işbirliği yapmakta olduğu GENETHON (Fransa) İnsan Genom Araştırmaları Merkezi, DNA Bankası ile ortak çalışmalarını sürdürmüş ve ayrıca International Society for Biological and Environmental Repositories (ISBER) (ABD) kuruluşuna üye olmuştur. 2003 yılında ünitenin bir araştırıcı SAGE (Serial Analysis of Gene Expression) konusunda Academisch Medisch Centrum (Amsterdam Univ., Hollanda) da eğitim almış ve ünitemizin beyin bankası örneklerini kullanarak "mesial temporal lobe epilepsi" de transkriptomik çalışmalar gerçekteştirerek yayına hazırlamıştır.

Diğer faaliyetler

Ünitenin faaliyetleri arasında, araştırcılara TÜBİTAK / Üniversite Araştırma Fonu kaynaklı projeleri için altyapı / teknolojik destek sağlamak yer almaktadır. 2003 yılında Laboratuvar hücre kültürü ve gen teknolojileri açısından altı araştırıcıya destek vermiştir.

6. PERSONEL DURUMU VE BÜTÇE UYGULAMASI

6.1. Personel Durumu

TÜBİTAK Hizmet Grupları ve Dereceler cetveline göre TÜBİTAK personeli beş ana grupta toplanmış olup kadro unvanları aşağıda sıralanmıştır.

Y Grubu (Yönetim): Başkan, Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter, MAM Başkanı, Asosye Başkan Yardımcısı, Enstitü Müdürü, MAM Başkan Yardımcısı, Grup Yürütme Komitesi Sekreteri, Bilim Alanı Sorumlusu, Enstitü Müdür Yardımcısı, Laboratuvar Müdürü, Danışman, Hukuk Müşaviri, Denetleme ve Değerlendirme Başkanı, Daire Başkanı, Denetleme ve Değerlendirme Başkan Yardımcısı, Denetim Elemanı, Müdür.

AG Grubu (Araştırma): Başuzman Araştırmacı, Uzman Araştırmacı, Araştırmacı.

A Grubu (Teknik ve Destek) : Başuzman, Başmühendis, Müdür Yardımcısı, Uzman, Uzman Yardımcısı, Mühendis.

B Grubu (Hizmet) : Koruma Güvenlik Amiri, Başteknisyen, Uzman Teknisyen, Teknisyen, Şef, Memur, Sekreter, Hemşire, Veznedar.

C Grubu (Yardımcı Hizmet) : Memur, Başaşçı, Başşoför, Şefgarson, Aşçı, Şoför, Usta, Garson, Bulaşıkçı, Hizmetli, Dağıtıcı.

Kurum Personelinin hizmet gruplarına göre dağılımı Tablo 14'de gösterilmiştir.

Tablo 14. TÜBİTAK'ın 2003 Yılı Sonu İtibariyle Hizmet Gruplarına Göre (Özel Sözleşmeli Personel Hariç) Personel Dağılımı

BİRİM	Y GRUBU	AG GRUBU	A GRUBU	B GRUBU	C GRUBU	TOPLAM
BAŞKANLIK	55	8	118	172	83	436
BUTAL	2	16	13	17	10	58
TUG	5	2	4	15	4	30
ULAKBİM	2	10	28	40	3	83
SAGE	3	108	7	56	18	192
BILTEN	4	90	4	30	8	136
MAM	32	234	61	249	45	621
TBAE	2	26	1	4	8	41
UME	3	101	18	46	21	189
UEKAE	7	131	16	52	8	214
GMBAE	3	15	14	19	18	69
TÜSSİDE	7	22	2	21	14	66
TOPLAM	125	763	286	721	240	2135

Genel toplam içinde grupların oransal dağılımı Y Grubu % 6, AG grubu % 36, A, B, C gruplarının ise sırayla % 13, % 34, % 11 'dir. Ayrıca Başkanlıkta 14, BUTAL'da 1, TÜSSİDE'de 1 olmak üzere toplam 16 özel sözleşmeli personel bulunmaktadır. SAGE'de 63, BİLTEN'de 50, MAM'da 53, UEKAE'de 204, TÜSSİDE'de 4 olmak üzere toplam 374 personel Kurum dışından desteklenen projelerde istihdam edilmektedir.

2002 yılında Kurumdaki personel sayısı 17'si özel sözleşmeli olmak üzere toplam 2238 kişidir. 2003 yılında bu sayı 16'sı özel sözleşmeli olmak üzere 87 kişi azalarak toplam 2151 kişi olmuştur. Personel sayısındaki 2002 yılına göre değişikliklerin birim ve gruplara göre dağılımı Tablo 15'de verilmiştir.

Tablo 15. TÜBİTAK'da Rapor Döneminde Personel Sayısındaki (Özel Sözleşmeli Personel Hariç) Değişimin Birim ve Hizmet Gruplarına Göre Dağılımı

BİRİM	Y GRUBU	AG GRUBU	A GRUBU	B GRUBU	C GRUBU	TOPLAM
BAŞKANLIK	-3	-	-3	-13	-3	-22
BUTAL	-	-	-	-1	-	-1
TUG	1	-	-	-	-	1
ULAKBİM	-	1	-	-1	-1	-1
SAGE	-	3	-2	-	-1	-
BİLTEN	-1	-12	-	-1	-	-14
MAM	1	-40	-	-1	-1	-41
TBAE	-	-1	-	-	-	-1
UME	-	-2	-	1	3	2
UEKAE	-	1	5	-2	-	4
GMBAE	1	-2	-2	-	-1	-4
TÜSSİDE	-	-3	-	-	-6	-9
TOPLAM	-1	-55	-2	-18	-10	-86

6.2. BÜTÇE UYGULAMASI ve BİLANÇO

2003 Mali yılı TÜBİTAK Uygulama Bütçesi ile yıl sonu kapanış işlemleri doğrultusunda hazırlanan mali raporlar aşağıda sunulmuştur.

6.2.1. 2003 MALİ YILI BÜTÇE GERÇEKLEŞMESİ

A. Gelir Bütçesi

2003 Mali yılında 331.450.097.076.723.TL gelir gerçekleşmiş olup, gelir bütçesi gerçekleşmesine ilişkin bilgiler EK 11, Tablo 1-2' de sunulmuştur.

A.1-Devlet Yardımı

2003 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Kurumumuzca kullanılmak üzere Başbakanlığın,

900.03.3.381.100 Personel Giderleri tertibine	79.000.000.000.000.-TL
900.03.3.381.900 Diğer Cari Giderler tertibine	39.000.000.000.000.-TL
900.03.2.381.900 Yatırım Giderleri tertibine	22.195.000.000.000.-TL
900.03.3.391.900 AB. 6. Çerçeve Programı	33.777.000.000.000.-TL

olmak üzere toplam 173.972.000.000.000.-TL ödenek öngörülmüştür. Ancak 08.04.2003 tarih 25073 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2003 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatı gereğince yatırım ödeneğine %25 bloke uygulanmış olduğundan Uygulama Bütçesi'nde devlet yardımı 168.423.250.000.000.-TL olarak yer almıştır.

26.07.2003 tarih 25180 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2003 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatı gereğince yatırım ödeneklerindeki bloke %14'e indirilmiş olup yıl sonu devlet yardımı;

Personel Giderleri	72.000.000.000.000.-TL
Diğer Cari Giderleri	39.000.000.000.000.-TL
AB. 6. Çerçeve Programı Katkı Payı	55.602.000.000.000.-TL
Yatırım Giderleri	19.000.000.000.000.-TL

olmak üzere toplam 185.602.000.000.000.-TL gerçekleşmiştir.

Ayrıca TÜSSİDE için Milli Eğitim Bakanlığı'ndan Başbakanlık bütçesine ;

Personel Giderleri	2.200.000.000.000.-TL
Diğer Cari Giderleri	600.000.000.000.-TL
Yatırım Giderleri	2.230.000.000.000.-TL

olmak üzere toplam 5.030.000.000.000.-TL aktarılmış olup yıl sonu devlet yardımı ödeneği 190.632.000.000.000.-TL olarak gerçekleşmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda 2003 mali yılında toplam 190.632.000.000.000.-TL devlet yardımı gerçekleşmiş olup bu tutar toplam gelirin % 57,51'ini oluşturmuştur.

A.2- Özkaynak

▪ 2002 Mali Yılından Devreden Gelirler

2002 Mali yılından 2003 mali yılına devreden gelirler ;

BAŞKANLIK	9.647.102.097.892.-TL
SAGE	2.784.179.090.148.-TL
BİLTEN	2.834.275.895.597.-TL
ULAKBİM	1.272.827.525.924.-TL
TUG	152.731.211.740.-TL
MAM	5.391.122.744.493.-TL
UEKAE	12.679.428.665.387.-TL
TBAE	437.593.061.147.-TL
UME	1.786.990.654.373.-TL
BUTAL	453.198.315.615.-TL
GMBAE	150.368.938.532.TL
TÜSSİDE	2.542.744.824.228.-TL
ÖZEL GELİRLER	4.224.584.000.000.-TL

olmak üzere toplam 44.357.147.025.076.-TL gerçekleşmiş olup bu tutar toplam gelirin % 13,4'ünü oluşturmuştur.

▪ Özgelirler

2003 Mali yılında;

Taşınır Taşınmaz Mal Geliri	9.316.575.525.996.-TL
Endüstriyel Hizmet ve Proje Geliri	48.751.347.476.289.-TL
Yayın Geliri	4.235.170.946.729.-TL
Diğer Gelirler	-902.421.061.988.-TL

(Döviz Kur zararı nedeniyle “-“ bakiye vermiştir.)

olmak üzere toplam 61.400.672.887.026.-TL olarak gerçekleşmiş olup bu tutar toplam gelirin % 18,5 'ini oluşturmuştur.

▪ Özel Gelirler

2003 Mali yılında;

BAYG NATO	784.456.302.622.-TL
MAM Dünya Bankası	15.934.558.725.474.-TL
UME Dünya Bankası	14.778.071.469.660.-TL
TİDEB AR-GE	3.363.190.516.865.-TL
TİDEB USKA	200.000.150.000.-TL

gelirleri olmak üzere toplam 35.060.277.164.621.-TL özel gelir elde edilmiş olup bu tutar toplam gelirin %10,6 'sını oluşturmuştur.

B- Gider Bütçesi

2003 Mali yılında 252.867.186.755.902.-TL gider gerçekleşmesi olup detayı aşağıda sunulmuştur.

Personel Giderleri	75.900.795.121.253.-TL
Diğer Cari Giderleri	79.564.745.947.717.-TL
Yatırım Giderleri	63.853.729.667.757.-TL
Özel Giderler	33.547.916.019.175.-TL

Gider türlerinin toplam gider içindeki oranları; personel giderleri için % 30, diğer cari giderler için % 31,5, yatırım giderleri için % 25,3 ve özel giderler için % 13,3 olarak gerçekleşmiştir.

2003 mali yılı gider gerçekleşmesi ve 2002-2003 yılları gerçekleşen gider karşılaştırmasına ilişkin ayrıntılı bilgiler EK 11, Tablo 3-4-5-6'da sunulmuştur.

C- Gelir-Gider Farkı

2003 Mali yılında 331.450.097.076.723.-TL gelir ve 252.867.186.755.902.-TL gider gerçekleşmiş, gelir-gider farkı olan 78.582.910.320.821.-TL 2004 mali yılına devretmiştir.

6.2.2. Gelir-Gider Analizi

Gelir-gider analizine ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 16-17'de sunulmuştur.

6.2.3. 2003 Mali Yılı Bilançosu

TÜBİTAK 2003 Mali Yılı Konsolide Bilançosu EK 11 Tablo 7'de sunulmuştur.

TABLO 16. 2003 MALİ YILI BİRİMLER BAZINDA GELİR-GİDER GERÇEKLEŞMESİ

MASRAF YERLERİ	DEVLET YARDIMI	ÖZKAYNAK	TOPLAM GELİR	GİDER	DEVREDEDEN GELİR
BAŞKANLIK	84.896.811.599.455	17.324.193.023.328	102.221.004.622.783	70.685.236.948.492	31.535.767.674.291
BAYG	2.500.000.000.000	123.242.230.700	2.623.242.230.700	1.430.501.794.781	1.192.740.435.919
SAGE	13.966.894.039.442	5.136.117.524.074	19.103.011.563.516	13.986.321.517.606	5.116.690.045.910
BİLTEN	6.235.561.262.083	5.057.565.867.794	11.293.127.129.877	8.761.744.333.593	2.531.382.796.284
ULAKBİM	26.912.331.041.912	1.361.991.496.336	28.274.322.538.248	26.914.174.202.963	1.360.148.335.285
TUG	1.260.494.702.984	155.527.041.867	1.416.021.744.851	1.162.896.125.854	253.125.618.997
MAM	24.342.639.882.331	27.458.309.536.558	51.800.949.418.889	39.309.662.662.668	12.491.286.756.221
UEKAE	10.716.163.127.317	36.946.544.136.372	47.662.707.263.689	32.297.782.935.128	15.364.924.328.561
TBAE	1.781.505.633.129	452.252.499.052	2.233.758.132.181	1.734.292.602.427	499.465.529.754
UME	8.748.473.165.744	4.276.495.040.610	13.024.968.206.354	12.193.407.127.774	831.561.078.580
BUTAL	1.945.576.490.288	1.433.174.509.525	3.378.750.999.813	2.449.798.215.977	928.952.783.836
GMBAE	2.295.549.055.315	260.472.603.448	2.556.021.658.763	2.365.535.743.714	190.485.915.049
TÜSSİDE	5.030.000.000.000	3.522.794.052.438	8.552.794.052.438	6.027.916.525.750	2.524.877.526.688
ÖZEL GELİR-GİDERLER	0	37.309.417.514.621	37.309.417.514.621	33.547.916.019.175	3.761.501.495.446
BAYG NATO		4.276.228.302.622	4.276.228.302.622	1.283.727.394.723	2.992.500.907.899
MAM		15.934.558.725.474	15.934.558.725.474	15.934.558.725.474	0
UME		14.778.071.469.660	14.778.071.469.660	14.778.071.469.660	0
TİDEB (AR-GE)-(USKA)		2.320.559.016.865	2.320.559.016.865	1.551.558.429.318	769.000.587.547
TOPLAM	190.632.000.000.000	140.818.097.076.723	331.450.097.076.723	252.867.186.755.902	78.582.910.320.821

TABLO 17. 2003 MALİ YILI ÖDENEK TÜRLERİ BAZINDA GELİR-GİDER GERÇEKLEŞMESİ

MASRAF YERLERİ	DEVLET YARDIMI	ÖZKAYNAK	TOPLAM GELİR	GİDER	DEVREDEN GELİR
A- PERSONEL	74.200.000.000.000	1.700.795.121.253	75.900.795.121.253	75.900.795.121.253	0
BAŞKANLIK	12.821.511.599.455	1.324.457.501.768	14.145.969.101.223	14.145.969.101.223	0
SAGE	7.431.894.039.442	0	7.431.894.039.442	7.431.894.039.442	0
BİLTEN	5.162.421.262.083	0	5.162.421.262.083	5.162.421.262.083	0
ULAKBİM	2.540.331.041.912	0	2.540.331.041.912	2.540.331.041.912	0
TUG	837.994.702.984	0	837.994.702.984	837.994.702.984	0
MAM	22.457.359.882.331	0	22.457.359.882.331	22.457.359.882.331	0
UEKAE	8.966.163.127.317	0	8.966.163.127.317	8.966.163.127.317	0
TBAE	1.446.105.633.129	0	1.446.105.633.129	1.446.105.633.129	0
UME	6.528.093.165.744	275.000.000.000	6.803.093.165.744	6.803.093.165.744	0
BUTAL	1.763.076.490.288	0	1.763.076.490.288	1.763.076.490.288	0
GMBAE	2.045.049.055.315	13.189.136	2.045.062.244.451	2.045.062.244.451	0
TÜSSİDE	2.200.000.000.000	101.324.430.349	2.301.324.430.349	2.301.324.430.349	0
B- DİĞER CARİ	95.202.000.000.000	9.043.791.893.371	104.245.791.893.371	79.564.745.947.717	24.681.045.945.654
BAŞKANLIK	66.702.000.000.000	646.105.996.500	67.348.105.996.500	46.117.200.886.487	21.230.905.110.013
BAYG	2.500.000.000.000	123.242.230.700	2.623.242.230.700	1.430.501.794.781	1.192.740.435.919
SAGE	85.000.000.000	1.000.000.000.000	1.085.000.000.000	653.875.474.180	431.124.525.820
BİLTEN	85.000.000.000	433.094.933.773	518.094.933.773	436.182.063.602	81.912.870.171
ULAKBİM	24.200.000.000.000	818.654.714.693	25.018.654.714.693	24.060.381.481.634	958.273.233.059
TUG	100.000.000.000	6.274.656.704	106.274.656.704	106.274.656.704	0
MAM	425.000.000.000	2.924.218.282.337	3.349.218.282.337	2.904.968.954.929	444.249.327.408
UEKAE	30.000.000.000	1.379.362.448.646	1.409.362.448.646	1.409.362.448.646	0
TBAE	215.000.000.000	167.037.944.582	382.037.944.582	260.119.134.637	121.918.809.945
UME	85.000.000.000	1.085.105.173.036	1.170.105.173.036	1.170.105.173.036	0
BUTAL	75.000.000.000	325.876.321.886	400.876.321.886	253.909.499.431	146.966.822.455
GMBAE	100.000.000.000	103.486.206.451	203.486.206.451	130.531.395.587	72.954.810.864
TÜSSİDE	600.000.000.000	31.332.984.063	631.332.984.063	631.332.984.063	0
C- YATIRIM	21.230.000.000.000	92.764.092.547.478	113.994.092.547.478	63.853.729.667.757	50.140.362.879.721
BAŞKANLIK	1.868.513.000.000	1.869.886.603.058	3.738.399.603.058	2.969.453.053.309	768.946.549.749
SAGE	6.450.000.000.000	4.136.117.524.074	10.586.117.524.074	5.900.552.003.984	4.685.565.520.090
BİLTEN	988.140.000.000	4.624.470.934.021	5.612.610.934.021	3.163.141.007.908	2.449.469.926.113
ULAKBİM	172.000.000.000	543.336.781.643	715.336.781.643	313.461.679.417	401.875.102.226
TUG	322.500.000.000	149.252.385.163	471.752.385.163	218.626.766.166	253.125.618.997
MAM	1.460.280.000.000	24.534.091.254.221	25.994.371.254.221	13.947.333.825.408	12.047.037.428.813
UEKAE	1.720.000.000.000	35.567.181.687.726	37.287.181.687.726	21.922.257.359.165	15.364.924.328.561
TBAE	120.400.000.000	285.214.554.470	405.614.554.470	28.067.834.661	377.546.719.809
UME	2.135.380.000.000	2.916.389.867.574	5.051.769.867.574	4.220.208.788.994	831.561.078.580
BUTAL	107.500.000.000	1.107.298.187.639	1.214.798.187.639	432.812.226.258	781.985.961.381
GMBAE	150.500.000.000	156.973.207.861	307.473.207.861	189.942.103.676	117.531.104.185
TÜSSİDE	2.230.000.000.000	3.390.136.638.026	5.620.136.638.026	3.095.259.111.338	2.524.877.526.688
ARAŞTIRMA GRUPLARI	3.504.787.000.000	13.483.742.922.002	16.988.529.922.002	7.452.613.907.473	9.535.916.014.529
D- ÖZEL GİDERLER	0	37.309.417.514.621	37.309.417.514.621	33.547.916.019.175	3.761.501.495.446
BAYG NATO		4.276.228.302.622	4.276.228.302.622	1.283.727.394.723	2.992.500.907.899
MAM Dünya Bankası Kredisi		15.934.558.725.474	15.934.558.725.474	15.934.558.725.474	0
UME Dünya Bankası Kredisi		14.778.071.469.660	14.778.071.469.660	14.778.071.469.660	0
TİDEB		2.320.559.016.865	2.320.559.016.865	1.551.558.429.318	769.000.587.547
TİDEB (AR-GE)		1.388.198.866.865	1.388.198.866.865	1.387.887.165.988	311.700.877
TİDEB (USKA)		932.360.150.000	932.360.150.000	163.671.263.330	768.688.886.670
TOPLAM	190.632.000.000.000	140.818.097.076.723	331.450.097.076.723	252.867.186.755.902	78.582.910.320.821

EK 1. BİLİM KURULU, BAŞKAN VE BAŞKAN YARDIMCILARI, GENEL SEKRETER

Başkan	Prof. Dr. Namık Kemal PAK	31.05.1999 – 31.05.2003
Üye	Prof. Dr. Nüket YETİŞ	22.12.2003 – Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Erhan BİŞKİN	21.09.2001 – Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Ekrem EKİNCİ	21.09.1997 – Devam Ediyor
Üye	Hüsamettin KAVİ	21.09.2001 – Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Derin ORHON	13.04.2001 – Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Abdullah ATALAR	22.12.2003 – Devam Ediyor
Üye	Doç. Dr. Ahmet ADEMOĞLU	22.12.2003 – Devam Ediyor
Üye	Bayram MECİT	22.01.2003 – Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Hüseyin AKAN	22.12.2003 – Devam Ediyor
Üye	Nuri GÜRGÜR	22.12.2003 – Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Ömer Ziya CEBECİ	22.12.2003 – Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Önder PEKCAN	22.01.2003 - Devam Ediyor
Üye	Prof. Dr. Tuncay BİRAND	21.09.1999 – 21.09.2003
Üye	Atila CANDIR	21.09.1995 – 21.09.2003
Üye	Dr. Attila KARAOSMANOĞLU	21.09.1995 – 21.09.2003
Üye	Prof. Dr. Şevket RUACAN	15.11.1999 – 21.09.2003
Üye	Prof. Dr. Öktem VARDAR	11.06.2001 – 21.09.2003
Üye	Prof. Dr. Şefik SÜZER	22.01.2003 – 21.09.2003

BAŞKAN YARDIMCILARI

Prof. Dr. Tuğrul TANKUT	09.06.1999 – Devam Ediyor
Prof. Dr. Nevzat ÖZGÜVEN	16.02.1998 – 15.05.2003

ASOSYE BAŞKAN YARDIMCILARI

Prof. Dr. Cemal SAYDAM	02.07.2001– Devam Ediyor
Prof. Dr. S. Turgut TÜMER	02.10.2001– Devam Ediyor
Prof. Dr. Türker GÜRKAN	11.02.2002- Devam Ediyor

GENEL SEKRETER

Salih Zeki TOKDEMİR	16.11.1993 – Devam Ediyor
---------------------	---------------------------

**EK 2. ARAŞTIRMA MERKEZİ BAŞKANI, ENSTİTÜ MÜDÜRLERİ VE ARAŞTIRMA GRUPLARI
YÜRÜTME KOMİTELERİ SEKRETER VE ÜYELERİ**

MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ

Prof. Dr. Naci GÖRÜR 29.05.2000 – Devam Ediyor

SAVUNMA SANAYİİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ

Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN 22.09.1995 – Devam Ediyor

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE ELEKTRONİK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Prof. Dr. Erol KOCAOĞLAN 17.07.2002 – Devam Ediyor

ULUSAL METROLOJİ ENSTİTÜSÜ

Doç. Dr. Hüseyin UĞUR 25.11.1991 – Devam Ediyor

ULUSAL GÖZLEMEVİ

Prof. Dr. Zeki ASLAN 06.10.1995 – Devam Ediyor

TEMEL BİLİMLER ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Prof. Dr. İsmail Hakkı DURU 23.03.2000 – Devam Ediyor

ULUSAL AKADEMİK AĞ VE BİLGİ MERKEZİ

Doç. Dr. Tuğrul YILMAZ 04.04.2000 – Devam Ediyor

ULUSAL ELEKTRONİK VE KRİPTOLOJİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önder YETİŞ 15.01.1998 – Devam Ediyor

ÇUKUROVA İLERİ TARIM TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Prof. Dr. Namık Kemal KOÇ 14.12.2002 - Devam Ediyor

TÜRKİYE SANAYİ SEVK VE İDARE ENSTİTÜSÜ

Prof. Dr. Nüket YETİŞ 14.08.2002 - Devam Ediyor

BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBU

G.Y.K. Sekreteri	Prof. Dr. M. Aşkın TÜMER	16.09.2002- Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Betül KIRDAR	09.12.1996-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Sinan BİLİKMEN	10.11.1998-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Emin KANSU	03.11.1999-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Yusuf ÜNLÜ	10.11.1998-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Yusuf YAĞCI	01.11.1996-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Erol KOCAOĞLAN	29.08.2002-Devam Ediyor

ELEKTRİK ELEKTRONİK VE ENFORMATİK ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y.K. Sekreteri (V.)	Prof. Dr. Murat AŞKAR	20.03.2002-28.02.2003
G.Y.K. Sekreteri (V.)	Prof. Dr. Zekeriya AYDIN	28.02.2003-11.04.2003
G.Y.K. Sekreteri (V.)	Doç. Dr. Aydan ERKMEN	11.04.2003-13.09.2003
G.Y.K. Sekreteri	Doç. Dr. Aydan ERKMEN	13.09.2003-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Mehmet BARAY	08.03.1995-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Bülent ÖZGÜÇ	28.04.1997-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Mehmet ŞAFAK	25.05.1998-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Erdal PANAYIRCI	26.04.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Doç. Dr. Tayfun AKIN	11.05.2001-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Zafer ÜNVER	03.04.2002-Devam Ediyor

İNŞAAT VE ÇEVRE TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y.K. Sekreteri	Y. Müh. Ender ARKUN	24.03.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Ayşen ERGİN	11.03.1994-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Uğur ERSOY	11.03.1994-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Necati İNCEOĞLU	26.02.1998-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Ülkü YETİŞ	02.12.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Ferhan ÇEÇEN	01.11.2001-Devam Ediyor

MAKİNE, KİMYASAL TEKNOLOJİLER, MALZEME VE İMALAT SİSTEMLERİ ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y.K. Sekreteri	Prof. Dr. İsmail TOSUN	29.09.2003- Devam Ediyor
G.Y.K. Sekreteri (V.)	Prof. Dr. İsmail TOSUN	16.09.2002- 29.09.2003
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Sabri ALTINTAŞ	26.02.1994-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Tuncer TOPRAK	14.11.1997-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Yuda YÜRÜM	04.06.1998-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Timur DOĞU	09.05.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Nur Evin BOZŞAHİN	03.07.2000-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Mustafa Verşan KÖK	17.05.2001-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Hakkı ESKİCİOĞLU	02.10.2001-Devam Ediyor

SAĞLIK BİLİMLERİ ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y.K. Sekreteri (V.)	Prof. Dr. Mustafa İLHAN	01.09.1999-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Murat AKOVA	03.12.1999-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Ufuk HASANREİSOĞLU	26.07.1999-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Doç. Dr. Bülent ELİBOL	08.11.2000-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. M. Fethi ŞAHİN	09.07.1999-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Aytemiz GÜRGEY	03.12.1999-Devam Ediyor

TARIM ORMAN VE GIDA TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y.K. Sekreteri	Prof. Dr. Neşet KILINÇER	04.09.1995-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Jale ACAR	06.02.1998-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Melih BOYDAK	28.11.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. İsmail ÇAKMAK	01.11.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Atilla ERİŞ	06.11.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. M. Birkan YILDIRIM	26.11.2001-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Rıza KANBER	26.11.2001-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Levent BAYINDIRLI	28.11.2001-Devam Ediyor

TEMEL BİLİMLER ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y.K. Sekreteri	Prof. Dr. Yiğit GÜNDÜÇ	21.10.2003-Devam Ediyor
G.Y.K. Sekreteri (V)	Doç. Dr. Aydan ERKMEN	19.09.2003-21.10.2003
G.Y.K. Sekreteri	Prof. Dr. Zekeriya AYDIN	15.09.1998-15.09.2003
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Metin BALCI	10.03.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Bekir ÇETİNKAYA	18.05.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Tuna EKİM	09.05.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Neşe BİLGİN	10.03.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Arsin AYDINURAZ	01.05.2002-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Ramazan SEVER	01.09.1999-Devam Ediyor
Danışman Üye	Prof. Dr. Musa DOĞAN	21.10.2000-Devam Ediyor

VETERİNER VE HAYVANCILIK ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y.K. Sekreteri (V.)	Prof. Dr. Neşet KILINÇER	13.01.2002-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Ömer ESENDAL	26.11.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Selahattin CEYLAN	14.11.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Kamil ÖCAL	08.11.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Nihat ÖZEN	14.04.2003-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. İrfan EROL	14.04.2003-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Rafet ARPACIK	26.02.1994-14.03.2003

YER, DENİZ ve ATMOSFER BİLİMLERİ ARAŞTIRMA GRUBU

G.Y. K. Sekreteri V.	Prof. Dr. Cemal SAYDAM	10.11.2003-Devam Ediyor
G.Y. K. Sekreteri	Prof. Dr. Demir ALTINER	19.07.1999-06.11.2003
G.Y.K. Üyesi	Dr. Hakan BAŞARAN	05.12.1997-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Emin ÖZSOY	21.01.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Yücel YILMAZ	24.02.2000-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Dr. Merih KERESTECİOĞLU	23.03.2001-Devam Ediyor
G.Y.K. Üyesi	Prof. Dr. Mehmet KARACA	09.05.2001-Devam Ediyor

EK 3. 2003 YILINDA ÖNERİLEN VE DESTEKLENMESİNE KARAR VERİLEN PROJELERİN ÖNEREN KURULUŞLARA GÖRE SAYISAL DAĞILIMI

Öneren Üniversite/Kuruluş	Araştırma Projeleri(*)		Araştırma Altyapısını Destekleme Programı Projeleri		Toplam Proje Sayısı(**)	
	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı
A.İ.Baysal Ü.	8	4	0	0	8	4
A.Menderes Ü.	11	3	1	0	12	3
A.Kocatepe Ü.	12	1	0	0	12	1
Akdeniz Ü.	12	2	2	1	14	3
Anadolu Ü.	4	1	0	0	4	1
Ankara Ü.	44	21	20	9	64	30
Atatürk Ü.	5	4	0	0	5	4
Atılım Ü.	2	0	0	0	2	0
Balıkesir Ü.	5	4	5	2	10	6
Bilkent Ü.	14	10	0	0	14	10
Boğaziçi Ü.	16	10	0	0	16	10
Celal Bayar Ü.	5	2	1	0	6	2
Cumhuriyet Ü.	3	3	1	0	4	3
Ç. 18 Mart Ü.	15	4	0	0	15	4
Çukurova Ü.	24	6	3	1	27	7
Dicle Ü.	2	0	0	0	2	0
Doğu Akdeniz Ü.	1	0	0	0	1	0
D.E.Ü.	17	10	3	2	20	12
Dumlupınar Ü.	2	0	0	0	2	0
Ege Ü.	50	16	11	3	61	19
Erciyes Ü.	11	0	1	1	12	1
Fatih.Ü.	2	0	0	0	2	0
Firat Ü.	7	2	1	0	8	2
Gazi Ü.	17	7	6	3	23	10
Gaziantep Ü.	1	0	0	0	1	0
Gaziosmanpaşa Ü.	1	1	0	0	1	1
Gebze Yük.Tek.Ens.	13	4	0	0	13	4
Hacettepe Ü.	56	24	15	5	71	29
Harran Ü.	8	4	0	0	8	4
Işık Ü.	1	1	0	0	1	1
İnönü Ü.	3	2	0	0	3	2
İstanbul Ü.	12	3	0	0	12	3
İ.T.Ü.	36	17	0	0	36	17
İzmir Yük. Tek. Ens.	20	9	1	0	21	9
Kafkas Ü.	11	3	0	0	11	3
K.S.Ü.	10	2	1	0	11	2
K.T.Ü.	12	2	2	2	14	4
Kirikkale Ü.	2	0	1	0	3	0
Kocaeli Ü.	8	2	3	1	11	3
Koç Ü.	3	2	0	0	3	2
Marmara Ü.	6	1	10	5	16	6
Mersin Ü.	12	4	1	0	13	4
Muğla Ü.	4	1	0	0	4	1
M.Kemal Ü.	15	7	0	0	15	7
Niğde Ü.	5	3	0	0	5	3
Ondokuz M.Ü.	10	3	0	0	10	3
O.D.T.Ü	61	32	7	5	68	37
Osmangazi Ü.	4	0	0	0	4	0
Pamukkale Ü.	3	1	2	0	5	1
Sabancı Ü.	10	5	0	0	10	5
Sakarya Ü.	2	0	2	1	4	1
Selçuk Ü.	6	6	0	0	6	6
S.Demirel Ü.	9	3	9	3	18	6
Trakya Ü.	4	0	0	0	4	0
Uludağ Ü.	13	6	2	0	15	6
Yeditepe Ü.	6	0	1	1	7	1
Y.T.Ü	10	5	4	0	14	5
Y.Y.Ü.	11	7	1	0	12	7
Z.Karaelmas Ü.	1	2	0	0	1	2
Toplam	678	272	117	45	795	317
Kamu	21	8	0	0	21	8
Özel	1	0	0	0	1	0
Diğer	9	0	1	0	10	0
G.Toplam	709	280	118	45	827	325

(*)TÜBİTAK Araştırma,Sektör,Ünite ve Uluslararası projeleri kapsamaktadır.

(**)Önerilen 827 projeden 571'inin değerlendirme sonucu belli olmuştur.Desteklenen 325 projenin 121'i ise 2002 yılında önerilip,2003 yılında desteklenmiştir.

EK 4. DESTEKLENEREN BİLİMSEL TOPLANTILAR

Desteklenen Toplantının Adı	Tarih	Destekleyen Grup
13 th International Conference on Artificial Neural Networks and 10 th International Conference on Neural Information Processing(*)	26-29.06.2003	EEEAG
Conference on Control Applications(*)	23-25.06.2003	EEEAG
International Fuzzy Systems Association World Congress(*)	29.6-02.07.2003	EEEAG
1.Ulusal Yazılım Mühendisliği Sempozyumu	23-25.10.2003	EEEAG
18 th International Symposium on Computer and Information Sciences	03-05.11.2003	EEEAG
3.Ulusal Proje Aranıyor' 03 Öğrenci Sempozyumu	28-30.04.2003	EEEAG
12.Uluslararası Yapay Zeka ve Sinir Ağları Sempozyumu	02-04.07.2003	EEEAG
2.Sinyal İşleme ve İletişim Uygulamaları Kurultayı	18-20.06.2003	EEEAG
International Workshop on Automatic Systems for Building the Infrastructure in Developing Countries DECOM-TT 2003	26-28.06.2003	EEEAG
International Conference on Oil Spills, Oil Pollution and Remediation	16-18.09.2003	İÇTAG
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası V.Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi: "Çevre Bilim ve Teknoloji" Küreselleşmenin Yansımaları	01-04.10.2003	İÇTAG
9 th Europia International Conference of E-Activities and Intelligent Support in Design and the Built Environment	08-10.10.2003	İÇTAG
Livable Environmental and Architecture Second International Congress	01-04.07.2003	İÇTAG
17.Teknik Kongre ve Sergisi	15-17.04.2003	İÇTAG
Trafik ve Yol Güvenliği 2.Ulusal Kongresi ve Sergisi	07-09.05.2003	İÇTAG
Water Supply and Drainage for Buildings	10-12.09.2003	İÇTAG
1.Uluslararası Ekserji, Enerji ve Çevre Sempozyumu(*)	13-17.07.2003	MİSAG
Uluslararası Isparta Tekstil Kongresi(*)	22-23.05.2003	MİSAG
Recent Advances in Space Technologies	20-22.11.2003	MİSAG
3.Uluslararası Ambalaj Kongresi ve Sergisi	03-06.12.2003	MİSAG
International Symposium on Turbulence,Heat and Mass Transfer	12-17.10.2003	MİSAG
Uluslararası Boya,Vernik,Mürekkep ve Yardımcı Maddeler Sanayi Kongresi ve Sergisi	15-17.04.2004	MİSAG
14.Ulusal Isı Bilimi ve Tekniği Kongresi	03-05.09.2003	MİSAG
6.Uluslararası Kırılma Konferansı	10-12.09.2003	MİSAG
Organic Solar Cells Symposium	24-25.06.2003	MİSAG

Desteklenen Toplantının Adı	Tarih	Destekleyen Grup
IBRO Course in Neuroscience	10-18.09.2003	SBAG
13 th Balkan Biochemical Biophysical Days & Meeting on Metabolic Disorders	12-15.10.2003	SBAG
21.Çocuk Cerrahisi Kongresi 7. Çocuk Cerrahisi Hemşireliği Kongresi	08-10.10.2003	SBAG
3.Dünya Ses Kongresi	26-30.06.2004	SBAG
21.Ulusal Klinik Nörofizyoloji EEG-EMG Kongresi	25-28.05.2004	SBAG
4.Balkan İmmünoloji Kongresi	05-08.09.2003	SBAG
2.Uluslararası 9.Ulusal Hemşirelik Kongresi	07-11.09.2003	SBAG
Selçuk Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 2. Uluslararası Kongresi	25-28.09.2003	SBAG
2.Ulusal Geriatri Kongresi	20-24.10.2003	SBAG
1 st Regional Meeting of the Asian Pacific Organization for Cancer Prevention	14-16.10.2003	SBAG
3.Uluslararası 6.Ulusal Menapoz ve Osteoporoz Kongresi	19-23.05.2004	SBAG
1.Uluslararası İnfertilite Kongresi	22-25.09.2004	SBAG
Uluslararası Katılımlı 3.Ulusal Tıp Etiği Kongresi	25-28.06.2003	SBAG
9.Ulusal Medikal Fizik Kongresi	04-06.09.2003	SBAG
2.Uluslararası Hemşirelik Yönetimi Kongresi	05-07.11.2003	SBAG
Türk Periodontoloji Derneği 13.Bilimsel Sempozyumu	25-26.12.2003	SBAG
15 Ulusal Kanser Kongresi	23-27.04.2003	SBAG
6 th International Symposium on Pharmaceutical Sciences	24-27.06.2003	SBAG
Kültür ve Hemşirelik	04-05.07.2003	SBAG
Türk Farmakoloji Derneği 17.Ulusal Farmakoloji Kongres	17-21.10.2003	SBAG
4.Ulusal Protez-Ortez Kongresi	15-19.10.2003	SBAG
8.Uluslararası Türk Ortodonti Derneği Sempozyumu	12-14.10.2003	SBAG
Cosmoderm III and the 5 th International Cosmetics Symposium	09-11.06.2003	SBAG
CCDs in Astronomy(*)	03-07.02.2003	TBAG
PROTEMİK:Protein Analizinde Yeni Yaklaşımlar(*)	23-27.06.2003	TBAG
Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Eubiyoloji Topluluğu Nörobiyoloji Kış Okulu (*)	17.22.02.2003	TBAG
8.Ulusal Nükleer Bilimler ve Teknolojileri Kongresi	15-17.10.2003	TBAG
10 th International Symposium on Biomedical Science and Technology	10-12.10.2003	TBAG

Desteklenen Toplantının Adı	Tarih	Destekleyen Grup
Temel ve Uygulamalı Alanlarda Uluslararası Katılımlı 1.Ulusal Glikobiyoloji Kongresi	14-16.05.2003	TBAG
12 th International Symposium on Environmental Pollution and its Impacts on Life in the Mediterranean Region	04-08.10.2003	TBAG
Mantık,Matematik ve Felsefe 1.Ulusal Sempozyumu	26-28.09.2003	TBAG
Genç İstatikçiler Kurultayı	01-03.08.2003	TBAG
10.Ulusal Biyoloji Kongresi	05-09.10.2003	TBAG
1.Ulusal Moleküler Biyoloji ve Genetik Öğrenci Kış Okulu	16-19.02.2004	TBAG
2 nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry	14-17.09.2003	TBAG
3.Ulusal Ekoloji Kış Okulu	24-30.01.2004	TBAG
Cumhuriyetimizin 80.yılı 1.Geometri Sempozyumu	03-04.07.2003	TBAG
Arkeo-Fizik Sempozyumu	04-06.07.2003	TBAG
16.Ulusal Matematik Sempozyumu	10-12.09.2003	TBAG
Sıvıhal Fiziği Çalışma Grubu 7.Ulusal Sıvıhal Fiziği Sempozyumu	19-21.09.2003	TBAG
Mini Workshop on Quantization,Dualities and Integrable Systems III	13-14.02.2003	TBAG
4.Elektrokimya Günleri	11-13.06.2003	TBAG
4.Ulusal Kromatografi Kongresi	17-19.09.2003	TBAG
11.Ulusal Kil Sempozyumu	03-06.09.2003	TBAG
1.Ulusal Kristalografi Toplantısı	22-24.04.2004	TBAG
Zararlı Kemirgenler,Mücadele Yöntemleri ve Ekosistem Yönetimi	27-29.06.2003	TOGTAG
13.Biyoteknoloji Kongresi	25-29.08.2003	TOGTAG
1.Ulusal Mikotoksin Sempozyumu	18-19.09.2003	TOGTAG
Ulusal Kivi ve Üzümsü Meyveler Sempozyumu	23-25.10.2003	TOGTAG
Conference of the IOBC WPRS Working Group on Integrated Protection of Stored Products	16-19.09.2003	TOGTAG
3.Gıda Mühendisliği Kongresi	02-04.10.2003	TOGTAG
3.Ulusal Tarım Kongresi	11-12.12.2003	TOGTAG
31. Uluslararası Ormanlık Öğrencileri Sempozyumu	01-15.09.2003	TOGTAG
Dünya ve Türkiye Tarımında Eğitim-Üretim-Örgütlenme	12-16.01.2004	TOGTAG

Desteklenen Toplantının Adı	Tarih	Destekleyen Grup
Cumhuriyetimizin 80.Yılında Bitkisel Üretim,Hayvancılık ve Ormancılık Kesimlerindeki Gelişmeler	11.3.03.2003	TOGTAG
Gıda Güvenliği ve Sağlık Riskleri Çalıştayı	20-22.10.2003	TOGTAG
2.Ulusal Ormancılık Kongresi	19-20.03.2003	TOGTAG
Süt Endüstrisinde Yeni Eğilimler Sempozyumu	22-23.05.2003	TOGTAG
International Advanced Research Workshop on Agricultural Activities and Food Safety Issues	25-30.05.2003	TOGTAG
International Congress on Information Technology in Agriculture,Food and Environment	07-10.10.2003	TOGTAG
Türkiye 4.Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi	08-12.09.2003	TOGTAG
GAP 3 Tarım Kongresi	02-03.10.2003	TOGTAG
3.Ulusal Gübre Kongresi	11-13.10.2004	TOGTAG
Tarımsal Mekanizasyon 21.Ulusal Kongresi	03-05.09.2003	TOGTAG
Türkiye 5.Tarla Bitkileri Kongresi	13-17.10.2003	TOGTAG
1.Ulusal Mikotoksin Sempozyumu	18-19.09.2003	TOGTAG
2.Ulusal Hayvan Besleme ve Kongresi	18-20.09.2003	VHAG
1.Uluslararası Hayvancılık Süt ve Et İşleme Endüstrisi ve Pazarlama Kongresi	04-07.12.2003	VHAG
Çiftlik Hayvanları Verim Kayıtlarında Varyans Unsurları Tahmini Çalıştayı	02-06.06.2003	VHAG
22.Worlds Poultry Congress	08-13.06.2004	VHAG
1.Türk Veteriner Jinekoloji Kongresi	04-06.09.2003	VHAG
26 th NATO/CCMS International Technical Meeting on Air Pollution Modelling and Its Application	26-30.05.2003	YDABAG
Workshop on 1) Distance Training for Biodiversity Conservation and Integrated Coastal Management in Croatia, Poland, Russian and Turkey 2) Creating an Internet Communication and Training Platform for Russia, Ukraine,Turkey and Poland on Public Participation in Coastal Management	27.09-01.10.2003	YDABAG
Türkiye Kuvaterneri Çalıştayı	29-30.05.2003	YDABAG
Upper Cretaceous Oceanic Red Beds: Response to Ocean/ Climate Global Change	18-23.08.2003	YDABAG
Denizel Biyolojik Çeşitlilik ve Nesli Tükenmekte Olan Türler	11-20.08.2003	YDABAG
Sırrı Erinç Sempozyumu-2003	11-13.09.2003	YDABAG
Mağara Ekosisteminin Türkiye'de Korunması ve Değerlendirilmesi: I. Sempozyum	06-07.12.2003	YDABAG

Desteklenen Toplantının Adı	Tarih	Destekleyen Grup
International Symposium on Industrial Minerals and Building Stones IBMS'2003	15-18.08.2003	YDABAG
Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü 10. Yıl Jeofizik Mühendisliği Sempozyumu	13-15.05.2003	YDABAG
Süleyman Demirel Üniv., Mühendislik Mimarlık Fak.Jeoloji Mühendisliği Bölümü 20.Yıl Jeoloji Sempozyumu	14-16.05.2003	YDABAG
Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Jeodezik Ağlar Çalıştayı	24-26.09.2003	YDABAG
Aktif Tektonik Araştırma Grubu Yedinci Toplantısı	01-03.10.2003	YDABAG
6 th International Workshop on Beach Management in the Mediterranean and the Black Sea	09-15.06.2003	YDABAG
2.Ulusal Çevre Kirliliği Kontrolü Sempozyumu	22-24.10.2003	YDABAG
Değişen Dünya ve Türkiye'de Eşitsizlikler	16-18.10.2003	KURUL

(*)2002 yılında önerilip 2003 yılında destelenmiştir.

31 Aralık 2003 Tarihi İtibarıyla İncelemede Olan Toplantılar

İncelemede Olan Toplantının Adı	Tarih	İnceleyen Grup
12.Sinyal İşleme ve İletişim Uygulamaları Kurultayı	25-27.04.2004	EEEAG
İTÜ 9.Endüstriyel Kirlenme Kontrolü Sempozyumu	02-04.06.2004	İÇTAG
10.Denizli Malzeme Sempozyumu ve Sergisi	14-16.04.2004	MİSAG
International "Industrial Microalgac and Applied Algal Biotechnology Course"	07-11.06.2004	TBAG
1.Uluslararası Avrasya Ornitoloji Kongresi	08-11.04.2004	TBAG
5.Ulusal Sebze Tarımı Sempozyumu	21-24.09.2004	TOGTAG
Uluslararası 10. Kabuklubit Simpozyumu	19-23.04.2004	TOGTAG
1.Ulusal Malakoloji Kongresi	01-03.09.2004	YDABAG

**EK 5. TÜBİTAK-ULUSLARARASI TOPLANTI DESTEKLEME PROGRAMI (TÜSEP)
ÇERÇEVESİNDE 2003 YILINDA DÜZENLENEN TOPLANTILAR**

Toplantının Adı	Yürütücüsü	Kuruluşu	Tarihi
Frontiers in Neurodegenerative Disorders and Aging: Fundamental Aspects, Clinical Perspectives and New Insights(*)	Prof.Dr.Tomris Özben	Akdeniz Ü. Temel Tıp Bil.Böl. Biyokimya A.B.D	26.05-01.06.2003
Nanoyapılı Magnetik Malzemeler ve Uygulamaları	Prof.Dr.Bekir Aktaş	Gebze Yüksek Teknoloji Ens. Fen Fak. Fizik Böl.	01-04.07.2003
Photobioreactors	Doç.Dr.Meltem Conk Dalay	Ege Ü. Mühendislik Fak. Biyomühendislik Böl.	02-04.04.2003
10.Gökova Geometri-Topoloji Konferansı	Prof.Dr.Turgut Önder	O.D.T.Ü Fen-Ed. Fak. Matematik Böl.	26-30.05.2003
Bilim İnsanlarının Performanslarının Değerlendirilmesi	Prof.Dr.İlhan Tekeli	ODTÜ Müh.Fak Şehir ve Bölge Planlama Böl.	26-27.06.2003
10.İstatistik Fizik Günleri	Prof.Dr.Mustafa Keskin	Erciyes Ü. Fen-Ed.Fak. Fizik Böl.	03-04.07.2003
International Workshop on the North Anatolian, East Anatolian and Dead Sea Fault Systems: Recent Progress in Tectonics and Paleoseismology and Field Training Course in Paleoseismology	Prof.Dr.Ali Koçyiğit	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.Böl.	31.08-12.09.2003
Mimarlık Tarihyazımını Yeniden Düşünmek(**)	Prof.Dr.Suna Güven	ODTÜ Mimarlık Fak.	18-19.03.2004

(*) 2002 yılında desteklenip, 2003 yılında düzenlenmiştir.

(**) 2003 yılında desteklenmiş, 2004 yılında düzenlenecektir.

TÜSEP Çerçevesinde 31 Aralık 2003 Tarihi İtibarıyla İncelemede Olan Toplantılar

Toplantının Adı	Yürütücüsü	Kuruluşu	Tarihi
Models for Chemical Kinetics and Diffusion Processes in Reactive Flows	Prof.Dr.Bedii Özdemir	İ.T.Ü Makina Fak.	07-09.07.2004
Confronting Catastrophe in the Ancient World	Doç.Dr.Erhan Altunel	Osmangazi Ü. Müh.-Mim.Fak. Jeoloji Müh.Böl.	20-23.06.2004
Brain Oscillations, Cognition and Memory	Prof.Dr.Erol Başar	D.E.Ü Tıp Fak. Beyin Dinamiği Multidisipliner Araş.Merkezi	Mayıs 2004

TABLO 6. 2002-2003 MALİ YILLARI GERÇEKLEŞEN GİDER KARŞILAŞTIRMASI

BİRİMLER	2002 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	ARTIŞ ORANI (%)
A- PERSONEL	58.799.013.410.467	75.900.795.121.253	29
1-BAŞKANLIK	11.684.822.088.802	14.145.969.101.223	21
2-SAGE	5.492.313.332.261	7.431.894.039.442	35
3-BİLTEN	4.412.934.624.641	5.162.421.262.083	17
4-ULAKBİM	1.981.082.595.924	2.540.331.041.912	28
5-TUG	634.059.602.552	837.994.702.984	32
6-MAM	18.845.081.071.651	22.457.359.882.331	19
7-UEKAE	6.762.074.570.909	8.966.163.127.317	33
8-TBAE	1.157.640.604.395	1.446.105.633.129	25
9-UME	4.919.785.711.761	6.803.093.165.744	38
10-BUTAL	1.411.404.602.004	1.763.076.490.288	25
11-GMBAE	1.497.814.605.567	2.045.062.244.451	37
12-TÜSSİDE		2.301.324.430.349	
B- DİĞER CARI	22.687.199.421.420	79.564.745.947.717	251
1-BAŞKANLIK	6.305.049.190.877	46.117.200.886.487	631
2-BAYG	1.000.259.461.779	1.430.501.794.781	43
2-SAGE	537.277.411.085	653.875.474.180	22
3-BİLTEN	266.855.465.044	436.182.063.602	63
4-ULAKBİM	10.534.099.476.464	24.060.381.481.634	128
5-TUG	104.615.140.646	106.274.656.704	2
6-MAM	2.002.240.221.163	2.904.968.954.929	45
7-UEKAE	1.034.475.455.140	1.409.362.448.646	36
8-TBAE	156.789.273.655	260.119.134.637	66
9-UME	451.071.719.909	1.170.105.173.036	159
10-BUTAL	196.480.009.473	253.909.499.431	29
11-GMBAE	97.986.596.185	130.531.395.587	33
12-TÜSSİDE		631.332.984.063	
C- YATIRIM	54.139.886.154.784	63.853.729.667.757	18
1-BAŞKANLIK	2.404.259.992.328	2.969.453.053.309	24
2-SAGE	2.845.175.537.746	5.900.552.003.984	107
3-BİLTEN	3.397.063.032.275	3.163.141.007.908	-7
4-ULAKBİM	1.340.417.400.232	313.461.679.417	-77
5-TUG	488.878.934.289	218.626.766.166	-55
6-MAM	12.428.922.627.446	13.947.333.825.408	12
7-UEKAE	18.140.299.378.781	21.922.257.359.165	21
8-TBAE	18.803.685.730	28.067.834.661	49
9-UME	5.457.838.271.233	4.220.208.788.994	-23
10-BUTAL	350.850.471.014	432.812.226.258	23
11-GMBAE	259.949.603.602	189.942.103.676	-27
12-TÜSSİDE		3.095.259.111.338	
13-ARAŞTIRMA GRUPLARI	7.007.427.220.108	7.452.613.907.473	6
D- ÖZEL GİDERLER	23.656.613.856.626	33.547.916.019.175	42
1-BAYG NATO	1.346.453.904.447	1.283.727.394.723	-5
2-MAM Dünya Bankası	3.218.171.473.044	15.934.558.725.474	395
3-UME Dünya Bankası	17.712.615.263.596	14.778.071.469.660	-17
4-TİDEB (AR-GE)	1.164.667.604.936	1.387.887.165.988	19
5-TİDEB (USKA)	214.705.610.603	163.671.263.330	-24
TOPLAM	159.282.712.843.297	252.867.186.755.902	59

**EK 7. ÜNİVERSİTE – SANAYİ ORTAK ARAŞTIRMA MERKEZLERİ PROGRAMI
DURUM ÖZETİ**

ÜNİVERSİTE	SANAYİ	ARAŞTIRMA MERKEZİ	DURUM
Ege Üniversitesi	Türk Tekstil Vakfı	Tekstil Araştırma Merkezi	Faaliyette
Anadolu Üniversitesi	19 Sanayi Kuruluşu	Seramik Araştırma Merkezi (SAM)	Faaliyette
Çukurova Üniversitesi	37 Sanayi Kuruluşu	Adana Üniversite/Sanayi Araştırma Merkezi	Faaliyette
İTÜ	Otomotiv Sanayicileri Derneği	Otomotiv Teknoloji AR-GE Merkezi	Faaliyette
ODTÜ	3 Sanayi Kuruluşu	MEMS (Mikro Elektro Mekanik Sistemler) Ar-Ge Merkezi	Hazırlık aşamasında
ODTÜ	OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü	ODTÜ-OSTİM Ortadoğu İleri İmalat Sistemleri ve Teknolojileri AR-GE Merkezi	Hazırlık aşamasında
Hacettepe Üniversitesi	3 Sanayi Kuruluşu	Biyomühendislik Araştırma Merkezi	Hazırlık aşamasında

Faaliyetteki Merkez : 4

Hazırlık Çalışmaları Süren Merkez : 3

Toplam : 7

EK 8. COST VE EUREKA ARAŞTIRMA PROJELERİ

TÜRKİYE'NİN KATILDIĞI VE SONUÇLANMIŞ OLAN COST AKSİYONLARI

Aksiyon No	Aksiyon Adı	MoU	İzleyen Araştırma Grubu	Proje Yürütücüsü	TÜBİTAK Proje Süresi	COST Aksiyon Süresi
COST B1	Predicting and Managing Variability in the Kinetics and Effects of Drugs during their Discovery, Development and Use (Round III)	17/02/1992	SBAG	Prof. Dr. Oğuz Kayaalp H.Ü. Tıp Fakültesi	1.7.92-1.4.95 1.10.95-1.10.98	24.2.86-23.2.91 (I. Aşama) 24.2.91-23.2.95 (II. Aşama) 24.2.95-23.2.98 (III. Aşama)
COST C1	Control of Semi-Rigid Behaviour of Civil Engineering Structural Connections	07/03/1991		Prof. Dr. Gülay Aşkar Boğaziçi Üniv. Müh. Bil. Fak.		7.3.91-6.3.95 (I. Aşama) 7.3.95-6.3.99 (II. Aşama)
COST F1	Complex Three-Dimensional Viscous Flows: Prediction, Modelling, Manipulation and Control	21/11/1997	EEEAG	Prof. Dr. Ülgen Gülçat İ.T.Ü. Uzay ve Uçak Bilimleri Fakültesi	15.8.1997-15.8.1999	10.9.92-9.9.95 (I. aşama) 10.9.95-9.9.99 (II. aşama)
COST G4	Multidisciplinary Chestnut Research	12/01/1998		Doç. Dr. Meral Gürer Orman Bakanlığı		2.5.96-1.5.2000
COST 15	Many-Valued Logics for Computer Science Applications.	02/05/1996	EEEAG	Prof. Dr. Aydan Erkmen ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.6.96-1.6.99	11.5.95-10.5.99 11.5.99-10.11.99
COST 211ter	Redundancy Reduction Techniques for Coding Video Signals in Multimedia Services	07/03/1991	EEEAG	Prof. Dr. Levent Onural Bilkent Üniv. Elekt-Elektronik Müh. Böl.	1.1.91-30.9.95 10.10.95-10.10.97	11.10.90-10.10.95 10.10.95-10.10.97
COST 217	Optical Measurements Techniques for Advanced Optical Fibre Devices Systems	22/12/1986		Doç. Dr. Osman Kaldırım TÜBİTAK/MAM		25.9.86-24.9.91
COST 223	Antennae in the 1990's: Active Array Antennae for Future Satellite and Terrestrial Communications	05/06/1990	EEEAG	Prof. Dr. Tuncay Birand ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	5.6.90-31.1.93	12.1.89-11.1.93
COST 228	Simulation for Satellite Terrestrial Network	12/06/1991	EEEAG	Prof. Dr. Nejat İnce İTÜV/SAM	20.3.94-20.3.97	16.1.92-15.1.96
COST 231	Evolution of Land Mobile Radio	05/06/1990	EEEAG	Prof. Dr. Yalçın Tanık ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	5.6.90-4.6.93 (I. aşama) 1.6.93-1.6.96 (II. aşama)	6.4.89-5.4.93 (I. aşama) 6.4.93-5.4.96 (II. aşama)
COST 238	Prediction and Retrospective Ionospheric Modelling Over Europe/PRIME	17/02/1992	EEEAG	Prof. Dr. Yurdanur Tulunay ODTÜ Havacılık Müh. Böl. (Boğaziçi Üniv., TRT, PTT, Telsiz Gn. Müd.)	1.7.92-1.3.95	7.3.91-6.3.95
COST 239	Ultra-High Capacity Optical Transmission Networks	23/06/1994	EEEAG	Prof. Dr. Rüyal Ergül ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.7.94-1.7.96	12.6.91-11.6.96

TÜRKİYE'NİN KATILDIĞI VE SONUÇLANMIŞ OLAN COST AKSİYONLARI (DEVAM)

Aksiyon No	Aksiyon Adı	MoU	İzleyen Araştırma Grubu	Proje Yürütücüsü	TÜBİTAK Proje Süresi	COST Aksiyon Süresi
COST 241	Characterization of Advanced Fibres for the New Photonic Network	08/09/1995		Doç. Dr. Zafer Ürey TÜBİTAK/UME		16.1.92-15.1.97 16.1.97-15.7.98
COST 245	Active Phased Arrays and Array for Antennas	29/04/1993	EEEAG	Prof. Dr. Tuncay Birand ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.4.94-1.7.97	29.4.93-28.4.97
COST 247	Verification, Validation Methods for Formal Description	16/12/1993	EEEAG	Prof. Dr. Kemal İnan ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.4.94-1.4.97 1.4.97-31.12.97	16.12.93-15.12.96 16.12.96-15.12.97
COST 249	Continuous Speech Recognition Over the Telephone	26/01/1996	EEEAG	Doç. Dr. Enis Çetin Bilkent Üniv. Elekt-Elektronik Müh. Böl.	15.3.96-15.6.98 15.6.98-15.6.2000	24.5.94-23.5.98 24.5.98-23.5.2000
COST 250	Speaker Recognition in Telephony	17/11/1995	EEEAG	Prof. Dr. Mübeccel Demirekler ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.12.95-1.12.99	29.9.94-28.9.98 29.9.98-28.9.99
COST 251	Improved Quality of Service in Ionospheric Telecommunications Systems Planning and Operation	07/04/1995	EEEAG	Prof. Dr. Yurdanur Tulunay ODTÜ Havacılık Müh. Böl.	1.11.95-1.11.99	7.4.95-6.4.99
COST 256	Modelling and Simulation Environment for Satellite/Terrestrial Networks	18/12/1996		Prof. Dr. Nejat İnce İTÜV/SAM		19.12.96-18.12.2000
COST 260	Smart Antennas: Computer-Aided Design and Technology	24/03/2000	EEEAG	Prof. Dr. Altınkan Hızal ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.5.2000-1.11.2001 1.11.2001-1.8.2002	7.5.97-6.5.2001
COST 262	Spread Spectrum Systems and Techniques in Wireless and Wired Communications	24/03/2000	EEEAG	Prof. Dr. Mehmet Şafak H.Ü. Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.7.2000-1.1.2003	16.9.98-15.9.2002
COST 514	Ferroelectric Ceramic Thin Films	23/11/1993	MİSAG	Prof. Dr. Macit Özenbaş ODTÜ Metalurji Müh. Böl.	1.2.94-1.2.98	12.5.93-11.5.99
COST 518	Molecular Materials and Functional Polymers for Advanced Devices	21/06/1996	TBAG	Prof. Dr. Şefik Süzer Bilkent Üniv. Kimya Böl.	15.7.96-14.7.99	21.6.1996-20.6.2000
COST 621	Groundwater Management of Coastal Karstic Aquifers	14/12/2000	YDABAG	Prof. Dr. Gültekin Günay H.Ü. – UKAM	1.8.2000-1.2.2003	11.4.1997-10.4.2002
COST 65	Hydrogeological Aspects of Groundwater Protection in Karstic Areas	10/06/1993	YDABÇAG	Prof. Dr. Gültekin Günay H.Ü. Ulusl. Karst Su Kayn. Araş. Mrk. (UKAM)	1.2.93-1.2.95	14.11.90-13.11.94 14.11.94-13.11.95
COST 88	Methods for Early Detection and Identification of Plant Diseases	15/0/1987		Prof. Dr. Engin Bermek TÜBİTAK/MAM (A.Ü. Ziraat Fak., Tarım ve Köyşleri Bak.)		27.11.86-26.11.91

TÜRKİYE'NİN KATILDIĞI VE SONUÇLANMIŞ OLAN COST AKSİYONLARI (DEVAM)

Aksiyon No	Aksiyon Adı	MoU	İzleyen Araştırma Grubu	Proje Yürütücüsü	TÜBİTAK Proje Süresi	COST Aksiyon Süresi
COST 914	Validation of Predictive Models of Microbial Growth and Survival in Food Matrices and Throughout the Food Chain	14/07/1995		TÜBİTAK/MAM		12.1.95-11.1.99
COST 915	Consumer Oriented Quality Improvement of Fruit and Vegetable Products	27/03/1995		TÜBİTAK/MAM		12.1.95-11.1.2000
COST 93	Continuous Heat Treatment of Food	22/04/1991		TÜBİTAK/MAM		28.6.90-27.6.95 28.6.95-27.6.99
COST 94	Post Harvest Treatment of Fruit and Vegetables	22/04/1991		Prof. Dr. Mehmet Pala TÜBİTAK/MAM		30.5.90-29.5.93 30.5.93-29.11.94
COST 99	Food Consumption and Data Composition	27/03/1995	TOGTAG	Prof. Dr. Suat Urgan ODTÜ Gıda Müh. Böl.	1.1.95-1.1.2000	19.10.94-18.10.99

Toplam : 31 proje

HALEN YÜRÜTÜLMEKTE OLAN VE TÜBİTAK İLE ARAŞTIRMA PROJESİ DESTEKLEME SÖZLEŞMESİ İMZALAMIŞ OLAN COST PROJELERİ

Aksiyon No	Aksiyon Adı	MoU	İzleyen Araştırma Grubu	Proje Yürütücüsü	TÜBİTAK Proje Süresi	COST Aksiyon Süresi
COST A17	Small and Medium Enterprises, Economics Development and Regional Convergence in Europe	07/09/2000	SBB	Prof. Dr. Ayda Eraydın ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü	1.11.2000-1.11.2004	24.5.2000-23.5.2004
COST B15	Modeling Through Drug Development	31/05/2000	SBAG	Prof. Dr. Atilla Bozkurt H.Ü. Tıp Fak.	1.8.2000-1.8.2003	20.10.98-19.10.2003
COST B16	Reversal of Antibiotic Resistance (Multidrug Resistance Reversal)	6/8/2003	SBAG	Prof. Dr. İsmail Yalçın A.Ü. Eczacılık Fakültesi	1.3.2003-1.9.2005	10.5.2000-9.5.2005
COST D14	Functional Molecular Materials	07/09/2000	MİSAG	Prof. Dr. Sezai Saraç İTÜ Kimya Böl.	2.10.2000-19.1.2004	20.1.99-19.1.2004
COST D17	Oligomers, Polymers and Copolymers via Metal Catalysis	3/7/2002	MİSAG	Prof. Dr. Bekir Çetinkaya Ege Üniv. Kimya Bölümü	1.8.2002-1.8.2005	11.11.1999-10.11.2004
COST D19	Chemical Functionally Specific to the Nanometer Scale	23.4.2003	MİSAG	Prof. Dr. Yıldırım Erbil Kocaeli Üniversitesi Doç. Dr. Levent Demirel Koç Üniversitesi	1.5.2003-1.5.2005	16.3.2000-15.3.2005
COST D20	Metal Compounds in the Treatment of Cancer and Viral Diseases (MCCV)	17/05/2001	TBAG	Prof. Dr. Ayhan S. Demir ODTÜ Kimya Bölümü	1.8.2001-1.4.2005	7.4.2000-6.4.2005
COST 271	Effects of the Upper Atmosphere on Terrestrial and Earth-Space Communications	26/05/2000	EEEAG	Prof. Dr. Yurdanur Tulunay İTÜ Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi	1.1.2001-1.7.2004	23.5.2000-22.5.2004
COST 276	Information and Knowledge Management for Integrated Media Communication	11/7/2002	EEEAG	Doç. Gözde Bozdağı Akar ODTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Böl.	1.8.2002-1.8.2005	6.4.2001-21.6.2005
COST 278	Spoken Language Interaction in Telecommunication	14/01/2002	EEEAG	Yard. Doç. Dr. Engin Erzin Koç Üniv., Müh. Fakültesi	1.3.2002-1.7.2005	26.3.2001-29.4.2005
COST 279	Analysis and Design of Advanced Multiservice Networks Supporting Mobility, Multimedia and	3/7/2002	EEEAG	Yard. Doç. Dr. Nail Akar Bilkent Üniv. Elekt.-Elektronik Müh. Böl.	1.8.2002-1.8.2005	11.4.2001-24.6.2005
COST 279	Analysis and Design of Advanced Multiservice Networks Supporting Mobility, Multimedia and	3/7/2002	EEEAG	Yard. Doç. Dr. M. Çağlar Yard. Doç. Dr. Ö. Özkasap Koç Üniv.	1.1.2003-1.7.2005	11.4.2001-24.6.2005
COST 284	Innovative Antennas for Emerging Terrestrial & Space-based Applications	12/9/2003	EEEAG	Yrd. Doç. Dr. Özlem A. Çivi ODTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü	1.10.2003-1.10.2006	21.2.2002-10.4.2006
COST 285	Modelling and Simulation Tools for Research in Emerging Multiservice Telecommunications	26/5/2003	EEEAG	Prof. Dr. Ercan Topuz İTÜ Elektrik-Elektronik Müh. Fakültesi	1.3.2003-1.3.2007	12.5.2003-11.5.2007
COST 289	Spectrum and Power Efficient Broadband Communications	23/4/2003	EEEAG	Prof. Dr. Mehmet Şafak H.Ü. Elektrik-Elektronik Müh. Bölümü	1.3.2003-1.3.2007	23.4.2003-22.4.2007

HALEN YÜRÜTÜLMEKTE OLAN VE TÜBİTAK İLE ARAŞTIRMA PROJESİ DESTEKLEME SÖZLEŞMESİ İMZALAMIŞ OLAN COST PROJELERİ (DEVAM)

Aksiyon No	Aksiyon Adı	MoU	İzleyen Araştırma Grubu	Proje Yürütücüsü	TÜBİTAK Proje Süresi	COST Aksiyon Süresi
COST 523	Nanostructured Materials	25/08/1998	TBAG	Doç. Dr. Raşit Turan ODTÜ Fizik Böl.	1.9.2000-25.2.2004	26.2.98-25.2.2004
COST 523	Nanostructured Materials	25/08/1998	MISAG	Prof. Dr. Sezai Saraç İTÜ Kimya Böl.	2.10.2000-19.1.2004	26.2.98-25.2.2004
COST 525	Advanced Electroceramics: Grain Boundary Engineering	13.9.2001	MISAG	Hilkat Erkalfa TÜBİTAK-MAM/MKTAE	1.4.2002-1.4.2005	30.6.99-29.6.2005
COST 527	Plasma Polymers and Related Materials	12.12.2001	MISAG	Prof. Dr. Mehmet Mutlu H.Ü. Gıda Müh. Böl.	1.6.2001-1.6.2003	29.3.2000-28.3.2005
COST 624	Optimal Management of Wastewater Systems	10/11/2000	İÇTAG	Prof. Dr. Derin Orhon İTÜ İnşaat Fak.	1.2.2001-1.2.2004	8.7.98-7.7.2003
COST 628	Life Cycle Assessment of Textile Products, Eco-efficiency and Definition of Best Available Technology (BAT) of Textile Techn.	6.11.2003	İÇTAG	Yrd. Doç. Dr. İdil Arslan Alaton İTÜ İnşaat Fakültesi Çevre Müh. Bölümü		7.2.2001-11.3.2005
COST 633	Particulate Matter: Properties Related to Health Effects	8.11.2002	YDABAG	Doç. Dr. Nilgün Kubilay ODTÜ Deniz Bilim. Enst.		13.3.2002-13.10.2007
COST 836	Integrated Research in Berries	14/12/1999	TOGTAG	Prof. Dr. Sevgi Paydaş Ç.Ü. Ziraat Fak.	1.2.2000-1.2.2003	4.3.98-3.3.2003 (3.11.2003'e uzatıldı)
COST 838	Managing Arbuscular Mycorrhizal Fungi for Improving Soil Quality and Plant Health in Agriculture	09/04/1999	TOGTAG	Doç. Dr. İbrahim Ortaç Çukurova Üniversitesi Ziraat Fak.	16.4.99-16.4.2003	25.11.98-24.11.2002 (24.11.2004'e kadar uzatıldı.)
COST 841	Biological and Biochemical Diversity of Hydrogen Metabolism	20/9/2002	TBAG	Prof. Dr. Ufuk Gündüz (Prof.Dr. Meral Yücel) ODTÜ Biyoloji Bölümü	1.10.2002-1.10.2005	30.6.1999-30.6.2004

Toplam: 25 proje (23 aksiyon)

TÜRKİYE'NİN KATILDIĞI DEVAM EDEN EUREKA PROJELERİ

No	Kısa Adı	Projenin Adı	Başlama	Süre (ay)	mEcu	TRmEcu	Türk katılımcılar
E! 1770	ST. JOSEPH-2000	New Generation Woodworking Machinery; Distributed Control with Vision for Agile Furniture Factory in JIT Enterprise	06.06.1997	61	26,10	3,39	/ IMS / EST / Vistek / BÜ /
E! 1870	BIOLACTATE	Optimisation and Microbal Production of Lactic Acis (LA)	01.04.1998	36	0,93	0,18	/ Pigar / ODTÜ /
E! 2007	PACK2000	Flexible, Env.-friendly Packing System Using Advanced Vision Techn. and Recyclable/ Homogeneous Materials	01.05.1999	36	16,90	3,68	/ EST / Vistek / BÜ /
E! 2025	MECSUTURE	Structural-Mechanical Property Relationship of Suture Material; an Approach to Optimum Suture Structure	01.06.1998	24	0,30	0,21	/ Doğan / Uludağ Ü. /
E! 2040	LEATHER SYNTANS	Innovative Processing for Tanning Leather	01.04.1999	30	2,21	1,55	/ Türk Henkel / Kocaeli Ü. /
E! 2051	TEXTEFUSE	Most Appropriate Technologies for the Reuse of Dyeing Effluents	01.09.1998	40	0,80	0,52	/ Pisa / BÜ /
E! 2080	PLASMA-BIOSENSE	Preparation of Mass Sensitive Immunosensors and Single Layer Multi-enzyme Electrodes by Plasma Polymerisation	01.12.1998	48	0,25	0,18	/ SEM / HÜ /
E! 2091	MOS PROJECT	Three-dimensional Metallurgy-oriented Software for the Modelling of Solidification Processes	01.02.1998	36	0,98	0,16	/ Assan /
E! 2130	DRESH	Development and Research into Electrocardiographic Signals from 'Holter' Recordings	01.04.1999	36	1,20	0,18	/ Tapa / HÜ /
E! 2181	ECONTROL	Web-Based Open Control System	01.09.1999	52	1,09	0,43	/ Bilko Computer Automation and Control Co. /

TÜRKİYE'NİN KATILDIĞI DEVAM EDEN EUREKA PROJELERİ (Devam)

No	Kısa Adı	Projenin Adı	Başlama	Süre (ay)	mEcu	TRmEcu	Türk katılımcılar
E! 2202	BIOPOLYMER	The Use of Biopolymers in the Development of an 'Artificial Liver' for Utilisation in Liver Failure	01.11.1999	36	0,95	0,40	/ TÜBİTAK / Eczacıbaşı /
E! 2205	CWP/RND	Cyprus Water Project	13.09.1999	18	12,50	7,50	/ Alsim Alarko /
E! 2484	BIOCHIPBOARD	Fungal Enzymes on the Production of Whitelined Chipboard: Technological and Economical Implications	01.07.2000	36	0,64	0,42	/ TÜBİTAK / KARTONSAN / İTÜ /
E! 2530	CONTCASTALTRANS	Continous Casting Technologies for the Production of Aluminium Alloy Sheets for Transportation Applications	01.04.2001	45	2,10	1,68	/ TÜBİTAK / ASSAN /
E! 2536	INFORMAN 2000	Manufacturing Foresight 2000	08.01.2000	39	0.50	0.035	/TUBITAK/
E! 2588	SCANTED	Scanning, Texturing and Degradation Modules for Laser Range	01.09.2001	36	3.36	0.17	/SEBIT/HÜ/
E! 2620	E-MOULD	Mouldmaking in an internetnetworked world	01.07.2001	24	4.97	0.4	/BYM/
E! 2657	M.O.D	Moulding-On-Demand-New Flexible, Eco-Efficient system For Just-In-Time Moulding Production	01.06.2001	36	19.21	1.44	/MISTEK/SU/
E! 2882	KNP	Kunstcher Nails For Orthopaedic and Traumatic Surgery	02.01.2002	22	0.04	0.028	/HIPOKRAT/
E! 2932	EUROMOPLAT	European Mobile Platform	01.08.2002	24	1.91	1.24	/SANOR/ERENET/
E! 2936	ECO-UTIRESMAT	Economical and Ecological Utilization of Selected Residual Materials	01.11.2001	42	0.71	0.11	/EREGLI Demir Celik/TUBITAK/
E! 2990	MAJORCALL	Customer Relationship Management (Crm) Call Centre	01.06.2003	24	1.98	0.16	/GVZ/
E! 3005	AIAAS	Alternating Intermittent Aeration Activated Sludge	25.02.2003	12	0.71	0.46	/ARITIM/İTÜ/
E! 3112	AMIGUIDE	Ambient Intelligent Guide	22.05.2003	24	1.37	0.49	/MOBİLSOFT/

EK 9. Avrupa Birliği Altıncı Çerçeve Programı Ulusal Temas Noktaları 2003 Yurtiçi Etkinlikleri

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
09.01.2003	ODTÜ/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. İsmail Tosun
15.01.2003	İTÜ/İstanbul	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgilendirme Semineri	Prof. Dr. İsmail Tosun, Doç. Dr. Aydan Erkmen
17.01.2003	ODTÜ/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı'nda Sosyal Bilimciler için Neler Var?	Prof. Dr. Belma Akşit
17.01.2003	TÜBİTAK/MAM/Gebze	AB Altıncı Çerçeve Programı Otomotiv Sanayi Çalıştayı	Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök
20.01.2003	Anadolu Üniversitesi/Eskişehir	Nanoteknoloji, Nanobilim, Akıllı Malzemeler ve Yeni Üretim Teknikleri 3. Ulusal Çalıştayı	Prof. Dr. İsmail Tosun, Prof. Dr. Sahir Arıkan
23.01.2003	Ege Üniversitesi/EBİLTEM/İzmir	Araştırma ve Teknolojik Gelişme için Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. İsmail Tosun, Prof. Dr. Belma Akşit, Doç. Dr. Aydan Erkmen, İsmet Rıza Çebi
23.01.2003	Ankara Sanayi Odası	AB Altıncı Çerçeve Programı ve Sanayiye AR-GE Destekleri	Doç. Dr. Aydan Erkmen, İsmet Rıza Çebi
24.01.2003	Hacettepe Üniversitesi/Ankara	Yaşambilimleri, Genbilim ve Sağlık için Biyoteknoloji 4. Ulusal Çalıştayı	Prof. Dr. İsmail Tosun, Prof. Dr. Meral Özgüç, Doç. Dr. Aydan Erkmen
31.01.2003	Ankara Üniversitesi	AB Altıncı Çerçeve Programı Gıda Güvenliği ve Sağlık Riskleri Çalıştayı	Prof. Dr. Nuri Akkaş
31.01.2003	ODTÜ/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Doç. Dr. Aydan Erkmen

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
03.02.2003	Çukurova Üniversitesi/Adana	Akademik Bilişim	Altan Küçükçınar
07.02.2003	Milli Kütüphane/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Doç. Dr. A. Erkmen, Prof. Dr. İsmail Tosun, Prof. Dr. Belma T. Akşit, A. Küçükçınar
19.02.2003	Ostim Sanayici ve İşadamları Derneği/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı ve Sanayiye AR-GE Destekleri	Doç. Dr. Aydan Erkmen, İsmet Rıza Çebi
20.02.2003	TÜBİTAK/Ankara	EUREKA/FP6 İşbirliği	İsmet Rıza Çebi, Prof. Dr. Nuri Akkaş
21.02.2003	18 Mart Üniversitesi/Çanakkale	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. İsmail Tosun, İsmet Rıza Çebi
25.02.2003	TÜBİTAK/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı: Mobility ve Marie Curie Etkinlikleri (TÜBİTAK Grup Yürütme Komitesi Sekreterlerine Yönelik Sunuş)	Prof. Dr. İsmail Tosun
26.02.2003	Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası	AB Altıncı Çerçeve Programı Tanıtım Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş
27.02.2003	Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu/İstanbul	AB Altıncı Çerçeve Programı Tanıtım Semineri	Altan Küçükçınar
28.02.2003	Atatürk Üniversitesi/Erzurum	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma Akşit, Doç. Dr. Aydan Erkmen, İsmet Rıza Çebi, Prof. Dr. İsmail Tosun,
01.03.2003	İnşaat Mühendisleri Odası/İstanbul	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	İsmet Rıza Çebi

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
06.03.2003	Mersin Üniversitesi/Mersin	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Doç. Dr. Aydan Erkmen, İsmet Rıza Çebi, Prof. Dr. İsmail Tosun
07.03.2003	Çukurova Üniversitesi/Adana	AB Altıncı Ulusal Yaşam Bilimleri-Sağlık için Biyoteknoloji Çalıştayı	Prof. Dr. Meral Özgüç, Prof. Dr. Sahir Arıkan
07.03.2003	Gaziantep Üniversitesi ve Gaziantep Sanayi Odası / Gaziantep	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Doç. Dr. Aydan Erkmen, İsmet Rıza Çebi, Prof. Dr. İsmail Tosun
10.03.2003	Yeditepe Üniversitesi/İstanbul	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma Akşit
14.03.2003	Nüfus Etüdüleri Enstitüsü	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma Akşit
18.03.2003	Ekoloji 2003 Fuarı /Feshane-İstanbul	6. Çerçeve Programı ve Ekosistemler	Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök
24.03.2003	Gebze Sanayi Odası/Gebze	AB Altıncı Çerçeve Programı Tanıtım Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş
31.03.2003	Erciyes Üniversitesi/Kayseri	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma Akşit, Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök, Prof. Dr. Nuri Akkaş
03.04.2003	Hacettepe Üniversitesi/Ankara	ERANET tanıtımı	Prof. Dr. Belma Akşit
03.04.2003	Başkent Üniversitesi/Ankara	AB 6. Çerçeve Programı kapsamında Araştırma Projeleri Bilgilendirme Toplantısı	Prof. Dr. Nuri Akkaş

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
10.04.2003	Gazi Üniversitesi/Ankara	Sosyal Bilimciler için AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma Akşit
11.04.2003	Fatih Üniversitesi/İstanbul	Improving and Advancing Co-ordination of Forest Research and Development in Europe	Altan Küçükçınar
14.04.2003	Başkent Üniversitesi İİBF/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma Akşit
16.04.2003	Beylikdüzü Organize Sanayi Bölgesi/İstanbul	AB Altıncı Çerçeve Programı Tanıtım Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş
18.04.2003	Pamukkale Üniversitesi DOSM	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma T. Akşit, Altan Küçükçınar, İsmet Rıza Çebi
19.04.2003	Sağlık için Sosyal Bilimler Derneği /İstanbul	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma Akşit
21.04.2003	TÜBİTAK-MAM	FP6 Nanoteknolojiler 4. Ulusal Çalıştayı	Prof. Sahir Arıkan
24-25.04.2003	TÜBİTAK	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü ve Türkiye Açılış Konferansı	Tüm NCP'ler, AB Komisyonu yetkilileri ile İngiltere, Almanya ve İsrail'den konuşmacılar
29.04.2003	Bilim ve Ütopya Kooperatifi	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma T. Akşit

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
05.05.2003	DESEM/9 Eylül Üniversitesi /İzmir	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgilendirme Toplantısı	Prof. Meral Özgüç, Prof. Sahir Arıkan, İsmet Rıza Çebi
07.05.2003	Eskişehir Sanayi Odası	AB Altıncı Çerçeve Programı Tanıtım Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş
13.05.2003	MAM/Gebze	AB Altıncı Çerçeve Programı kapsamında SSA proje hazırlık toplantısı	Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök
14.05.2003	Ankara Dil Tarih Fakültesi	Sosyal Bilimciler için AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma T. Akşit
16.05.2003	İstanbul Kültür Üniversitesi	Sosyal Bilimciler için AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma T. Akşit
16.05.2003	Ege Üniversitesi/İzmir	AB Altıncı Çerçeve Programı Gıda Güvenliği ve Sağlık Riskleri 4. Ulusal Çalıştayı	Prof. Dr. Nuri Akkaş
21.05.2003	Gazi Üniversitesi/Ankara	AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgilendirme Toplantısı	Prof. Meral Özgüç, Prof. Sahir Arıkan
22.05.2003	İstanbul Bilgi Üniversitesi	Sosyal Bilimciler için AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma T. Akşit
23.05.2003	Kocaeli Üniversitesi	Sosyal Bilimciler için AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma T. Akşit
26.05.2003	Süleyman Demirel Üniversitesi/Isparta	AB Altıncı Çerçeve Programı Uluslararası Gıda Güvenliği ve Sağlık Riskleri Çalıştayı	Prof. Dr. Nuri Akkaş

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
02.06.2003	Kırıkkale Üniversitesi /Kırıkkale	FP6 Bilgi Günü	Prof. Dr. Nuri Akkaş
04.06.2003	Edirne Ticaret ve Sanayi Odası	MAM-KOBİ Efor/AB Altıncı Çerçeve Programı Tanıtım Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş
05.06.2003	Çanakkale 18 Mart Üniv.	Sosyal Bilimciler için AB Altıncı Çerçeve Programı Bilgi Günü	Prof. Dr. Belma T. Akşit
09.06.2003	Konya Selçuk Üniv. ve Konya Sanayi Odası	FP6 Bilgi Günü	Belma T. Akşit, İsmet Rıza Çebi, Nuri Akkaş
10.06.2003	İstanbul Sanayi Odası/İstanbul	KOBİ'lerin Altıncı Çerçeve Programı'na Katılımı ve İtalya Tecrübesi" başlıklı bilgilendirme semineri	İsmet Rıza Çebi
15.06.2003	TÜBİTAK-BİLTEN/Ankara	6. Çerçeve Programı Tanıtımı	İrfan Atatekin
16.06.2003	İstanbul Üniversitesi	FP6 Bilgi Günü	Meral Özgüç, Belma Akşit, İsmet Rıza Çebi
18.06.2003	Başkent Üniversitesi	"Üniversite Sanayi İşbirliği Çerçevesinde Avrupa Altıncı Çerçeve Programı" başlıklı bilgilendirme toplantısı	Meral Özgüç, Belma Akşit, İsmet Rıza Çebi, İsmail Tosun
25.06.2003	Gebze Plastikçiler OSB /Gebze	TÜBİTAK-MAM, Kobi-efor tarafından düzenlenen TOSYÖV 6. Çerçeve Programı'nın KOBİ'lere sunduğu imkanlar? Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş
03.07.2003	Tuzla	TÜBİTAK-MAM, Kobi-efor tarafından düzenlenen TOSYÖV 6. Çerçeve Programı'nın KOBİ'lere sunduğu imkanlar? Tanıtım Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
17.07.2003	MAM/Gebze	TÜBİTAK-MAM, Kobi-efor tarafından düzenlenen 6. Çerçeve Programı'nın KOBİ'lere sunduğu imkanlar? Tanıtım Semineri	Prof. Dr. Nuri Akkaş
19.08.2003	İzmir	AB AR-GE Fonlarından ve EUREKA projelerinden Yaşar Grubu şirketlerinin nasıl yararlanabileceği ile ilgili bilgilendirme toplantısı	Prof. Dr. Nuri Akkaş
28.08.2003	TAI/Ankara	TAI'nin 6. Çerçeve Programı'na katılımı	İrfan Atatekin
04.09.2003	İstanbul/CEBIT-TUYAP/Kobi-Efor-TÜBİTAK-TOSYÖV	6. Çerçeve Programı'nın Genel İlkeleri ve KOBİ'ler	Prof. Dr.Nuri Akkaş
08.09.2003	Gaziantep	XIII. Ulusal Mekanik Kongresi'ne konuşmacı olarak katılım	Prof. Dr. Nuri Akkaş
15.09.2003	Ankara	Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nde (TAGEM) konuşma yapmak üzere katılım	Prof. Dr. Nuri Akkaş
26.09.2003	Eskişehir / Osmangazi Üniv.	AB 6. Çerçeve Programı kapsamındaki konferansa konuşmacı olarak katılım	Prof. Dr. Belma Akşit
29.09.2003	İstanbul	Avrupa Birliği ve Gıda Güvenliği konulu panele konuşmacı olarak katılım	Prof. Dr. Nuri Akkaş
1-4.10.2003	Gebze	Nanotechnology and Multifunctional Materials konulu çalışmaya konuşmacı olarak katılım	Prof. Dr. Sahir Arıkan
06.10.2003	Gebze	MAM AB 6. Çerçeve Programı Bilgi Günü ile GESİAD-AB 6. Çerçeve Programı Bilgi Günü'nde sunuş yapmak üzere katılım	Prof. Dr. Nuri Akkaş

Tarih	Düzenleyen Kuruluş/Yer	Konu/Başlık	TÜBİTAK Temsilcisi/Konuşmacı
07.10.2003	İzmir	AB 6. Çerçeve Programı Gıda 2003-2004 seminerine konuşmacı olarak katılım	Prof.Dr.Nuri Akkaş
15.10.2003	İstanbul	Avrupa Birliği'nde Bilim ve Teknoloji konulu panele konuşmacı olarak katılım	Prof. Dr. Türker Gürkan
16.10.2003	İstanbul	AB 6. ÇP ve KOBİ'lere Yönelik İmkanlar başlıklı sunuşu yapmak üzere Bilgi Gününe katılım	Prof. Dr. Nuri Akkaş
17.10.2003	İstanbul	Havacılık ve Uzay tematik alanı kapsamındaki etkinliğe katılım	Prof. Dr. Türker Gürkan, Prof. Dr.Sahir Arıkan, İrfan Atatekin
05.11.2003	Gebze	Otomotiv Konsorsiyumunun çalışma grubu toplantısına katılım	Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök
19.11.2003	Adana	AB 6. Çerçeve Programı kapsamındaki seminere konuşmacı olarak katılım	Prof.Dr.Nuri Akkaş
13.11.2003	İstanbul	AB 6. Çerçeve Programı kapsamındaki toplantıya katılım	Doç.Dr.Aydan Erkmen
3-4.12.2003	İstanbul	II. Sanayi Kongresine katılım	İsmet Rıza Çebi
17.12.2003	Gebze	III. Otomotiv Sanayii Çalıştayına sunum yapmak üzere katılımı	Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök

EK 10. TÜBİTAK POPÜLER BİLİM KİTAPLARI

1. Hayatın Kökleri Mahlon B. Hoagland
2. İkili Sarmal James D. Watson
3. Bir Matematikçinin Savunması G. H. Hardy
4. Modern Bilimin Oluşumu Richard S. Westfall
5. Genç Bilim Adamına Öğütler P. B. Medawar
6. Üniversite Henry Rosovsky
7. Rastlantı ve Kaos David Ruelle
8. Büyük Bilimsel Deneyler Rom Harré
9. Bilimin Öncüleri Cemal Yıldırım
10. Çok Geç Olmadan Bernard L. Cohen
11. İlk Üç Dakika Steven Weinberg
12. Fizik Yasaları Üzerine Richard Feynman
13. Bir Mühendisin Dünyası James L. Adams
14. Modern Çağ Öncesi Fizik J. D. Bernal
15. Kaos James Gleick
16. Bilimsel Gaflar Billy Aronson
17. Sorgulayan Denemeler Bertrand Russell
18. Bir Gölgenin Peşinde Georges Ifrah
19. Gen Bencildir Richard Dawkins
20. Tuhaf Bu DNA'lılar Billy Aronson
21. Yıldızların Zamanı Alan Lightman
22. Gezegenler Kılavuzu Patrick Moore
23. Çakıl Taşlarından Babil Kulesine Georges Ifrah
24. Dr. Ecco'nun Şaşırtıcı Serüvenleri Dennis Shasha
25. Gündelik Bilmeceler Partha Ghose-Dipankar Home
26. 107 Kimya Öyküsü L. Vlasov - D. Trifonov
27. Ayak İzlerinin Esrarı B. B. Calhoun
28. Akdeniz Kıyılarında Hesap Georges Ifrah
29. Teknolojinin Evrimi George Basalla
30. Vücudunuz Nasıl Çalışır? Judy Hindley - Colin King
31. Dünya ve Uzay Susan Mayes - Sophy Tahta
32. Uzak Doğu'dan Maya Ülkesine Georges Ifrah
33. Modern Araştırmacı Jacques Barzun Henry F. Graff
34. Eski Yunan ve Roma'da Mühendislik J. G. Landels
35. Alıç Ağacı ile Sohbetler Hikmet Birand
36. Matematik'in Aydınlik Dünyası Sinan Sertöz
37. Bilimin Arka Yüzü Adrian Berry
38. Ortaçağ'da Endüstri Devrimi Jean Gimpel
39. Olağandışı Yaşamlar James Gould - Carol Grant Gould
40. Darwin ve Beagle Serüveni Alan Moorehead
41. Buluş Nasıl Yapılır? B. E. Shlesinger
42. Sıfırın Gücü Georges Ifrah

43. Şaşırtan Varsayım	Francis Crick
44. Sulak Bir Gezegenden Öyküler	Sargun A. Tont
45. Anılarım	Ernst E. Hirsch
46. Evrenin Kısa Tarihi	Joseph Silk
47. Gökyüzünü Tanıyalım	M. Emin Özel - Talat Saygıç
48. Bilim ve İktidar	Federico Mayor - Augusto Forti
49. Matematik Sanatı	Jerry P. King
50. Türkiye'nin Tarihi	Seton Lloyd
51. Galileo ve Newton'un Evreni	William Bixby
52. Bilgisayar ve Zekâ	Roger Penrose
53. Göl İnsanları	Richard Leakey - Roger Lewin
54. Katla ve Uçur	Richard Kline
55. Bilimsel Deneyler	Jane Bingham
56. Bunu Ancak Dr. Ecco Çözer	Dennis Shasha
57. Ona Kısaca DNA Denir	Fran Balkwill - Mic Rolph
58. Sen Ben Gen	Fran Balkwill - Mic Rolph
59. Biz Hücreyiz	Fran Balkwill - Mic Rolph
60. Hücre Savaşları	Fran Balkwill - Mic Rolph
61. Astronomi	Stuart Atkinson
62. Modern İnsanın Kökeni	Roger Lewin
63. Bilim Adamları	Struan Reid - Patricia Fara
64. Ekoloji	Richard Spurgeon
65. Atom ve Molekül	Phil Roxbee Cox - Max Parsonage
66. Bir Zamanlar...	Mary Jean McNeil - Colin King
67. Anadolu Kültür Tarihi	Ekrem Akurgal
68. Bir Yeşilin Peşinde	Asım Zihnioğlu
69. Beyin	Rebecca Treays
70. Makineler	Clive Gifford
71. Depremler ve Yanardağlar	Fiona Watt
72. Hint Uygarlığının Sayısal Simgeler Sözlüğü	Georges Ifrah
73. İnternet	Philippa Wingate
74. Işık Evreni	David Phillips
75. Akıl Kutusu	S.Rose - A.Lichtenfels
76. Uzay Denen O Yer	Helen Sharman
77. Mavi Gezegen	Brian Bett
78. Uydular	Mike Painter
79. Yaşadığımız Gezegen	Fiona Watt
80. Havada Karada Suda	K.Little – A.Thomas
81. Çarpım Tablosu	Rebecca Treays
82. Denizler ve Okyanuslar	Felicity Brooks
83. Hava ve İklim	F. Watt – F. Wilson
84. Kutuplarda Yaşam	Kamini Khanduri
85. Karanlık Bir Dünyada Bilimin Mum Işığı	Carl Sagan
86. Mucitler	S. Reid – P. Fara

87. Her Yönüyle Otomobiller	Clive Gifford
88. Kesirler ve Ondalık Sayılar	Karen Bryant-Mole
89. Her Yönüyle Uçaklar	Clive Gifford
90. İslâm Dünyasında Hint Rakamları	Georges Ifrah
91. Çarpma ve Bölme	Karen Bryant-Mole
92. Tablolar ve Grafikler	Karen Bryant-Mole
93. Her Yönüyle Tekneler	Christopher Maynard
94. Bilgisayarlar	Rebecca Treays
95. Fiziğin Gizemi	Roger Penrose
96. Bir Sayı Tut	Malcolm E. Lines
97. Kâşifler	F.Everett – S. Reid
98. Enerji ve Güç	R. Spurgeon - M. Flood
99. Kırılgan Nesnelere	P.G.deGennes - J.Badoz
100. Hayvanların Sessiz Dünyası	Marian Stamp Dawkins
101. Kaybolan İpucu	B. B. Calhoun
102. Mikroskop	C. Oxlade – C. Stockley
103. Elektronik	Pam Beasant
104. Vücudunuz ve Siz	Mike Unwin
105. Deneylerle Bilim	Mike Unwin
106. Dünyayı Saran Ağ: WWW	Asha Kalbag
107. Fırtınalar ve Kasırgalar	Kathy Gemmell
108. Toplama ve Çıkarma	Karen Bryant-Mole
109. İnsan Vücudu	
110. Yeryüzünde Yaşam	Mike Unwin
111. Bilgisayardaki Adresiniz Web Sitesi	Asha Kalbag
112. Anadolu Manzaraları	Hikmet Birand
113. Bilim İş Başında	John Lenihan
114. Arkeoloji	Jane McIntosh
115. Us Nerede?	Roger Penrose
116. Evrim	Linda Gamlin
117. Küllerin Altındaki Sır	B. B. Calhoun
118. Fizik	Jack Challoner
119. Kaslar ve Kemikler	Rebecca Treays
120. Beş Duyu	Rebecca Treays
121. Kuşlar	F. Brooks - B. Gibbs
122. Kimyanın Öyküsü	Ann Newmark
123. Hesabın Destanı	Georges Ifrah
124. Elektrik ve Manyetizma	Adamczyk - Law
125. Darwin ve Sonrası	Stephen Jay Gould
126. Bilim Tarihi Yazıları 1	Alexandre Koyré
127. Kimya	Jack Challoner
128. Maddenin Son Yapıtaşları	Gerard't Hooft
129. Evren	
130. İşte Dünya	Billy Aronson

131.21. Yüzyıl	Michael Tambini
132. Büyüklükler	Jenny Tyler - Robyn Gee
133. Şekiller	Karen Bryant - Mole
134. Ölçmeye Başlamak	Karen Bryant - Mole
135. Zaman	Jenny Tyler - Robyn Gee
136. Taşların Dünyası	R. F. Symes
137. Galileo'nun Buyruğu	Edmund Blair Bolles
138. Evrenin Şiiri	Robert Osserman
139. Doğanın Gizli Bahçesi	Edward O. Wilson
140. Hitit Çağında Anadolu	Sedat Alp
141. Dünyayı Değiştiren Beş Denklem	Michael Gullien
142. Hayvan Zihni	James Gould - Carol Grant Gould
143. Keşifler	Rupert Matthews
144. Büyük Çekişmeler	Hal Hellman
145. Hayvanlar	-
146. E-posta	M. Wallace - P. Wingate
147. Bilgisayarda 101 Proje	Gillian Doherty
148. Yirminci Yüzyılda Paris	Jules Verne
149. Otomobil Çağı	-
150. Boşluk Bakışımın Biçimini Alıyor	Hubert Reeves
151. Renkler	Karen Bryant-Mole
152. Karşıtlıklar	J. Tyler - R. Gee
153. Farklı Olanı Bul	J. Tyler - R. Gee
154. Rakamlar	Karen Bryant-Mole
155. Geçmişin Anahtarları	B.B. Calhoun
156. Derin Mavi Atlas	B. Gözcelioğlu – Ö. F. Aydınçılar
157. İki Kültür	C. P. Snow
158. Sonsuzluğun Kıyıları	Adrian Berry
159. Mucizeler Adasına Yolculuk	Klaus Kordon
160. Porof. Zihni Sınır - Proceler	İrfan Sayar
161. Atomaltı Parçacıklar	Steven Weinberg
162. Marie Curie	Naomi Pasachoff
163. Sigmund Freud	Margaret Muckenhoupt
164. Johannes Kepler	James R. Voelkel
165. Gregor Mendel	Edward Edelson
166. Kör Saatçi	Richard Dawkins
167. Yıldızların Altında	Michael Rowan-Robinson
168. Yunan ve Roma Mitolojisi	C. Estin – H. Laporte
169. Saymaya Başlamak	Jenny Tyler – Robyn Gee
170. 10'a Kadar Saymak	Jenny Tyler – Robyn Gee
171. Toplamayı Öğrenmek	Karen Bryant-Mole – Jenny Tyler
172. Çıkarmayı Öğrenmek	Karen Bryant-Mole – Jenny Tyler
173. Macellanya	Jules Verne
174. Tüfek, Mikrop ve Çelik	Jared Diamond

175. Bilgisayar Ne Sayar	Georges Ifrah
176. Ay'a İniş	Carole Stott
177. Feynman'ın Kayıp Dersi	D. L. Goodstein – J. R. Goodstein
178. Alexander Graham Bell	Naomi Pasachoff
179. Hitit Güneşi	Sedat Alp
180. Ekolojik Sorunlar ve Çözümleri	Necmettin Çepel
181. İvan Pavlov	Daniel Todes

BİLGİ DİZİSİ

1. Elektromanyetik Dalgalar ve İnsan Sağlığı	
2. Hasan-Âli Yücel ve Türü Aydınlanması	A. M. C. Şengör
3. Atatürk ve Bilim	Güneş Kazdağlı
4. Bilim Konuşmaları	
5. Ar-Ge Mucizesi	
6. Bilimsel Makale Nasıl Yazılır ve Yayımlanır	Robert A. Day

AKADEMİK DİZİ

1. Bilim Tarihi	Colin A. Ronan
2. Yenilik İktisadı	C. Freeman – L. Soete

EK 11. BÜTÇE UYGULAMASI ve BİLANÇO (Tablolar)

TABLO 1. 2003 MALİ YILI GELİR BÜTÇESİ VE GERÇEKLEŞMESİ

GELİR KALEMLERİ		GELİR BÜTÇESİ	GELİR GERÇEKLEŞMESİ	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
1	DEVLET YARDIMI	168.423.250.000.000	190.632.000.000.000	113
	Personel	79.000.000.000.000	74.200.000.000.000	94
	Diğer Cari	72.777.000.000.000	95.202.000.000.000	131
	Yatırım	16.646.250.000.000	21.230.000.000.000	128
2	ÖZKAYNAK	124.210.647.509.921	140.818.097.076.723	113
2.1	2002 YILINDAN DEVREDEN GELİR	49.321.679.639.921	44.357.147.025.076	90
2.2	ÖZGELİRLER	49.554.922.000.000	61.400.672.887.026	124
2.2.1	TAŞINIR TAŞINMAZ MAL GELİRİ	6.221.405.000.000	9.316.575.525.996	150
	BAŞKANLIK	650.000.000.000	599.149.680.444	92
	SAGE	250.000.000.000	511.162.339.478	204
	BİLTEN	300.000.000.000	364.146.471.861	121
	ULAKBİM	70.000.000.000	11.359.701.970	16
	TUG	3.000.000.000	225.441.579	8
	MAM	2.075.000.000.000	3.267.683.488.631	157
	UEKAE	2.533.405.000.000	4.172.169.578.569	165
	TBAE	30.000.000.000	14.471.349.745	48
	UME	200.000.000.000	196.455.231.186	98
	BUTAL	110.000.000.000	167.865.677.902	153
	GMBAE		11.886.564.631	
2.2.2	END. HİZMET VE PROJE GELİRİ	34.203.717.000.000	48.751.347.476.289	143
	SAGE	3.450.000.000.000	2.681.570.383.433	78
	BİLTEN	4.000.000.000.000	2.141.377.102.026	54
	ULAKBİM	35.000.000.000	31.030.941.230	89
	MAM	11.623.236.000.000	18.088.309.092.854	156
	UEKAE	12.000.000.000.000	21.832.360.776.425	182
	UME	2.540.000.000.000	2.158.903.155.383	85
	BUTAL	516.000.000.000	789.974.872.024	153
	GMBAE	39.481.000.000	81.961.188.333	208
	TÜSSİDE		945.859.964.581	
2.2.3	YAYIN GELİRİ	4.854.800.000.000	4.235.170.946.729	87
	BAŞKANLIK	4.742.800.000.000	4.132.169.570.616	87
	ULAKBİM	105.000.000.000	98.135.171.213	93
	MAM		746.796.280	
	UME	2.000.000.000	1.767.212.963	88
	BUTAL	5.000.000.000	2.021.772.938	40
	GMBAE		330.422.719	
2.2.4	DİĞER GELİRLER	4.275.000.000.000	-902.421.061.988	-21
	BAŞKANLIK	600.000.000.000	1.093.570.255.076	182
	SAGE	250.000.000.000	-840.794.288.985	-336
	BİLTEN	100.000.000.000	-282.233.601.690	-282
	ULAKBİM	140.000.000.000	-51.361.844.001	-37
	TUG	12.000.000.000	2.570.388.548	21
	MAM	1.750.000.000.000	710.447.414.300	41
	UEKAE	1.100.000.000.000	-1.737.414.884.009	-158
	TBAE	10.000.000.000	188.088.160	2
	UME	258.000.000.000	132.378.786.705	51
	BUTAL	55.000.000.000	20.113.871.046	37
	GMBAE		15.925.489.233	
	TÜSSİDE		34.189.263.629	
2.3	ÖZEL GELİRLER	25.334.045.870.000	35.060.277.164.621	138
	BAYG NATO	908.595.870.000	784.456.302.622	86
	MAM Dünya Bankası	1.800.000.000	15.934.558.725.474	885.253
	BİLTEN Dış Kredi	900.000.000		
	UME Dünya Bankası	21.507.300.000.000	14.778.071.469.660	69
	TİDEB (AR-GE)	2.415.450.000.000	3.363.190.516.865	139
	TİDEB (USKA)	500.000.000.000	200.000.150.000	40
GENEL TOPLAM		292.633.897.509.921	331.450.097.076.723	113

TABLO 2. 2002-2003 MALİ YILLARI ANA BÖLÜMLER İTİBARI İLE GERÇEKLEŞEN GELİR KARŞILAŞTIRMASI

GELİR KALEMLERİ	2002 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	2003 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	ARTIŞ ORANI (%)
A. DEVLET YARDIMI	99.476.138.598.441	190.632.000.000.000	92
1. Personel Giderleri Ödeneği	63.698.138.598.441	74.200.000.000.000	16
2. Diğer Cari Giderleri Ödeneği	16.750.000.000.000	95.202.000.000.000	468
3. Yatırım Giderleri Ödeneği	19.028.000.000.000	21.230.000.000.000	12
B. ÖNCEKİ YILDAN DEVREDEN GELİR	28.295.609.834.683	44.357.147.025.076	57
C. TAŞINIR TAŞINMAZ MAL GELİRİ	5.649.892.067.527	9.316.575.525.996	65
D. END.HİZMET VE PROJE GELİRİ	40.129.474.405.506	48.751.347.476.289	21
E. YAYIN GELİRİ	3.763.103.992.707	4.235.170.946.729	13
F. DİĞER GELİRLER	5.113.838.822.140	-902.421.061.988	-118
G. ÖZEL GELİRLER	26.176.334.762.214	35.060.277.164.621	34
TOPLAM	208.604.392.483.218	331.450.097.076.723	59

TABLO 3. 2003 MALİ YILI HARCAMA KALEMLERİ BAZINDA BÜTÇE GERÇEKLEŞMESİ

KOD	HARCAMA KALEMLERİ	BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
100	PERSONEL GİDERLERİ	89.714.709.412.074	89.466.709.412.074	248.000.000.000
200	YOLLUKLAR	2.358.238.954.331	2.067.086.666.237	291.152.288.094
300	HİZMET ALIMLARI	39.651.781.181.769	32.230.034.613.834	7.421.746.567.935
400	TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLARI	39.646.084.716.234	27.382.092.554.755	12.263.992.161.479
500	DEMİRBAŞ ALIMLARI	3.116.067.867.685	1.993.279.498.548	1.122.788.369.137
600	MAKİNE-TEÇHİZAT VE TAŞIT ALIMLARI	35.977.397.850.014	28.036.796.575.467	7.940.601.274.547
700	YAPI, TESİS VE BÜYÜK ONARIM	25.669.689.005.112	17.323.487.617.921	8.346.201.387.191
800	DİĞER ÖDEMELER	315.037.216.535	249.505.726.647	65.531.489.888
900	TRANSFERLER	83.862.260.517.168	54.118.194.090.419	29.744.066.426.749
	TARP KDV DANIŞMANLIK	1.378.504.000.000		1.378.504.000.000
	DAĞITILMAYAN ÖDENEK	5.202.620.807.981		5.202.620.807.981
	DÜNYA BANKASI ALTYAPI YENİLEME FONU	4.557.705.547.820		4.557.705.547.820
T O P L A M		331.450.097.076.723	252.867.186.755.902	78.582.910.320.821

TABLO 4. 2003 MALİ YILI BİRİMLER VE HARCAMA KALEMLERİ BAZINDA CARİ, YATIRIM VE ÖZEL GİDERLER

CARİ GİDERLER

KOD	HARCAMA KALEMLERİ	BAŞKANLIK	BAYG	SAGE	BİLTEN	ULAKBİM	TUG	MAM	UEKAE	TBAE	UME	BUTAL	GMBAE	TÜSSİDE	TOPLAM
100	PERSONEL GİDERLERİ	14.145.969.101.223		7.431.894.039.442	5.162.421.262.083	2.540.331.041.912	837.994.702.984	22.457.359.882.331	8.966.163.127.317	1.446.105.633.129	6.803.093.165.744	1.763.076.490.288	2.045.062.244.451	2.301.324.430.349	75.900.795.121.253
200	YOLLUKLAR	125.100.792.524	5.606.782.912	22.194.606.723		44.375.181.843	12.137.926.000	28.773.641.768	4.726.327.418	785.900.000	12.346.903.001	4.659.485.000	2.426.135.652	60.943.668.567	324.077.351.408
300	HİZMET ALIMLARI	3.169.390.453.282		257.730.123.835	195.377.274.049	18.734.510.833.932	29.643.146.307	1.064.702.926.620	316.934.042.827	46.226.012.710	165.001.872.848	119.327.542.843	46.111.984.813	399.695.814.427	24.544.652.028.493
400	TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLAR	1.907.397.369.645	11.758.978.210	312.999.043.146	236.466.774.227	5.184.454.053.694	63.976.728.369	1.703.531.439.901	1.067.661.501.184	116.011.581.574	978.230.828.782	129.134.406.136	81.873.275.122	161.893.961.033	11.955.389.941.023
500	DEMİRBAŞ ALIMLARI	88.277.573.764		60.951.700.476	3.844.797.026	43.498.569.921	68.440.000	59.369.899.269	14.558.517.141		4.866.113.139		120.000.000	6.403.543.036	281.959.153.772
800	DİĞER ÖDEMELER	88.358.476.408	20.878.952.700		493.218.300	1.623.300.000	448.416.028	45.921.423.421	5.482.060.076	1.150.531.640	3.378.200.100	727.065.452		2.395.997.000	170.857.641.125
900	TRANSFERLER	40.738.676.220.864	1.392.257.080.959			51.919.542.244		2.669.623.950		95.945.108.713	6.281.255.166	61.000.000			42.287.809.831.896
	T O P L A M	60.263.169.987.710	1.430.501.794.781	8.085.769.513.622	5.598.603.325.685	26.600.712.523.546	944.269.359.688	25.362.328.837.260	10.375.525.575.963	1.706.224.767.766	7.973.198.338.780	2.016.985.989.719	2.175.593.640.038	2.932.657.414.412	155.465.541.068.970

YATIRIM GİDERLERİ

KOD	HARCAMA KALEMLERİ	BAŞKANLIK	SAGE	BİLTEN	ULAKBİM	TUG	MAM	UEKAE	TBAE	UME	BUTAL	GMBAE	TÜSSİDE	ARAŞTIRMA GRUPLARI	TOPLAM
100	PERSONEL GİDERLERİ		1.814.654.714.570	1.000.922.899.419			2.348.052.602.647	7.897.207.187.826							13.060.837.404.462
200	YOLLUKLAR		132.519.480.754	173.088.671.180		360.000.000	592.701.103.543	340.494.290.278		25.160.728.704	2.843.803.584	27.469.053.512			1.294.637.131.555
300	HİZMET ALIMLARI		578.901.589.954	717.264.358.337			2.232.143.455.588	2.013.983.157.287		222.626.755.156	124.440.761.937	56.770.520.488			5.946.130.598.747
400	TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLAR		966.908.358.233	1.104.780.107.720	108.681.964.368	21.599.594.669	4.474.781.758.083	8.198.417.673.603		351.273.471.511	67.507.844.486	78.678.625.462			15.372.629.398.135
500	DEMİRBAŞ ALIMLARI		116.392.956.652	83.662.237.490	508.495.041	15.273.928.820	306.166.177.911	233.257.676.616	28.067.834.661	46.317.225.918	8.221.781.627	3.241.461.017			841.109.775.753
600	MAKİNE- TEÇHİZAT VE TAŞIT ALIMLARI	89.518.420.305	914.154.333.422	49.878.294.330	204.271.220.008	60.246.778.506	862.675.582.856	3.187.023.942.051		176.932.333.956	81.374.669.243	23.379.843.197	1.317.190.379.699		6.966.645.797.573
700	YAPI, TESİS VE BÜYÜK ONARIM		1.346.012.755.813			121.146.464.171	3.130.079.108.650	39.918.535.000		3.394.691.737.721	148.423.365.381		1.778.068.731.639		9.958.340.698.375
800	DİĞER ÖDEMELER		31.007.814.586	33.544.439.432			187.035.000	11.954.896.504		1.551.300.000		402.600.000			78.648.085.522
900	TRANSFERLER	2.879.934.633.004					547.001.130			1.655.236.028				7.452.613.907.473	10.334.750.777.635
	T O P L A M	2.969.453.053.309	5.900.552.003.984	3.163.141.007.908	313.461.679.417	218.626.766.166	13.947.333.825.408	21.922.257.359.165	28.067.834.661	4.220.208.788.994	432.812.226.258	189.942.103.676	3.095.259.111.338	7.452.613.907.473	63.853.729.667.757

ÖZEL GİDERLER

KOD	HARCAMA KALEMLERİ	BAYG NATO	MAM DÜNYA BANKASI	UME DÜNYA BANKASI	TİDEB (AR-GE)	TİDEB (USKA)	TOPLAM
100	PERSONEL GİDERLERİ				460.937.264.573	44.139.621.786	505.076.886.359
200	YOLLUKLAR		152.304.861.135	183.909.041.258	93.917.219.067	18.241.061.814	448.372.183.274
300	HİZMET ALIMLARI		938.171.078.600	178.145.816.700	613.508.058.654	9.427.032.640	1.739.251.986.594
400	TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLAR		3.727.570.650		7.618.537.529	42.727.107.418	54.073.215.597
500	DEMİRBAŞ ALIMLARI		870.210.569.023				870.210.569.023
600	MAKİNE- TEÇHİZAT VE TAŞIT ALIMLARI		7.161.214.475.420	13.859.799.862.802		49.136.439.672	21.070.150.777.894
700	YAPI, TESİS VE BÜYÜK ONARIM		6.808.930.170.646	556.216.748.900			7.365.146.919.546
800	DİĞER ÖDEMELER						0
900	TRANSFERLER	1.283.727.394.723			211.906.086.165		1.495.633.480.888
	T O P L A M	1.283.727.394.723	15.934.558.725.474	14.778.071.469.660	1.387.887.165.988	163.671.263.330	33.547.916.019.175

TABLO 5. 2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN BÜTÇE DETAYI

BÖLÜMLER		BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
A- CARİ HARCAMALAR		180.146.587.014.624	155.465.541.068.970	24.681.045.945.654
1- BAŞKANLIK		81.494.075.097.723	60.263.169.987.710	21.230.905.110.013
100	Personel Giderleri	14.145.969.101.223	14.145.969.101.223	0
200	Yolluklar	125.100.792.524	125.100.792.524	0
300	Hizmet Alımları	3.169.390.453.282	3.169.390.453.282	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	1.907.397.369.645	1.907.397.369.645	0
500	Demirbaş Alımları	88.277.573.764	88.277.573.764	0
800	Diğer Ödemeler	88.358.476.408	88.358.476.408	0
900	Transferler	56.989.847.956.116	40.738.676.220.864	16.251.171.735.252
	Dağıtılmayan Ödenek	4.979.733.374.761		4.979.733.374.761
2- BAYG		2.623.242.230.700	1.430.501.794.781	1.192.740.435.919
200	Yolluklar	7.444.000.000	5.606.782.912	1.837.217.088
300	Hizmet Alımları	1.100.000.000		1.100.000.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	56.800.000.000	11.758.978.210	45.041.021.790
500	Demirbaş Alımları	3.000.000.000		3.000.000.000
800	Diğer Ödemeler	65.447.000.000	20.878.952.700	44.568.047.300
840	Uluslararası Uzman Mubadelesi	65.447.000.000	20.878.952.700	44.568.047.300
1	ESEP Avr.Bil.Değişim Burs Pr.	23.020.000.000	4.378.600.000	18.641.400.000
2	DFG Bil.Değişim Burs Pr.	27.713.000.000	15.288.885.100	12.424.114.900
3	Macaristan Bil.Değişim Burs Prog.	14.714.000.000	1.211.467.600	13.502.532.400
900	Transferler	2.489.451.230.700	1.392.257.080.959	1.097.194.149.741
930	Yardımlar	291.874.000.000	113.243.941.662	178.630.058.338
1	Y. içi Bil.Etk.Kat.Dest.Pr.	21.850.000.000	18.050.723.090	3.799.276.910
2	Y. dışı Bil.Etk.Kat.Dest.Pr.	270.024.000.000	95.193.218.572	174.830.781.428
950	Bilim Adamı Yetiştirme	2.160.062.230.700	1.245.967.185.356	914.095.045.344
1	Yurtiçi Yüksek Lisans Burs Programı	304.750.000.000	208.991.000.000	95.759.000.000
2	Yurtiçi Doktora Burs Programı	314.085.000.000	244.060.000.000	70.025.000.000
3	Lise Öğrencileri Arası Proje Yarışması	193.555.000.000	69.450.649.430	124.104.350.570
4	Üniversite Temel Bilimler-A Burs Prog.	156.300.000.000	99.050.000.000	57.250.000.000
5	Üniversite Temel Bilimler-B Burs Prog.	115.000.000.000	101.596.439.159	13.403.560.841
6	Lisans Üstü Yaz Okulu Destek Prog.	28.000.000.000	8.095.723.722	19.904.276.278
7	Üniversite Öğrencileri Y.İç Y.Dışı Araş	53.000.000.000	15.828.880.276	37.171.119.724
8	Yurtiçi Doktora Sonrası Ar.Burs Pr.	57.150.000.000	15.875.000.000	41.275.000.000
9	Ulusal Bilim Olim.ve Ulusal İlköğ.Mat.C	223.475.000.000	193.873.373.539	29.601.626.461
10	Yurtdışı Doktora Sonrası Araştırma Bur	92.400.000.000	18.394.435.119	74.005.564.881
11	Yurtiçi Yurtdışı Bütünleştirilmiş Doktor	437.100.000.000	183.596.689.600	253.503.310.400
12	TÜBİTAK-British.Chev.Burs Programı	42.305.000.000	36.252.659.078	6.052.340.922
13	Yurt Dışı Lisans	19.700.000.000	19.670.121.504	29.878.496
14	BAYG Türk-Alman Jinekoloji Derneği	116.335.200.050	31.232.213.929	85.102.986.121
15	BAYG Bağış Bursları	6.907.030.650		6.907.030.650
951	Bayg Burs Faaliyetleri	17.000.000.000	16.871.056.340	128.943.660
980	Yönetim Giderleri	20.515.000.000	16.174.897.601	4.340.102.399
3- SAGE		8.516.894.039.442	8.085.769.513.622	431.124.525.820
100	Personel Giderleri	7.431.894.039.442	7.431.894.039.442	0
200	Yolluklar	40.000.000.000	22.194.606.723	17.805.393.277
300	Hizmet Alımları	400.000.000.000	257.730.123.835	142.269.876.165
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	485.000.000.000	312.999.043.146	172.000.956.854
500	Demirbaş Alımları	160.000.000.000	60.951.700.476	99.048.299.524
4- BİLTEN		5.680.516.195.856	5.598.603.325.685	81.912.870.171
100	Personel Giderleri	5.162.421.262.083	5.162.421.262.083	0
300	Hizmet Alımları	195.377.274.049	195.377.274.049	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	318.379.644.398	236.466.774.227	81.912.870.171
500	Demirbaş Alımları	3.844.797.026	3.844.797.026	0
800	Diğer Ödemeler	493.218.300	493.218.300	0
5- ULAKBİM		27.558.985.756.605	26.600.712.523.546	958.273.233.059
100	Personel Giderleri	2.540.331.041.912	2.540.331.041.912	0
200	Yolluklar	180.699.529.462	44.375.181.843	136.324.347.619
300	Hizmet Alımları	19.100.796.910.656	18.734.510.833.932	366.286.076.724
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	5.580.101.265.725	5.184.454.053.694	395.647.212.031
500	Demirbaş Alımı	99.932.817.514	43.498.569.921	56.434.247.593
800	Diğer Ödemeler	2.131.747.670	1.623.300.000	508.447.670
900	Transferler	54.992.443.666	51.919.542.244	3.072.901.422

TABLO 5. 2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN BÜTÇE DETAYI (Devam)

BÖLÜMLER		BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
6- TUG		944.269.359.688	944.269.359.688	0
100	Personel Giderleri	837.994.702.984	837.994.702.984	0
200	Yolluklar	12.137.926.000	12.137.926.000	0
300	Hizmet Alımları	29.643.146.307	29.643.146.307	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	63.976.728.369	63.976.728.369	0
500	Demirbaş Alımları	68.440.000	68.440.000	0
800	Diğer Ödemeler	448.416.028	448.416.028	0
7- MAM		25.806.578.164.668	25.362.328.837.260	444.249.327.408
100	Personel Giderleri	22.457.359.882.331	22.457.359.882.331	0
200	Yolluklar	28.773.641.768	28.773.641.768	0
300	Hizmet Alımları	1.204.702.926.620	1.064.702.926.620	140.000.000.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	2.002.780.767.309	1.703.531.439.901	299.249.327.408
500	Demirbaş Alımları	64.369.899.269	59.369.899.269	5.000.000.000
800	Diğer Ödemeler	45.921.423.421	45.921.423.421	0
900	Transferler	2.669.623.950	2.669.623.950	0
8- UEKAE		10.375.525.575.963	10.375.525.575.963	0
100	Personel Giderleri	8.966.163.127.317	8.966.163.127.317	0
200	Yolluklar	4.726.327.418	4.726.327.418	0
300	Hizmet Alımları	316.934.042.827	316.934.042.827	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	1.067.661.501.184	1.067.661.501.184	0
500	Demirbaş Alımları	14.558.517.141	14.558.517.141	0
800	Diğer Ödemeler	5.482.060.076	5.482.060.076	0
9- TBAE		1.828.143.577.711	1.706.224.767.766	121.918.809.945
100	Personel Giderleri	1.446.105.633.129	1.446.105.633.129	0
200	Yolluklar	785.900.000	785.900.000	0
300	Hizmet Alımları	46.226.012.710	46.226.012.710	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	116.011.581.574	116.011.581.574	0
800	Diğer Ödemeler	1.150.531.640	1.150.531.640	0
900	Transferler	217.863.918.658	95.945.108.713	121.918.809.945
10- UME		7.973.198.338.780	7.973.198.338.780	0
100	Personel Giderleri	6.803.093.165.744	6.803.093.165.744	0
200	Yolluklar	12.346.903.001	12.346.903.001	0
300	Hizmet Alımları	165.001.872.848	165.001.872.848	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	978.230.828.782	978.230.828.782	0
500	Demirbaş Alımları	4.866.113.139	4.866.113.139	0
800	Diğer Ödemeler	3.378.200.100	3.378.200.100	0
900	Transferler	6.281.255.166	6.281.255.166	0
11- BUTAL		2.163.952.812.174	2.016.985.989.719	146.966.822.455
100	Personel Giderleri	1.763.076.490.288	1.763.076.490.288	0
200	Yolluklar	4.659.485.000	4.659.485.000	0
300	Hizmet Alımları	187.802.542.843	119.327.542.843	68.475.000.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	200.126.228.591	129.134.406.136	70.991.822.455
800	Diğer Ödemeler	5.727.065.452	727.065.452	5.000.000.000
900	Transferler	2.561.000.000	61.000.000	2.500.000.000
12- GMBAE		2.248.548.450.902	2.175.593.640.038	72.954.810.864
100	Personel Giderleri	2.045.062.244.451	2.045.062.244.451	0
200	Yolluklar	3.380.946.516	2.426.135.652	954.810.864
300	Hizmet Alımları	67.611.984.813	46.111.984.813	21.500.000.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	123.373.275.122	81.873.275.122	41.500.000.000
500	Demirbaş Alımları	9.120.000.000	120.000.000	9.000.000.000
13- TÜSSİDE		2.932.657.414.412	2.932.657.414.412	0
100	Personel Giderleri	2.301.324.430.349	2.301.324.430.349	0
200	Yolluklar	60.943.668.567	60.943.668.567	0
300	Hizmet Alımları	399.695.814.427	399.695.814.427	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	161.893.961.033	161.893.961.033	0
500	Demirbaş Alımları	6.403.543.036	6.403.543.036	0
800	Diğer Ödemeler	2.395.997.000	2.395.997.000	0

TABLO 5. 2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN BÜTÇE DETAYI (Devam)

BÖLÜMLER		BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
B- YATIRIM HARCAMALARI		113.994.092.547.478	63.853.729.667.757	50.140.362.879.721
1-BAŞKANLIK		3.738.399.603.058	2.969.453.053.309	768.946.549.749
600	Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	107.219.115.955	89.518.420.305	17.700.695.650
700	Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	179.063.100.465	0	179.063.100.465
900	Transferler	3.452.117.386.638	2.879.934.633.004	572.182.753.634
970	Proje Giderleri	3.452.117.386.638	2.879.934.633.004	572.182.753.634
1	Uluslararası Bilimsel Yayın Teşvik	1.419.333.830.043	1.419.329.728.000	4.102.043
2	Ulusal Deprem Konseyi	20.747.826.000	20.747.826.000	0
3	TÜSEP	60.558.043.973	60.558.043.973	0
4	Ankara Test ve Analiz Lab. (ATAL)	114.667.747.062	25.110.880.051	89.556.867.011
5	DNA Doku Bankası	22.237.698.730	22.177.655.361	60.043.369
6	Uluslararası İşbirliği Projeleri	73.042.582.985	5.527.350.750	67.515.232.235
7	Ulusal Bilim ve Teknoloji Pol.Strateji	357.007.890.041	173.343.886.693	183.664.003.348
8	Sosy. ve Beşeri Bilim.Arş.Dest.ve Teş	168.020.635.001	104.486.650.595	63.533.984.406
9	Isı Kütle Transfer Merkezi	16.185.850.248	16.185.850.248	0
10	Üniversite-Sanayi Ar. Merk Pr.	198.209.172.847	135.957.100.000	62.252.072.847
11	Uluslararası Bilim Olimpiyatları	470.248.983.195	470.248.983.195	0
12	EUREKA Sürekli Faaliyetleri	105.977.241.301	73.624.893.039	32.352.348.262
13	Avrupa Birliği Çerçeve Prog.	351.710.443.407	351.707.285.099	3.158.308
14	ÇİTTAGE	1.453.425.000	928.500.000	524.925.000
	Dağıtılmayan Ödenek	72.716.016.805		72.716.016.805
2- SAGE		10.586.117.524.074	5.900.552.003.984	4.685.565.520.090
100	Personel Giderleri	1.814.654.714.570	1.814.654.714.570	0
200	Yolluklar	139.000.000.000	132.519.480.754	6.480.519.246
300	Hizmet Alımları	1.370.000.000.000	578.901.589.954	791.098.410.046
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	1.619.000.000.000	966.908.358.233	652.091.641.767
500	Demirbaş Alımları	247.000.000.000	116.392.956.652	130.607.043.348
600	Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	1.800.000.000.000	914.154.333.422	885.845.666.578
700	Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	3.550.000.000.000	1.346.012.755.813	2.203.987.244.187
800	Diğer Ödemeler	46.462.809.504	31.007.814.586	15.454.994.918
3- BİLTEN		5.612.610.934.021	3.163.141.007.908	2.449.469.926.113
100	Personel Giderleri	1.248.922.899.419	1.000.922.899.419	248.000.000.000
200	Yolluklar	180.538.671.180	173.088.671.180	7.450.000.000
300	Hizmet Alımları	1.662.224.358.337	717.264.358.337	944.960.000.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	1.833.840.033.833	1.104.780.107.720	729.059.926.113
500	Demirbaş Alımları	553.662.237.490	83.662.237.490	470.000.000.000
600	Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	99.878.294.330	49.878.294.330	50.000.000.000
800	Diğer Ödemeler	33.544.439.432	33.544.439.432	0
4- ULAKBİM		715.336.781.643	313.461.679.417	401.875.102.226
300	Hizmet Alımları	557.205.000		557.205.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	108.857.464.957	108.681.964.368	175.500.589
500	Demirbaş Alımları	186.413.108.374	508.495.041	185.904.613.333
600	Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	419.509.003.312	204.271.220.008	215.237.783.304
5- TUG		471.752.385.163	218.626.766.166	253.125.618.997
200	Yolluklar	360.000.000	360.000.000	0
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	21.599.594.669	21.599.594.669	0
500	Demirbaş Alımları	15.273.928.820	15.273.928.820	0
600	Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	313.372.397.503	60.246.778.506	253.125.618.997
700	Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	121.146.464.171	121.146.464.171	0
6- MAM İcmal		25.994.371.254.221	13.947.333.825.408	12.047.037.428.813
100	Personel Giderleri	2.348.052.602.647	2.348.052.602.647	0
200	Yolluklar	707.701.103.543	592.701.103.543	115.000.000.000
300	Hizmet Alımları	2.632.143.455.588	2.232.143.455.588	400.000.000.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	6.717.796.527.601	4.474.781.758.083	2.243.014.769.518
500	Demirbaş Alımları	306.166.177.911	306.166.177.911	0
600	Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	3.415.910.644.331	862.675.582.856	2.553.235.061.475
700	Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	6.130.079.108.650	3.130.079.108.650	3.000.000.000.000
800	Diğer Ödemeler	187.035.000	187.035.000	0
900	Transferler	547.001.130	547.001.130	0
	Dünya Bankası Altyapı Yenileme Fonu	3.735.787.597.820	0	3.735.787.597.820

TABLO 5. 2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN BÜTÇE DETAYI (Devam)

BÖLÜMLER	BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
6.1- MAM Başkanlık	9.710.099.550.532	2.166.980.007.825	7.543.119.542.707
200 Yolluklar	473.043.280	473.043.280	0
300 Hizmet Alımları	1.060.328.318.504	1.060.328.318.504	0
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	733.028.348.769	328.691.102.958	404.337.245.811
500 Demirbaş Alımları	248.412.828.372	248.412.828.372	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	560.837.175.470	157.842.476.394	402.994.699.076
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	3.371.232.238.317	371.232.238.317	3.000.000.000.000
Dünya Bankası Altyapı Yenileme Fonu	3.735.787.597.820		3.735.787.597.820
6.2- MAM Enerji Sist.Çev.Ar.Ens.	2.018.462.086.802	1.449.784.563.095	568.677.523.707
100 Personel Giderleri	388.250.534.988	388.250.534.988	0
200 Yolluklar	219.606.273.695	194.606.273.695	25.000.000.000
300 Hizmet Alımları	207.844.595.298	127.844.595.298	80.000.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	740.438.409.976	576.760.886.269	163.677.523.707
500 Demirbaş Alımları	2.302.727.360	2.302.727.360	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	460.003.545.485	160.003.545.485	300.000.000.000
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	16.000.000	16.000.000	0
6.3- MAM Malzeme Kim.Ar.Ens.	1.616.148.442.482	1.338.741.794.476	277.406.648.006
100 Personel Giderleri	385.704.844.963	385.704.844.963	0
200 Yolluklar	97.382.334.518	82.382.334.518	15.000.000.000
300 Hizmet Alımları	223.622.273.453	173.622.273.453	50.000.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	481.281.996.397	406.281.996.397	75.000.000.000
500 Demirbaş Alımları	29.461.842.021	29.461.842.021	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	398.679.116.130	261.272.468.124	137.406.648.006
800 Diğer Ödemeler	16.035.000	16.035.000	0
6.4- MAM Bilişim.Tek.Ar.Ens.	8.415.985.988.283	5.144.945.746.715	3.271.040.241.568
100 Personel Giderleri	1.383.767.492.969	1.383.767.492.969	0
200 Yolluklar	229.446.617.173	179.446.617.173	50.000.000.000
300 Hizmet Alımları	798.703.450.042	648.703.450.042	150.000.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	4.272.688.394.733	2.772.688.394.733	1.500.000.000.000
500 Demirbaş Alımları	8.086.400.000	8.086.400.000	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	1.692.454.951.487	121.414.709.919	1.571.040.241.568
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	30.734.681.879	30.734.681.879	0
800 Diğer Ödemeler	104.000.000	104.000.000	0
6.5- MAM Gıda Bilimi ve Teknoloji Ar. Enstitüsü	858.578.368.364	683.737.341.361	174.841.027.003
100 Personel Giderleri	128.674.443.015	128.674.443.015	0
200 Yolluklar	103.477.185.159	93.477.185.159	10.000.000.000
300 Hizmet Alımları	160.115.230.095	120.115.230.095	40.000.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	351.048.887.157	301.048.887.157	50.000.000.000
500 Demirbaş Alımları	7.248.470.958	7.248.470.958	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	107.467.150.850	32.626.123.847	74.841.027.003
900 Transferler	547.001.130	547.001.130	0
6.6-MAM Yer Bilimleri Araştırma Enstitüsü	558.289.784.612	346.337.338.790	211.952.445.822
100 Personel Giderleri	61.655.286.712	61.655.286.712	0
200 Yolluklar	57.315.649.718	42.315.649.718	15.000.000.000
300 Hizmet Alımları	151.401.806.708	71.401.806.708	80.000.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	132.280.665.049	82.280.665.049	50.000.000.000
500 Demirbaş Alımları	48.460.000	48.460.000	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	155.520.916.425	88.568.470.603	66.952.445.822
800 Diğer Ödemeler	67.000.000	67.000.000	0
6.7- MAM Teknoloji Serbest Bölgesi	2.816.807.033.146	2.816.807.033.146	0
300 Hizmet Alımları	30.127.781.488	30.127.781.488	0
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	7.029.825.520	7.029.825.520	0
500 Demirbaş Alımları	10.605.449.200	10.605.449.200	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	40.947.788.484	40.947.788.484	0
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	2.728.096.188.454	2.728.096.188.454	0

TABLO 5. 2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN BÜTÇE DETAYI (Devam)

BÖLÜMLER	BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
7- UEKAE	37.287.181.687.726	21.922.257.359.165	15.364.924.328.561
100 Personel Giderleri	7.897.207.187.826	7.897.207.187.826	0
200 Yolluklar	340.494.290.278	340.494.290.278	0
300 Hizmet Alımları	6.513.983.157.287	2.013.983.157.287	4.500.000.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	15.563.342.002.164	8.198.417.673.603	7.364.924.328.561
500 Demirbaş Alımları	233.257.676.616	233.257.676.616	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	6.687.023.942.051	3.187.023.942.051	3.500.000.000.000
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	39.918.535.000	39.918.535.000	0
800 Diğer Ödemeler	11.954.896.504	11.954.896.504	0
8- TBAE	405.614.554.470	28.067.834.661	377.546.719.809
500 Demirbaş Alımları	120.400.000.000	28.067.834.661	92.332.165.339
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	285.214.554.470		285.214.554.470
9- UME	5.051.769.867.574	4.220.208.788.994	831.561.078.580
200 Yolluklar	25.160.728.704	25.160.728.704	0
300 Hizmet Alımları	222.626.755.156	222.626.755.156	0
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	360.916.600.091	351.273.471.511	9.643.128.580
500 Demirbaş Alımları	46.317.225.918	46.317.225.918	0
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	176.932.333.956	176.932.333.956	0
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	3.394.691.737.721	3.394.691.737.721	0
800 Diğer Ödemeler	1.551.300.000	1.551.300.000	0
900 Transferler	1.655.236.028	1.655.236.028	0
Dünya Bankası Altyapı Yenileme Fonu	821.917.950.000		821.917.950.000
10- BUTAL	1.214.798.187.639	432.812.226.258	781.985.961.381
200 Yolluklar	4.343.803.584	2.843.803.584	1.500.000.000
300 Hizmet Alımları	154.440.761.937	124.440.761.937	30.000.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	162.507.844.486	67.507.844.486	95.000.000.000
500 Demirbaş Alımları	68.508.781.627	8.221.781.627	60.287.000.000
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	523.514.669.243	81.374.669.243	442.140.000.000
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	301.482.326.762	148.423.365.381	153.058.961.381
11- GMBAE	307.473.207.861	189.942.103.676	117.531.104.185
200 Yolluklar	31.269.053.512	27.469.053.512	3.800.000.000
300 Hizmet Alımları	72.270.520.488	56.770.520.488	15.500.000.000
400 Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	142.418.281.104	78.678.625.462	63.739.655.642
500 Demirbaş Alımları	14.416.461.017	3.241.461.017	11.175.000.000
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	46.696.291.740	23.379.843.197	23.316.448.543
800 Diğer Ödemeler	402.600.000	402.600.000	0
12- TÜSSİDE	5.620.136.638.026	3.095.259.111.338	2.524.877.526.688
600 Makine-Teçhizat ve Taşıt Alımları	1.317.190.379.699	1.317.190.379.699	0
700 Yapı,Tesis ve Büyük Onarım	4.302.946.258.327	1.778.068.731.639	2.524.877.526.688
13- ARAŞTIRMA GRUPLARI	16.988.529.922.002	7.452.613.907.473	9.535.916.014.529
932 Desteklenen Bilimsel Toplantılar	354.000.000.000	353.753.668.044	246.331.956
970 Proje Giderleri	14.931.354.505.587	6.924.691.782.150	8.006.662.723.437
970 Proje İnceleme Giderleri	140.000.000.000	138.544.200.994	1.455.799.006
971 Araştırma Projeleri	10.098.256.954.555	4.892.902.790.130	5.205.354.164.425
972 Altyapı Projeleri	224.658.230.142	162.779.746.674	61.878.483.468
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	2.112.182.916.066	720.723.626.529	1.391.459.289.537
975 Sektör Projeleri	972.606.994.788	452.207.684.860	520.399.309.928
976 Ünite Giderleri	825.220.627.085	422.663.277.435	402.557.349.650
977 Çalışma Grupları	558.428.782.951	134.870.455.528	423.558.327.423
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	174.500.000.000	174.168.457.279	331.542.721
981 Yönetim Giderleri	174.500.000.000	174.168.457.279	331.542.721
TARP KDV Danışmanlık	1.378.504.000.000		1.378.504.000.000
Dağıtılmayan Ödenekler	150.171.416.415	0	150.171.416.415
Teknoloji Sektörü	2.595.389.646	0	2.595.389.646
Madencilik Sektörü	129.068.557.606	0	129.068.557.606
Çevre Sektörü	2.135.645.273	0	2.135.645.273
Konut Sektörü	16.371.823.890	0	16.371.823.890

TABLO 5. 2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN BÜTÇE DETAYI (Devam)

BÖLÜMLER	BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
13.1-TBAG	4.538.637.131.771	1.958.772.206.889	2.579.864.924.882
970 Proje Destekleme Giderleri	4.506.837.131.771	1.927.004.772.322	2.579.832.359.449
971 Araştırma Projeleri	3.018.842.046.319	1.377.091.020.839	1.641.751.025.480
972 Altyapı Projeleri	86.423.909.194	60.289.980.809	26.133.928.385
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	650.870.303.879	266.372.238.823	384.498.065.056
975 Sektör projeleri	189.537.734.274	58.259.494.800	131.278.239.474
976 Ünite Giderleri	2.734.355.154	30.121.581.523	-27.387.226.369
977 Çalışma Grupları	558.428.782.951	134.870.455.528	423.558.327.423
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	31.800.000.000	31.767.434.567	32.565.433
981 Yönetim Giderleri	31.800.000.000	31.767.434.567	32.565.433
13.2-SBAG	1.018.271.271.763	649.372.145.777	368.899.125.986
970 Proje Destekleme Giderleri	993.171.271.763	624.285.321.982	368.885.949.781
971 Araştırma Projeleri	814.730.043.940	515.447.883.526	299.282.160.414
972 Altyapı Projeleri	54.031.504.680	46.555.308.876	7.476.195.804
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	124.409.723.143	62.282.129.580	62.127.593.563
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	25.100.000.000	25.086.823.795	13.176.205
981 Yönetim Giderleri	25.100.000.000	25.086.823.795	13.176.205
13.3-EEEAG	644.893.708.110	298.890.194.036	346.003.514.074
970 Proje Destekleme Giderleri	628.993.708.110	283.071.717.004	345.921.991.106
971 Araştırma Projeleri	338.391.112.684	166.747.617.487	171.643.495.197
972 Altyapı Projeleri	14.110.000.000	3.328.050.731	10.781.949.269
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	276.492.595.426	112.996.048.786	163.496.546.640
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	15.900.000.000	15.818.477.032	81.522.968
981 Yönetim Giderleri	15.900.000.000	15.818.477.032	81.522.968
13.4-MİSAG	2.667.199.017.083	883.119.766.883	1.784.079.250.200
970 Proje Destekleme Giderleri	2.649.899.017.083	865.828.699.551	1.784.070.317.532
971 Araştırma Projeleri	2.127.678.689.224	779.963.623.771	1.347.715.065.453
972 Altyapı Projeleri	16.300.000.000	9.323.840.000	6.976.160.000
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	505.920.327.859	76.541.235.780	429.379.092.079
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	17.300.000.000	17.291.067.332	8.932.668
981 Yönetim Giderleri	17.300.000.000	17.291.067.332	8.932.668
13.5-İÇTAG	1.457.743.679.394	722.279.577.145	735.464.102.249
970 Proje Destekleme Giderleri	1.443.943.679.394	708.505.302.168	735.438.377.226
971 Araştırma Projeleri	545.615.543.976	284.448.783.037	261.166.760.939
972 Altyapı Projeleri	18.135.139.800	15.806.811.391	2.328.328.409
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	57.706.723.687	15.708.011.828	41.998.711.859
976 Ünite Giderleri	822.486.271.931	392.541.695.912	429.944.576.019
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	13.800.000.000	13.774.274.977	25.725.023
981 Yönetim Giderleri	13.800.000.000	13.774.274.977	25.725.023
13.6-YDABAG	2.698.799.164.042	1.395.237.746.581	1.303.561.417.461
970 Proje Destekleme Giderleri	2.669.799.164.042	1.366.270.937.521	1.303.528.226.521
971 Araştırma Projeleri	1.491.769.173.018	827.326.987.895	664.442.185.123
972 Altyapı Projeleri	17.016.571.098	14.956.368.870	2.060.202.228
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	377.944.159.412	130.039.390.696	247.904.768.716
975 Sektör Projeleri	783.069.260.514	393.948.190.060	389.121.070.454
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	29.000.000.000	28.966.809.060	33.190.940
981 Yönetim Giderleri	29.000.000.000	28.966.809.060	33.190.940
13.7-TOGTAG	1.555.401.337.052	819.687.023.351	735.714.313.701
970 Proje Destekleme Giderleri	1.526.101.337.052	790.470.295.361	735.631.041.691
971 Araştırma Projeleri	1.400.086.149.022	722.842.838.328	677.243.310.694
972 Altyapı Projeleri	16.426.105.370	10.842.885.997	5.583.219.373
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	109.589.082.660	56.784.571.036	52.804.511.624
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	29.300.000.000	29.216.727.990	83.272.010
981 Yönetim Giderleri	29.300.000.000	29.216.727.990	83.272.010

TABLO 5. 2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN BÜTÇE DETAYI (Devam)

BÖLÜMLER	BÜTÇE	HARCAMA	KALAN
13.8-VHAG	384.909.196.372	232.957.377.773	151.951.818.599
970 Proje Destekleme Giderleri	372.609.196.372	220.710.535.247	151.898.661.125
971 Araştırma Projeleri	361.144.196.372	219.034.035.247	142.110.161.125
972 Altyapı Projeleri	2.215.000.000	1.676.500.000	538.500.000
973 Uluslararası İşbirliği Projeleri	9.250.000.000		9.250.000.000
980 Araştırma Grupları Yönetim Giderleri	12.300.000.000	12.246.842.526	53.157.474
981 Yönetim Giderleri	12.300.000.000	12.246.842.526	53.157.474
C-ÖZEL GİDERLER	37.309.417.514.621	33.547.916.019.175	3.761.501.495.446
1-BAYG NATO	4.276.228.302.622	1.283.727.394.723	2.992.500.907.899
2-MAM Dünya Bankası	15.934.558.725.474	15.934.558.725.474	0
3-UME Dünya Bankası	14.778.071.469.660	14.778.071.469.660	0
4-TİDEB (AR-GE)	1.388.198.866.865	1.387.887.165.988	311.700.877
5-TİDEB (USKA)	932.360.150.000	163.671.263.330	768.688.886.670
GENEL TOPLAM	331.450.097.076.723	252.867.186.755.902	78.582.910.320.821

TABLO 6. 2002-2003 MALİ YILLARI GERÇEKLEŞEN GİDER KARŞILAŞTIRMASI

BİRİMLER	2002 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	2003 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	ARTIŞ ORANI (%)
A- PERSONEL	58.799.013.410.467	75.900.795.121.253	29
1-BAŞKANLIK	11.684.822.088.802	14.145.969.101.223	-56
2-SAGE	5.492.313.332.261	7.431.894.039.442	35
3-BİLTEN	4.412.934.624.641	5.162.421.262.083	17
4-ULAKBİM	1.981.082.595.924	2.540.331.041.912	28
5-TUG	634.059.602.552	837.994.702.984	32
6-MAM	18.845.081.071.651	22.457.359.882.331	19
7-UEKAE	6.762.074.570.909	8.966.163.127.317	33
8-TBAE	1.157.640.604.395	1.446.105.633.129	25
9-UME	4.919.785.711.761	6.803.093.165.744	38
10-BUTAL	1.411.404.602.004	1.763.076.490.288	25
11-GMBAE	1.497.814.605.567	2.045.062.244.451	37
12-TÜSSİDE		2.301.324.430.349	
B- DİĞER CARİ	22.687.199.421.420	79.564.745.947.717	251
1-BAŞKANLIK	6.305.049.190.877	46.117.200.886.487	631
2-BAYG	1.000.259.461.779	1.430.501.794.781	43
2-SAGE	537.277.411.085	653.875.474.180	22
3-BİLTEN	266.855.465.044	436.182.063.602	63
4-ULAKBİM	10.534.099.476.464	24.060.381.481.634	128
5-TUG	104.615.140.646	106.274.656.704	2
6-MAM	2.002.240.221.163	2.904.968.954.929	45
7-UEKAE	1.034.475.455.140	1.409.362.448.646	36
8-TBAE	156.789.273.655	260.119.134.637	66
9-UME	451.071.719.909	1.170.105.173.036	159
10-BUTAL	196.480.009.473	253.909.499.431	29
11-GMBAE	97.986.596.185	130.531.395.587	33
12-TÜSSİDE		631.332.984.063	
C- YATIRIM	54.139.886.154.784	63.853.729.667.757	18
1-BAŞKANLIK	2.404.259.992.328	2.969.453.053.309	24
2-SAGE	2.845.175.537.746	5.900.552.003.984	107
3-BİLTEN	3.397.063.032.275	3.163.141.007.908	-7
4-ULAKBİM	1.340.417.400.232	313.461.679.417	-77
5-TUG	488.878.934.289	218.626.766.166	-55
6-MAM	12.428.922.627.446	13.947.333.825.408	12
7-UEKAE	18.140.299.378.781	21.922.257.359.165	21
8-TBAE	18.803.685.730	28.067.834.661	49
9-UME	5.457.838.271.233	4.220.208.788.994	-23
10-BUTAL	350.850.471.014	432.812.226.258	23
11-GMBAE	259.949.603.602	189.942.103.676	-27
12-TÜSSİDE		3.095.259.111.338	
13-ARAŞTIRMA GRUPLARI	7.007.427.220.108	7.452.613.907.473	6
D- ÖZEL GİDERLER	23.656.613.856.626	33.547.916.019.175	42
1-BAYG NATO	1.346.453.904.447	1.283.727.394.723	-5
2-MAM Dünya Bankası	3.218.171.473.044	15.934.558.725.474	395
3-UME Dünya Bankası	17.712.615.263.596	14.778.071.469.660	-17
4-TİDEB (AR-GE)	1.164.667.604.936	1.387.887.165.988	19
5-TİDEB (USKA)	214.705.610.603	163.671.263.330	-24
TOPLAM	159.282.712.843.297	252.867.186.755.902	59

	ÖNCEKİ DÖNEM	CARI DÖNEM	ÖNCEKİ DÖNEM	CARI DÖNEM
I. DÖNEN VARLIKLAR				
A- Hazır Değerler	54.535.604.625.741 -.	105.149.569.923.436 -.		
1. Kasa	20.256.140.208 -.	22.391.330.645 -.		
2. Alınan Çekler	3.765.405.937 -.	0 -.		
3. Bankalar	53.963.310.631.069 -.	105.042.680.725.443 -.		
4. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)	1.096.013.354 -.	814.200.000 -.		
5. Diğer Hazır Değerler	549.368.461.881 -.	85.312.067.348 -.		
B- Menkul Kıymetler		3.260.600.000.000 -.		
1. Kamu Kesim Tahvil ve Senet		3.260.600.000.000 -.		
C- Ticari Alacaklar	45.557.028.784.457 -.	9.542.730.589.029 -.		
1. Alıcılar	45.041.682.714.457 -.	8.971.197.448.351 -.		
2. Alacak Senetleri	515.327.770.000 -.	558.700.000.000 -.		
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)		0 -.		
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	18.300.000 -.	12.679.200.000 -.		
5. Diğer Ticari Alacaklar		153.940.678 -.		
6. Şüpheli Ticari Alacaklar	55.133.320.884 -.	55.126.619.089 -.		
7. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	55.133.320.884 -.	55.126.619.089 -.		
D- Diğer Alacaklar	303.598.305.347 -.	1.249.073.987.729 -.		
1. Enstitülerden Alacaklar				
2. Personelden Alacaklar	14.197.761.922 -.	24.064.881.199 -.		
3. Şüpheli Diğer Alacaklar	5.472.044.500 -.	0 -.		
4. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)		0 -.		
5. Toplu Sözleşme Farkları		0 -.		
6. Diğer Alacaklar	283.928.498.925 -.	1.140.920.243.742 -.		
7. Merkez ve Şubeler Cari hesabı		84.088.862.788 -.		
E- Stoklar	9.088.518.309.809 -.	13.266.813.591.187 -.		
1. Diğer Stoklar	484.061.092.668 -.	518.972.506.618 -.		
2. Verilen Sipariş Avansları	8.604.457.217.141 -.	12.747.841.084.569 -.		
F- Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyetleri		0 -.		
1. Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyet.		0 -.		
G- Gelecek Aylara Ait Gid. ve Gel. Tah.	1.448.506.298.853 -.	16.136.137.329.996 -.		
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	1.074.260.794.464 -.	0 -.		
2. Gelir Tahakkukları	374.245.504.389 -.	16.136.137.329.996 -.		
H- Diğer Dönen Varlıklar	3.970.526.618.270 -.	3.678.130.110.126 -.		
1. Devreden KDV	3.929.635.424.152 -.	3.618.083.187.979 -.		
2. İş Avansları	40.141.194.118 -.	57.746.922.147 -.		
3. Personel Avansları	750.000.000 -.	2.300.000.000 -.		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	114.903.782.942.477 -.	152.283.055.531.503 -.		
II. DURAN VARLIKLAR				
A- Ticari Alacaklar	3.435.720.221 -.	141.425.322.379 -.		
1. Alacaklar		137.211.969.658 -.		
2. Alacak Senetleri		0 -.		
3. Verilen Depozito ve Teminatlar	3.435.720.221 -.	4.213.352.721 -.		
B- Diğer Alacaklar	47.057.283.790 -.	109.532.756.725 -.		
C- Mali Duran Varlıklar	249.000.000 -.	120.249.000.000 -.		
1. İştirakler	249.000.000 -.	120.249.000.000 -.		
2. İştirakler Sermaye Taahhütleri (-)		0 -.		
D- Maddi Duran Varlıklar	1.314.817.741.165 -.	132.760.274.715.492 -.		
1. Diğer Maddi Duran Varlıklar	55.466.203.909.854 -.	83.158.481.940.843 -.		
2. Birikmiş Amortismanlar (-)	89.425.980.739.603 -.	0 -.		
3. Yapılmakta Olan Yatırımlar	34.005.385.710.583 -.	47.609.768.269.675 -.		
4. Verilen Avanslar	1.269.208.860.331 -.	1.992.024.504.974 -.		
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	1.365.559.745.176 -.	133.131.481.794.596 -.		
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	116.269.342.687.653 -.	285.414.537.326.099 -.		
NAZİM HESAPLAR	21.158.724.129.323 -.	38.036.240.856.590 -.		
I. KISA VAD. YAB. KAYNAKLAR				
A- Mali Borçlar				0 -.
B- Ticari Borçlar	5.584.018.878.266 -.		5.746.138.057.596 -.	
1. Satıcılar	3.975.361.994.698 -.		4.799.692.218.220 -.	
2. Alınan Depozito ve Teminatlar	1.607.568.888.621 -.		945.152.590.376 -.	
3. Diğer Ticari Borçlar	1.087.994.947 -.		1.293.249.000 -.	
C- Diğer Borçlar	3.699.914.406.104 -.		11.520.236.627.562 -.	
1. Enstitülere Borçlar			0 -.	
2. İştiraklere Borçlar				
3. Personele Borçlar	3.289.407.519.146 -.		11.264.765.865.604 -.	
4. Diğer Çeşitli Borçlar	410.506.886.958 -.		256.470.761.958 -.	
D- Alınan Avanslar	27.253.295.576.331 -.		26.118.888.238.936 -.	
1. Alınan Avanslar	27.253.295.576.331 -.		26.118.888.238.936 -.	
E- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak. Bed.			0 -.	
F- Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	4.117.963.568.171 -.		5.626.399.862.346 -.	
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	2.395.509.590.924 -.		3.125.265.960.308 -.	
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintisi.	1.663.975.314.995 -.		2.433.402.951.501 -.	
3. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	58.478.662.252 -.		67.730.950.537 -.	
G- Borç ve Gider Karşılıkları			0 -.	
1. Dönem Karı Vergi ve Diğer			0 -.	
2. Yasal Yükümlülük Karşılığı			0 -.	
H- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tah.	50.362.898.612 -.		174.571.424.510 -.	
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	50.362.898.612 -.		78.641.343.900 -.	
2. Gider Tahakkukları			95.930.080.610 -.	
I- Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	2.794.442.406.616 -.		1.600.420.796.586 -.	
1. Hesaplanan KDV	2.644.114.298.573 -.		1.551.237.314.414 -.	
2. Diğer Yabancı Kaynaklar	150.328.108.043 -.		22.348.587.779 -.	
3. Merkez ve Şubeler Cari Hesabı			26.834.894.393 -.	
KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	43.499.997.734.100 -.		50.786.655.007.536 -.	
II. UZUN VADELİ YABANCI KAY.	2.086.447.780.176 -.		3.551.889.199.390 -.	
A- Mali Borçlar	2.086.447.780.176 -.		3.551.889.199.390 -.	
1. Banka Kredileri	2.086.447.780.176 -.		3.551.889.199.390 -.	
B- Ticari Borçlar	222.248.811.915 -.		140.258.841.729 -.	
1. Alınan Depozito ve Teminatlar	222.248.811.915 -.		140.258.841.729 -.	
C- Diğer Borçlar	378.253.158 -.		484.235.640.233 -.	
1. Diğer Çeşitli Borçlar	239.395.302 -.		239.395.302 -.	
2. Personele Borçlar	138.857.856 -.		483.996.244.931 -.	
E- Borç ve Gider Karşılıkları	9.426.035.883 -.		16.782.554.206 -.	
1. Diğer Borç ve Karşılıkları	9.426.035.883 -.		16.782.554.206 -.	
F- Gelecek Yıllara Ait Gelirler	21.037.405.268.500 -.		21.037.405.268.500 -.	
1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	21.037.405.268.500 -.		21.037.405.268.500 -.	
G- Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	91.759.164.000 -.		91.759.164.000 -.	
1. Ertelenen KDV	91.759.164.000 -.		91.759.164.000 -.	
UZUN VAD. YABANCI KAY. TOP.	23.447.665.313.632 -.		25.322.330.668.058 -.	
III. ÖZ KAYNAKLAR				
A- Sermaye				
1.			0 -.	
2. Maddi Duran Varlıklar Karşılığı			130.722.641.329.684 -.	
B- Sermaye Yedekleri	1.997.386.379.398 -.		4.557.705.547.820 -.	
C- Geçmiş Yıl Karı				
F- Dönem Karı	47.324.293.260.523 -.		74.025.204.773.001 -.	
G- Dönem Zararı (-)			0 -.	
H- Geçmiş Yıl Zararları (-)			0 -.	
1. ....zarar			0 -.	
ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI	49.321.679.639.921 -.		209.305.551.650.505 -.	
PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	116.269.342.687.653 -.		285.414.537.326.099 -.	
NAZİM HESAPLAR	21.158.724.129.323 -.	38.036.240.856.590 -.		